

TVARUMO ATASKAITA 2025

VIDAUS VANDENS
KELIŲ DIREKCIJA

L.e.p.generalinio direktoriaus kreipimasis (3)

Apie tvarumo ataskaitą (4)

Apie VVKD (5)

Strateginės kryptys (6)

Valdymas (7)

Akcininko lūkesčiai (8)

2025 m. įvykiai (9)

Strategijos įgyvendinimas 2025(10,11)

Programos įgyvendinimas (12)

Ekonominis potencialas (13)

Reikšmingumo vertinimas (14)

Suinteresuotos šalys (15)

Dialogas su suinteresuotomis šalimis (16)

Dialogas (17)

Dvejopas reikšmingumas (18,19)

Poveikio reikšmingumo metodika (20)

Finansinio reikšmingumo metodika (21)

Dvejopas reikšmingumas (22)

Tvarumo veiksmų planas 2025 (23–25)

Įmonės veikla (26)

Paslaugos (27)

Uostai ir prieplaukos (28)

Hidrografija ir žemėlapiai (29)

Mobilios degalinės (30)

Laivai ir laivyba (31)

Veiklos poveikiai (32)

Pasaulinė tvarumo dienotvarkė (33)

Atsinaujinanti energija (34)

Nauji vandens keliai (35,36)

Netaršių vidaus vandens transporto priemonių įsigijimas (37)

Elektrifikacija (38)

Marvelės krovinio uosto plėtra (39)

Blue Supply Chain (40)

Green inland ports (41)

Nemunas Lines (42)

Grūdų gabenimas Nemunu(43)

Pramoginės laivybos renesansas (44)

Nelik ant kranto (45)

Aplinkosauginė sritis (46)

Poveikio aplinkai reguliavimas (47)

Sinergija su gamta (48)

Saugomos teritorijos (49)

Vandens lygio užtikrinimas (50)

Bioįvairovė (51)

ISO 14001:2015 vadybos sistemos diegimas ir sertifikavimas (52)

Tiesioginiai poveikiai: energijos sunaudojimas (53)

Tiesioginiai poveikiai: išteklių sunaudojimas (54)

Šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos (55–57)

Klimato kaitos vertinimo metodika (58)

Klimato kaita (59)

Elektrifikacija ir atsinaujinantys šaltiniai (60)

Indėlis Lietuvos ekonomikai (61)

Krovininė laivyba (62)

Bendradarbiavimas su verslu (63,64)

Tarpsektorinė partnerystė (65)

Bendradarbiavimas krašto apsaugos klausimais (66)

Bendradarbiavimas ekstremalių situacijų ir gelbėjimo klausimais (67)

Bendradarbiavimas gynybos ir inovacijų klausimais (68)

Vidaus vandens keliai, kultūra ir bendruomenės(69,70)

Valdysenos sritis (71)

Veiklos reguliavimas (72)

Atitiktis: politikos (73)

Atitiktis: korupcijos prevencija (74)

Korupcijos prevencijos atitiktis ES reikalavimams (75)

Atitiktis: rizikų vertinimas (76)

Efektyvus lėšų panaudojimas ir akcininko lūkesčių įgyvendinimas (77)

Socialinė sritis (78)

Mūsų žmonės (79,80)

Besimokanti organizacija (81)

Darbo sauga ir sveikata (82)

Priedai (83)

VIDAUS VANDENS
KELIŲ DIREKCIJA

L.E.P. GENERALINIO DIREKTORIAUS KREIPIMASIS

Gerbiami klientai, partneriai ir darbuotojai,

2025 metai Vidaus vandens kelių direkcijai tapo laikotarpiu, kai tvarumas iš strateginės krypties virto praktiniais sprendimais. Kryptingai stiprindami infrastruktūrą, technologijas ir partnerystes, kūrėme pagrindą ilgalaikiai, klimatui neutraliai vidaus vandenų sistemai.

Vienas reikšmingiausių metų pasiekimų – eksploatuojamų vandens kelių tinklo išplėtimas iki 500 kilometrų. Šis rodiklis žymi ne tik fizinį augimą. Tai – geresnės laivybos sąlygos, saugesni farvateriai ir didesnės galimybės verslui rinktis mažesnės emisijos transporto sprendimus. Kiekvienas papildomas navigacijai tinkamas kilometras reiškia mažesnį kelių apkrovimą, mažesnį triukšmą ir taršą gyvenamosiose teritorijose.

2025 m. Nemuno gabenamų krovinių srautas toliau augo. Tai aiškus ženklas, kad verslas vis aktyviau renkasi aplinkai draugiškesnius sprendimus. Vidaus vandenų transportas leidžia sumažinti CO₂ emisijas, mažina kelių infrastruktūros nusidėvėjimą ir kuria prielaidas žiedinei ekonomikai, kurioje logistika tampa darnesnė ir efektyvesnė.

Pasirašyta paramos sutartis dėl projekto „Netaršių vidaus vandens transporto priemonių įsigijimas“ – svarbus žingsnis siekiant mažinti poveikį aplinkai. Modernios, mažai taršios priemonės leis atlikti darbus švariau, tyliau ir efektyviau, taip prisidedant prie geresnės vandens ekosistemų būklės. Ši investicija, finansuojama Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės, valstybės biudžeto ir VVKD lėšomis, yra ilgalaikė tvarumo krypties dalis.

Marvelės krovinių prieplaukos plėtra tapo reikšmingu žingsniu stiprinant vidaus laivybos grandinę. Aplinkos apsaugos agentūros sprendimas patvirtino, kad projektas atitinka aukščiausius aplinkosaugos, visuomenės sveikatos ir kultūros paveldo apsaugos reikalavimus. Krovininė laivyba – viena iš svarbiausių transporto rūšių, o jos plėtra prisideda prie šalies klimato tikslų.

2025-ieji parodė, kad tvarumas nėra atskira kryptis – tai visų mūsų veiklų pagrindas. 2026-ieji suteikia galimybę dar labiau sustiprinti šių kryptį ir paversti vidaus vandenų transportą vienu iš kertinių šalies tvarios logistikos ramsčių.

Gediminas Vasiliauskas,

AB Vidaus vandens kelių direkcija l.e.p. generalinis direktorius

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA
2025 TVARUMO ATASKAITA

Akcinė bendrovė Vidaus vandens kelių direkcija (toliau – Direkcija, Įmonė arba VVKD) pristato 2025m. tvarumo ataskaitą. Ataskaita parengta vadovaujantis Europos finansinės atskaitomybės patariamosios grupės (EFRAG) išleisto savanoriško neįtrauktų į biržos sąrašus mažųjų ir vidutinių įmonių tvarumo atskaitomybės standarto Voluntary Sustainability Reporting Standard for non-listed SMEs (toliau – VSME) reikalavimais. Atskleisti visi VSME Pagrindinio modulio reikalaujami duomenys, neįtraukti tik atskaitomybės reikalavimai, kylantys iš kitų teisės aktų.

Reikšmingų klaidų, susijusių su praėjusio laikotarpio ataskaita, nenustatyta.

VVKD nepatenka į įmonių kategoriją, kurioms teisės aktai nustato pareigą rengti ir viešai skelbti tvarumo ataskaitą, todėl šis dokumentas parengtas Direkcijos iniciatyva, siekiant skaidrumo, atskaitingumo suinteresuotosioms šalims bei nuoseklaus tvarumo valdysenos brandos didinimo. Ataskaitą rengė strateginio planavimo ir tvarumo koordinatore, bendradarbiaudama su konsultacine įmone.

Atskaitomybės laikotarpis. Jei nenurodyta kitaip, informacija pateikiama už 2025 kalendorinius metus. Tikslūs duomenys nurodomi 2025 m. gruodžio 31 d. Darbuotojų skaičius bei darbuotojų saugos ir sveikatos rodikliai atspindi metų pabaigos situaciją.

Konsolidacijos apimtis. Tvarumo ataskaita parengta individualiu, ne konsoliduotu pagrindu ir apima tik AB Vidaus vandens kelių direkcijos veiklą. Konsolidavimo poreikio nėra, nes Direkcija neturi dukterinių įmonių ar filialų, o ataskaitos apimtis sutampa su finansinių ataskaitų rinkiniu.

Vertės grandinės aprėptis. Dvejopo reikšmingumo vertinimas ir atskleidimai atlikti įvertinus visą Direkcijos vertės grandinę: nuo projektavimo, statybos rangos, techninės įrangos ir energijos tiekimo (aukštyn srove), per vidaus vandens kelių eksploatavimą, priežiūrą, navigaciją, hidrografinius matavimus, sienos apsaugos paramą ir laivavedžių mokymą (nuosava veikla), iki krovininės ir keleivinės laivybos bei sąveikos su bendruomenėmis ir naudotojais (žemyn srove). Kiekybiniai rodikliai pateikiami tik ten, kur duomenų rinkimas yra proporcingas ir tikslingas.

Vadovybės įsitraukimas. VVKD vadovybė dalyvauja reikšmingumo vertinimo procese, nustato ir paskirsto tikslus, peržiūri bei tvirtina ataskaitą.

Išorinis užtikrinimas. Šiai ataskaitai išorinis auditas ar nepriklausomas patikrinimas nebuvo atliktas.

Veiklos pobūdis, pagrindinės paslaugos ir geografinė aprėptis. VVKD pagrindinė užduotis – užtikrinti laivybą valstybinės reikšmės vidaus vandenų keliais Lietuvos Respublikoje. Pagrindinių teikiamų paslaugų aprašymai pateikti skyriuje ĮMONĖS VEIKLA.

Darbuotojai. 2025 m. gruodžio 31 d. Direkcijoje dirbo 74 darbuotojai.

Sertifikatai, savanoriškai prisiimti įsipareigojimai ir tvarumo praktikos. Turimi sertifikatai pateikti Ataskaitos prieduose. 2025m. Direkcija nebuvo prisiėmusi specifinių savanoriškų įsipareigojimų

Veikla jautriuose sektoriuose. Direkcijos veikla nepatenka į VSME standarte apibrėžtus jautrius sektorius. Įmonė negauna pajamų iš ginčytinų sektorių.

ATSKAITOMYBĖS PRINCIPAI:

Tikslumas: Jei nenurodyta kitaip, visi pateikti duomenys atsekami Direkcijos buhalterijoje, atitinkamose deklaracijose ir kituose oficialiuose dokumentuose.

Balansas: Siekiame išsamiai atskleisti tiek palankius, tiek nepalankius poveikius ir temas, skaidriai įvardydami rizikas bei galimus trūkumus.

Aiškumas: Ataskaitą rengiame glaustai ir suprantamai, vengdami santrumpų arba jas paaiškindami, kad informacija būtų lengvai suprantama visiems pakankamų žinių turintiems vartotojams.

Palyginamumas: Kiek leidžia turimi duomenys ir metodikos, pateikiame palyginamus rodiklius, leidžiančius įvertinti pokyčius ir tendencijas.

Išbaigtumas: Šioje ataskaitoje pateikiame visą esminę informaciją, galinčią turėti reikšmingos įtakos suinteresuotųjų šalių vertinimams ir sprendimams, taip pat atspindinčią svarbiausius ekonominius, aplinkosauginius ir socialinius poveikius. Pristatome visas suinteresuotąsias šalis, kurioms esame atskaitingi. Ataskaitos turinys atspindi mūsų įmonėje taikomų suinteresuotųjų šalių įtraukimo procesų rezultatus ir atitinka teisinės bei institucinės aplinkos, kurioje veikiamo, reikalavimus.

Tvarumo kontekstas: VVKD pagrindinė užduotis – užtikrinti laivybą valstybinės reikšmės vidaus vandenų keliais. Todėl siekiame atskleisti savo tiesioginį ir netiesioginį poveikį žmonėms ir aplinkai, įvertindami jį platesniame, tinkamame geografiniame kontekste.

Sava laikas: Įmonės tvarumo ataskaita pagal VSME standartus rengiama kasmet.

Kontaktai: Pagrindinis kontaktinis asmuo – strateginio planavimo ir tvarumo koordinatore Meda Dyfartaitė, el. paštas meda.dyfartaitė@vvkd.lt, tel. +370 661 84532. Esame pasirengę atsakyti į klausimus, laukiame pasiūlymų ir skatiname atvirą dialogą dėl tobulėjimo galimybių. Kviečiame susisiekti, jei norite pateikti atsiliepimą ar turite papildomų klausimų dėl šioje ataskaitoje aptariamų temų.

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA

2025 TVARUMO ATASKAITA

APIE VVKD

Akcinė bendrovė Vidaus vandens kelių direkcija yra valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelių valdytojas. Įmonė valdo ir eksploatuoja Lietuvos Respublikos valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelius, juos tvarko ir vykdo jų priežiūrą bei sudaro tinkamas sąlygas laivybai eksploatuojamuose valstybinės reikšmės vidaus vandenų keliuose pagal Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos programą „Susisiekimo vandens keliais užtikrinimas“ (toliau Programa). Programos vykdymui finansavimas skiriamas pagal kiekvienais metais su Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija sudaromą sutartį.

Įmonės įstatinis kapitalas– 12 233 606 Eur, jį sudaro 12 233 606 paprastosios vardinės 1,00 Eur nominalios vertės akcijos. Viena akcija suteikia vieną balsą visuotiniame akcininkų susirinkime. Vienintelė bendrovės akcininkė– valstybė, kuriai nuosavybės teise 100% akcijų. Įmonės akcininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija.

Įmonės valdomi valstybinės reikšmės vidaus vandens keliai ir juose esantys uostai ir prieplaukos jau yra arba planuojami integruoti į TEN-T ir/ar Lietuvos daugiarašį transporto tinklą.

Tarptautinis TEN-T vidaus vandenų kelias Nemuno upe ir Kuršių mariomis turi jungtį su Klaipėdos valstybiniu jūrų uostu, tuo pačiu turi jungtį su geležinkelio kelio atšaka. Kroviniai, atgabenti jūros vandens keliais, perkrauti Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste gali būti gabenami vidaus vandenų keliu iki Jurbarko arba iki Kauno Marvelės krovinių prieplaukos.

Buveinės adresas: Raudondvario pl. 113, LT-47186, Kaunas, Lietuva.

Veiklos rūšis pagal EVRK: 52.22.00 Su vandens transportu susijusių paslaugų veikla

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA 2025 TVARUMO ATASKAITA

ĮMONĖS PAGRINDINĖS VEIKLOS

Laivakelio formavimas ir priežiūra

Valstybinės reikšmės vidaus vandenų laivakelio ženklavimas, valymas ir vagos reguliavimas.

Hidrografiniai darbai

Hidrografiniai matavimai ir Lietuvos Respublikos hidrografinio tinklo kartografavimas.

Infrastruktūros priežiūra

Vidaus vandenų kelių infrastruktūros objektų aptarnavimas ir techninė priežiūra.

Laivų statyba ir remontas

Specializuotų ir pagalbinių laivų statyba bei remontas.

Krovinių gabenimas

Krovinių transportavimas vidaus vandens keliais.

VIDAUS VANDENS
KELIŲ DIREKCIJA

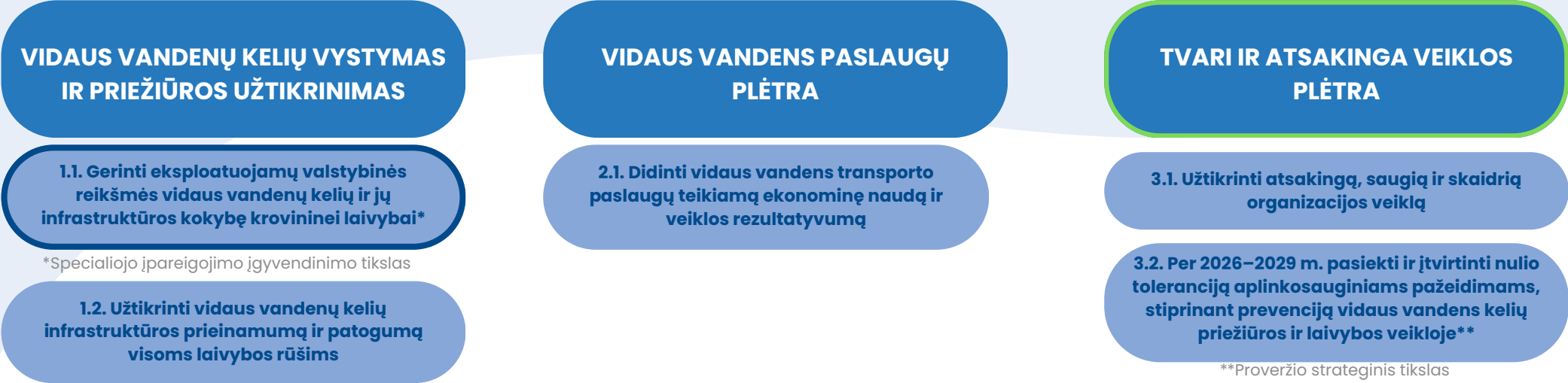
ĮMONĖS VIZIJA – Tapti tvarios ir konkurencingos vidaus vandenų laivybos sistemos pagrindu Lietuvoje, sudarančiu realią alternatyvą kitoms transporto rūšims ir kuriančiu ilgalaikę vertę valstybei bei visuomenei.

ĮMONĖS MISIJA –Valdyti ir plėtoti valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelių tinklą, kuriant saugią, patikimą ir tvarią susisiekimo infrastruktūrą, kuri sudaro sąlygas ekonominei veiklai, tvariam transportui ir visuomenės poreikiams, įgyvendinant valstybės politiką transporto srityje.

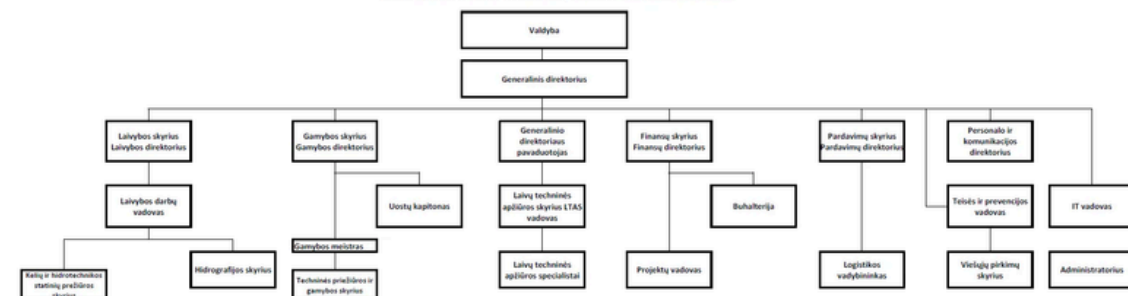
ĮMONĖS VERTYBĖS

- **Atsakomybė** – klientams, partneriams, darbuotojams; socialinė atsakomybė už poveikį aplinkai ir visuomenei.
- **Pagarba** – klientams, partneriams, darbuotojams, jų nuomonės vertinimas, dėmesys kiekvienam.
- **Kompetencija** – nuolat gilinamos darbuotojų žinios ir tobulinami įgūdžiai, keliama kvalifikacija, gerinami veiklos procesai.
- **Kokybė** – aukšta teikiamų paslaugų ir atliekamų darbų kokybė, atitinkanti klientų poreikius.

STRATEGINĖS KRYPTYS

AKCINĖS BENDROVĖS VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJOS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA

AKCININKŲ SUSIRIKIMAS

Turi aukščiausių sprendimų priėmimo galią ir priima sprendimus dėl esminių klausimų, tokių kaip įstatų keitimas, valdybos narių skyrimas ir atšaukimas, pelno paskirstymas, taip pat kitus svarbius sprendimus, kurie yra už valdybos kompetencijos ribų.

VALDYBA

Turi aukščiausių sprendimų priėmimo galią ir priima sprendimus dėl esminių klausimų, tokių kaip įstatų keitimas, valdybos narių skyrimas ir atšaukimas, pelno paskirstymas, taip pat kitus svarbius sprendimus, kurie yra už valdybos kompetencijos ribų.

GENERALINIS DIREKTORIUS

Atsakingas už kasdienes sprendimus ir veiklos valdymą, tačiau jo sprendimai turi atitikti valdybos ir akcininkų susirinkimo nustatytas ribas ir strategijas.

AB „Vidaus vandens kelių direkcija“ valdyba skiriama ketverių metų kadencijai vienintelio akcininko LR Susisiekimo ministerijos sprendimu. Nepriklausomu akcinės bendrovės „Vidaus vandens kelių direkcija“ valdybos nariu laikomas asmuo, kuris priimdamas sprendimus neturi interesų konflikto nei su viena grupės bendrove, jos akcininkais ar vadovybe ir gali priimti bei priima nešališkus sprendimus vadovaudamasis geriausiais bendrovės interesais.

Valdybos kompetencijos ir jos narių rinkimo ir atšaukimo tvarka patvirtina VVKD įstatuose

VALDYBA

JURGITA ŠILINSKAITĖ-VENSLOVIENĖ (NEPRIKLAUSOMA NARĖ)

Valdybos narė nuo 2024 m. sausio 11 d. Jurgita turi daugiau nei 15 metų darbo patirtį vadovaujančiose pozicijose tiek privačiame, tiek viešajame sektoriuje.

IŠSILAVINIMAS:

Baltic Management Institute (BMI); Vadovų verslo vadybos magistro laipsnis (EMBA); Vytauto Didžiojo universitetas, Verslo vadybos magistro laipsnis; Mykolo Riomerio universitetas, Viešojo administravimo magistro laipsnis.

DALYVAVIMAS KITŲ ĮMONIŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANIZACIJŲ VEIKLOJE: AB „KN Energies“ Korporatyvinio valdymo direktorė (nuo 2024 m.), AB „KN Energies“ SGD komercijos vadovė (2016 – 2024 m.) Nyderlandų Karalystės garbės konsulė (nuo 2023 m.)

JURGITA RIMKUVIENĖ

Valdybos narė nuo 2022 m. lapkričio 21 d., valstybės tarnautoja

IŠSILAVINIMAS: Vilniaus Gedimino technikos universitetas, Civilinės inžinerijos programa (specializacija – miesto transporto sistemos), Statybos inžinerijos magistro laipsnis

DARBOVIETĖS, PAREIGOS: Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Ateities susisiekimo politikos grupės vyresnioji patarėja

PROFESINĖ PATIRTIS: Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, įvairios pareigos (vyriausioji specialistė, L. e. Strateginio planavimo skyriaus vedėjo pareigos, Strateginio planavimo skyriaus vyresnioji patarėja) (2017 – 2022) Transporto investicijų direkcija, vyriausioji specialistė (projektų vadovė) (2007 – 2017)

VILMA SKRYPNIKOVAITĖ (NEPRIKLAUSOMA NARĖ)

Valdybos narė nuo 2025 m. balandžio 25 d., finansų ekspertė

IŠSILAVINIMAS: Tarptautinė finansų sritys CGMA kvalifikacija

DARBOVIETĖS, PAREIGOS: UAB „Pieno tyrimai“ valdybos narė, UAB „Axioma metering“ Finansų skyriaus vadovė

PROFESINĖ PATIRTIS: Daugiau nei 15 metų darbo patirtis užsienio kapitalo įmonėse, daugiau nei 10 metų darbo patirtis praktinė patirtis kuruojant įmonės finansų funkciją

VALDYBOS KOMPETENCIJŲ MATRICA čia

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA

2025 TVARUMO ATASKAITA

Vidaus vandens kelių direkcijai (VVKD) skirtas lūkesčių laiškas yra oficialus dokumentas, kuriame Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija apibrėžia savo lūkesčius ir tikslus šiai įmonei. Raštas, patvirtintas 2023-03-28 LR susisiekimo ministro įsakymu Nr.3-148 nurodo, kaip VVKD turėtų vykdyti savo veiklą, kokius tikslus pasiekti ir kokiais principais vadovautis.

Pagrindinės VVKD lūkesčių rašto dalys:

1.TIKSLAS: Lūkesčių rašto tikslas – nurodyti VVKD veiklos kryptis ir tikslus, kurie atitinka valstybės politikos susisiekimo srityje prioritetus. Laiške apibrėžiami trumpojo, vidutinio ir ilgojo laikotarpio lūkesčiai.

1.VEIKLOS SRITYS IR TIKSLAI:

- 1.VVKD paskirtis yra valdyti ir plėtoti valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelių tinklą.
- 2.Siekiami sukurti patrauklią aplinką laivybai ir padidinti pervežamų krovinių bei keleivių srautą.

FINANSINIAI LŪKESČIAI

1. Ilgalaikis pelningumas:
Bendrovės pelningumas turi atitikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytą rodiklį, kuris nėra konkrečiai apibrėžtas, tačiau turi atitikti nustatytus valstybės standartus.

2. Dvidendai:
Dividendų mokėjimas: dividendai turi būti mokami ne mažesni nei pagal Vyriausybės nustatytą formulę, susietą su nuosavo kapitalo grąžos rodikliu (ROE).

3. Pajamų augimas:
Komerinių pajamų augimas: kasmetinis komercinės veiklos pajamų augimas turi būti ne mažesnis kaip 10%.

4. Finansinių rodiklių pasiekimas:
Užtikrinti, kad visi specializuoti finansiniai rodikliai, derinami su Valdymo koordinavimo centru (VKC), būtų pasiekti kasmet.

NEFINANSINIAI LŪKESČIAI

1. Vidaus vandenų kelių priežiūra ir plėtra:
Pervežamų krovinių kiekis: padidinti pervežamų krovinių kiekį vidaus vandenimis iki 100 tūkst. tonų iki 2025 m.

2. Projektas „TEN-T tinklo kelio E41 modernizavimas“:
Bunų įrengimas: iki 2023 m. liepos 31 d. Nemuno upės ruože nuo Kauno iki Atmatos upės žiočių įrengti ne mažiau kaip 500 vnt. upės tėkmę reguliuojančių bunų.

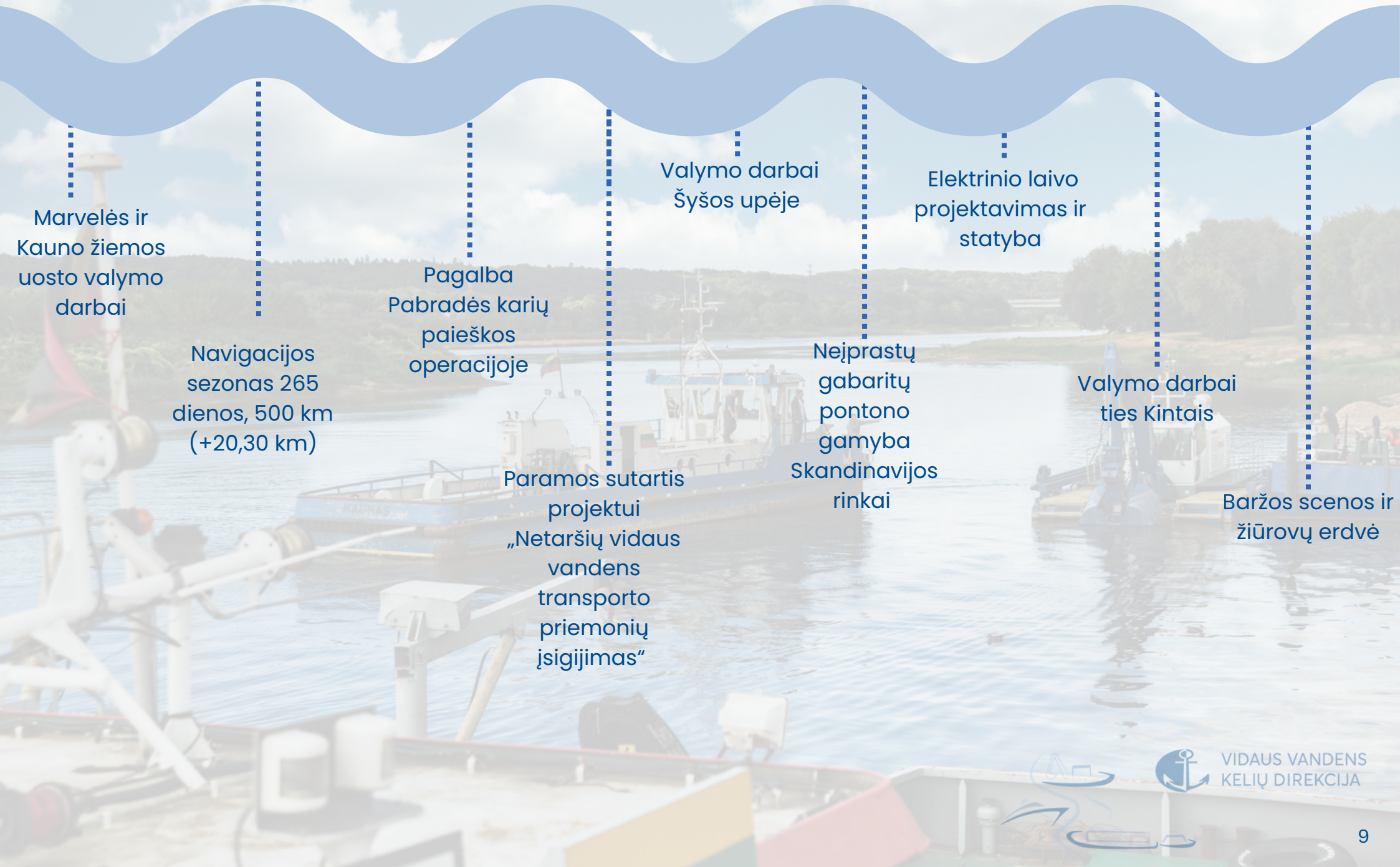
3. Socialinė atsakomybė ir darbuotojų įsitraukimas:
Darbuotojų įsitraukimas: siekti darbuotojų įsitraukimo augimo, užtikrinant sąžiningą ir rinkos sąlygas atitinkantį darbo užmokestį.
Darbo aplinkos gerinimas: sudaryti sąlygas dirbti individualių poreikių turintiems žmonėms.

4. Klientų aptarnavimo kokybė:
Didinti klientams teikiamų paslaugų vertę, plėsti paslaugas, gerinti aptarnavimo kokybę ir didinti klientų pasitenkinimą paslaugomis.

5. Inovacijos, skaitmeninimas, darnumas:
Aplinkos taršos mažinimas: prioritetą turi būti teikiamas netaršioms ir inovatyvioms transporto priemonėms.

6. Skaidrumas ir rizikos valdymas:
Rizikų valdymo sistema: diegti efektyviai veikiančią rizikų valdymo sistemą.

Marvelės ir
Kauno žiemos
uosto valymo
darbai

Navigacijos
sezonas 265
dienos, 500 km
(+20,30 km)

Pagalba
Pabradės karių
paieškos
operacijoje

Paramos sutartis
projektui
„Netaršių vidaus
vandens
transporto
priemonių
įsigijimas“

Valymo darbai
Šyšos upėje

Neįprastų
gabaritų
pontono
gamyba
Skandinavijos
rinkai

Elektrinio laivo
projektavimas ir
statyba

Valymo darbai
ties Kintais

Baržos scenos ir
žiūrovų erdvė

STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMAS 2025

Uždavinys, veiksmas	Rodiklis, matavimo vienetas	2025 planas	2025 faktas	Įvykdymas
I kryptis. Vidaus vandens kelių vystymas ir priežiūra užtikrinimas				
I.1. Gerinti eksploatuojamų valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelių ir jų infrastruktūros kokybę krovinei laivybai				
1) Išlaikyti eksploatuojamų valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelių ilgį	Eksploatuojamas kelias, km	500	500	100%
2) Užtikrinti vidutinius mėnesinius gylius E41 kelyje	Eksploatuojamų vidaus vandenų kelių, kuriuose išlaikyti nustatyti kelio parametrai, dalis, proc.	95	95,63	101%
3) Vykdyti batimetrinius matavimus	Valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelių, kuriuose atlikti matavimai, dalis, %	45	45,4	101%
I.2. Gerinti eksploatuojamų valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelių ir jų infrastruktūros kokybę visoms laivybos rūšims				
1) Vidaus vandenų kelių naudotojų pasitenkinimo tyrimo atlikimas	Pasitenkinusių naudotojų kiekis, proc	65	97	149%
II kryptis. Vidaus vandens paslaugų plėtra				
II.1. Didinti veiklos rezultatyvumą				
1) Komercinės veiklos pajamų augimas	Gautos pajamos, tūkst. Eur	≥2 400	2.215	92%
2) Vidaus vandenimis pergabenamų krovinių kiekis, milijonai tonkilometrų	Krovinių kiekis, mln tkm	15	13,7	91%
3) Veiklos efektyvumo augimas	EBITDA, tūkst. Eur	≥560	198	35%
	Sukaupto nuostolio mažinimas, %	1	-7,5	nepasiekta
III kryptis Tvarumo didinimas				
III.1. Užtikrinti tvarų augimą				
1) Mažinti veiklos poveikį aplinkai	Dalis savo reikmėms naudojamos elektros energijos, gaunama iš atsinaujinančių šaltinių, %	85	53,2	63%
2) Išlaikyti pasiektą gerosios valdysenos lygį	Gerosios valdysenos indekso įvertinimas	A	A-	Iš dalies pasiekta*
3) Didinti darbuotojų įsitraukimą	Noro rekomenduoti organizaciją rodiklis (eNPS), balas	15	16	107%
	Savanoriška darbuotojų kaita per metus, %	10	7,6	124%
	Darbuotojų saugos ir sveikatos indeksas TRIR	1	1,16	-

* 2025 m. AB Vidaus vandens kelių direkcija įvertinta A- balu. Gautas įvertinimas yra žemesnis lyginant su ankstesniais metais dėl pasikeitusios vertinimo metodikos.

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA 2025 TVARUMO ATASKAITA

STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMAS 2025

PASIEKTI IR VIRŠYTI TIKSLAI

2024 metais buvo paruoštas 20,3 km vandens kelio ruožas, kuris 2025 metais pradėtas eksploatuoti, pasiekiant bendrą 500 km eksploatuojamų valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelių ilgį.

Siekiant išlaikyti stabilias laivybos sąlygas ir efektyvią vandens kelių priežiūrą, buvo užtikrinti geresni nei planuota rezultatai, siekiant užtikrinti vidutinius mėnesinius gylius E41 kelyje.

Siekiant užtikrinti saugią ir patikimą laivybą Lietuvos vidaus vandens keliuose, buvo atlikta daugiau nei planuota batimetrinių matavimų tokiu būdu valdant informaciją apie realius gylius, dugno būklę ir pokyčius.

Atliktas vidaus vandens vartotojų pasitenkinimo tyrimas, kurio rezultatai atskleidė itin aukštus rezultatus, kurie pranoko išsikeltus tikslus. Tai parodo, kad įmonės teikiamos paslaugos yra aukštos kokybės ir atitinka vartotojų lūkesčius.

Noro rekomenduoti organizaciją rodiklis pasiektas aukštesnis nei planuota, kas indikuoja klientų ir partnerių pasitikėjimą ir lojalumą, įmonės teikiamų paslaugų vertę.

Savanoriška darbuotojų kaita per metus buvo mažesnė nei planuota. Kaip įmonės „sveikatos“ indikatorius šis rodiklis atskleidžia teigiamą vidinę kultūrą, vadovavimo kokybę ir darbuotojų patirtį.

NEPASIEKTI TIKSLAI

PASLAUGŲ PLĖTRA

2025 m. nepavyko pasiekti planuotų komercinės veiklos pajamų ir pergabentų krovinių apimčių dėl kelių tarpusavyje susijusių veiksnių, susijusių su infrastruktūros plėtra, rinkos dinamika ir hidrologinėmis sąlygomis.

FINANSINIAI RODIKLIAI

Finansiniai rodikliai, įskaitant EBITDA ir sukaupto nuostolio mažinimą, nebuvo pasiekti planuota apimtimi. Intensyvi vandens kelių plėtra ir naujos transporto rūšies vystymas pareikalavo reikšmingų investicijų, todėl finansinių rezultatų augimas išliko ribotas.

SAULĖS ENERGIJOS GAMYBA

2024 metais įmonės teritorijoje buvo įrengtos 300 kWh galingumo saulės elektrinės. Saulės energijos gamybos nuokrypis nuo plano 2025 m. susidarė dėl gamtinių sąlygų nepastovumo, techninių apribojimų ir projekto įgyvendinimo veiksnių. Šie svyravimai yra būdingi atsinaujinančios energetikos projektams ir paprastai išsilygina per ilgesnį laikotarpį, didėjant sistemų stabilumui ir efektyvumui.

GEROJI VALDYSENA

2025 m. įmonės gerosios valdysenos indeksas įvertintas A- balu. Gautas įvertinimas yra žemesnis lyginant su ankstesniais metais dėl pasikeitusios vertinimo metodikos.

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA 2025 TVARUMO ATASKAITA

VIDAUS VANDENS
KELIŲ DIREKCIJA

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS 2025

Pagrindiniai Įmonės įgyvendinamos Programos vertinimo kriterijai, už kurių įgyvendinimą atsakinga Įmonė, yra navigacijos trukmė, eksploatuojamų kelių ilgis, kelių, kuriuose vykdyti hidrografiniai darbai ilgis ir vidutinių gylių kelyje E41 užtikrinimas, kurių įvykdymo rezultatai yra pateikti lentelėje

Rodiklis	2021	2022	2023	2024	2025
Programos uždavinio „Išlaikyta navigacijos trukmė tarptautinės reikšmės vidaus vandens kelyje E41 (paros) „rodikliai					
Navigacijos trukmė, paros	220	227	241	265	265
Programos priemonės „Vykdyti laivakelio ženklavimo darbus ir stebėti jo būklę, gerinti vidaus vandens kelių infrastruktūrą, rodikliai					
Išlaikytas bendras eksploatuojamų valstybinės reikšmės vidaus vandens kelių ilgis, km	445	450	467	479.7	500
Valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelių, kuriuose vykdyti hidrografiniai darbai, dalis, proc.	15.7	53.7	37.17	47.17	45.43
Užtikrinti vidutiniai mėnesiniai gyliai eksploatuojamame tarptautinės reikšmės vidaus vandenų kelyje E41 (procentai)	70	106	86.57	96	95.63

PROGRAMOS VERTINIMO KRITERIJAI IR JŲ REIKŠMĖS 2021–2025 M.

Programos įgyvendinimo pažanga vertinama pagal rodiklius, iš kurių trys yra įtraukti į Bendrovės strateginį veiklos planą kaip siektini strateginiai rodikliai.

- ✓ E kategorijos kelių, kuriuose išlaikyti nustatyti parametrai (išskyrus hidrologinės sausros atvejus), dalis, %
- ✓ Eksploatuojamų vidaus vandens kelių ilgis, km
- ✓ Eksploatuojamų kelių, kuriuose atlikti batimetriniai matavimai, dalis, %

Pavadinimas	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Biudžeto asignavimai	3 923	3 052	3 521	3 679	3 323	3 323	3 323	3 323

PROGRAMOS FINANSAVIMAS 2022–2029 M., TUKST. EUR

Valstybės biudžeto asignavimai skiriami Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos programai įgyvendinti, užtikrinant valstybinės reikšmės vidaus vandens kelių priežiūros funkcijų vykdymą.

Vidaus vandens keliai – tai reikšminga, tačiau iki šiol nepakankamai įvertinta transporto sistemos dalis, galinti tapti svarbiu ekonomikos efektyvumo ir tvarios plėtros varikliu. Jų atnaujinimas ir aktyvesnis panaudojimas atveria galimybes kurti darnesnes logistikos grandines, mažinti transporto sąnaudas ir švelninti poveikį aplinkai bei visuomenei. Europos Sąjungai siekiant mažinti anglies dioksido emisijas ir skatinti tvaresnį judumą, vidaus vandens kelių integracija į bendrą transporto sistemą įgyja vis didesnę strateginę svarbą.

INDĖLIS EKONOMIKAI

- **Transporto diversifikacija:** Vidaus vandenų kelių panaudojimas prisideda prie transporto sektoriaus diversifikavimo, mažinant priklausomybę nuo sausumos transporto ir didinant viso transporto tinklo atsparumą įvairiems sutrikimams.
- **Eismo spūščių mažinimas:** Perkeliant dalį krovinių srautų nuo intensyviai apkrautų kelių, tokių kaip A1 Kaunas–Klaipėda, į vidaus vandenų kelius, mažėja eismo spūstys ir gerėja kelių saugumas.
- **Mažesnės išorinės sąnaudos:** Krovinių pervežimas vidaus vandenų keliais sukuria gerokai mažesnes išorines sąnaudas: mažėja avaringumas, oro tarša, klimato kaitos poveikis, triukšmas, buveinių trikdymas ir eismo spūstys. Pavyzdžiui, pervežant krovinius Nemuno upe, šios sąnaudos yra reikšmingai mažesnės nei naudojant sausumos kelius.
- **Tvarumo tikslų įgyvendinimas:** Vidaus vandenų transportas padeda siekti Europos Sąjungos tikslo tapti klimato neutralia ekonomika iki 2050 m. Naudojant elektrinius, suskystintomis gamtinėmis dujomis ar vandeniliu varomus laivus, poveikis klimatui gali būti sumažintas dar labiau.
- **Triukšmo mažinimas:** Vidaus vandenų transportas pasižymi mažesniu triukšmo lygiu nei sausumos transportas, todėl prisideda prie triukšmo taršos mažinimo gyvenamosiose ir jautrioje teritorijose.

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA 2025 TVARUMO ATASKAITA

REIŠMINGUMO VERTINIMAS

SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ VAIDMUO DIREKCIJOS VEIKLOJE

Suinteresuotųjų šalių įtraukimas yra integrali Direkcijos strategijos, rizikų valdymo ir tvarumo valdysenos dalis. Pagal VSME atskaitomybės principus ir EFRAG įgyvendinimo gairėmis grindžiamą dvejojo reikšmingumo metodiką, suinteresuotųjų šalių informacija buvo viena iš pagrindinių prielaidų identifikuojant Direkcijos veiklos poveikius, rizikas ir galimybes, taip pat planuojant strategines kryptis bei kasdienius sprendimus.

SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ IDENTIFIKAVIMO IR ĮTRAUKIMO METODIKA

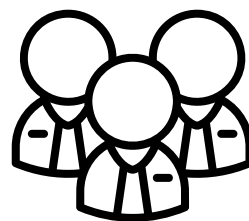
Suinteresuotųjų šalių schema Direkcijoje sudaryta remiantis šiais šaltiniais ir žingsniais:

- **Lyginamoji analizė.** Atlikta vidaus vandens transporto sektoriuje ir kitose valstybės valdomose įmonėse taikomų suinteresuotųjų šalių analizės praktikų apžvalga; identifiкуotos sritys, kuriose Direkcijos taikomas procesas galėtų būti stiprinamas, atsižvelgiant į pažangiausias rinkos praktikas.
- **Identifikavimas.** Sudarytas išsamus tiek paveiktųjų (affected stakeholders), tiek tvarumo informacijos naudotojų (users of sustainability information) sąrašas, įtraukiant vidaus grupes (darbuotojai, vadovybė) ir išorės grupes (tiektėjai, paslaugų naudotojai, vietos bendruomenės, reguliavimo institucijos, akademinė bendruomenė, žiniasklaida ir kitos).
- **Įtraukimo plano parengimas.** Kiekvienai pagrindinei grupei parinkti tinkami komunikacijos kanalai, nustatyti įtraukimo tikslai ir grįžtamojo ryšio formos, leidžiantys tiesiogiai suprasti kiekvienos grupės poreikius bei lūkesčius.
- **Įtraukimo vykdymas ir vertinimas.** Per ataskaitinį laikotarpį palaikytas struktūruotas dialogas, surinkta informacija apie suinteresuotųjų šalių lūkesčius, vertinta jų prioritetinė reikšmė, identifiкуotos informacijos spragos, kurios papildytos papildomais veiksmais.
- **Analizė ir integravimas į sprendimus.** Vadovybė išanalizavo surinktą informaciją, suinteresuotosios šalys grupuotos pagal jų reikšmę Direkcijos veiklai ir poveikiui; analizės rezultatai panaudoti rengiant dvejojo reikšmingumo vertinimą ir formuojant tvaros veiklos planus.

PAGRINDINĖS SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ GRUPĖS

Direkcijos suinteresuotųjų šalių žemėlapis apima keturias pagrindines kategorijas:

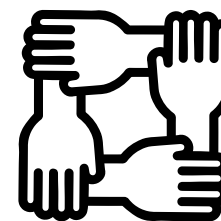
- **Darbuotojai** – administracijos, gamybos, laivybos personalas, vadovai;
- **Valstybės institucijos** – ministerijos, agentūros, savivaldybės, kitos viešojo sektoriaus įstaigos;
- **Komerciniai partneriai** – laivavedžiai, kapitonai, keleivių ir krovinių gabentojai, krovinių turėtojai, rangovai, mokymo kursų dalyviai;
- **Bendruomenės ir visuomenė** – vietos bendruomenės, mokslo institucijos, žiniasklaida, sporto asociacijos, nevyriausybines organizacijos, kultūrinės veiklos organizatoriai, žvejai, vidaus vandens kelių naudotojai.

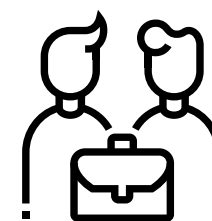
DARBUOTOJAI

VALSTYBĖ

BENDRUOMENĖS IR
VISUOMENĖ

KOMERCINIAI
PARTINERIAI

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA 2025 TVARUMO ATASKAITA

DIALOGAS SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS

BENDRADARBIAVIMAS SU DARBUOTOJ AIS

Ilgalaikė Direkcijos sėkmė priklauso nuo darbuotojų motyvacijos, įsitraukimo ir augimo galimybių. Direkcijoje siekiama kurti saugią, atvirą ir pagarbią darbo aplinką, kurioje vadovai supranta žmoniškųjų santykių svarbą ir užtikrina, kad kiekvienas darbuotojas jaustųsi išklausytas, vertinamas ir svarbus.

Darbuotojų lūkesčiai. Saugi darbo vieta; asmeninio ir profesinio tobulėjimo galimybės; sąžiningas atlygis; prasmingas indėlis į reikšmingus projektus, tokius kaip vandens transporto infrastruktūros plėtra; dalyvavimas sprendimų priėmimo procesuose; nuolatinio tobulėjimo galimybės; lanksčios darbo ir poilsio sąlygos; nuotolinis darbas; komandiruotės užsienyje.

Įtraukimo kanalai ir veiksmai. Atvira vidinė komunikacija; darbuotojų įtraukimas į veiklas ir sprendimų priėmimą; rūpinimasis darbų sauga; mokymai; kasdienis dialogas; vertinimai; darbuotojų apklausos ir tyrimai; komandos formavimo renginiai; sveikatingumo iniciatyvos. Šios priemonės stiprina komandinę dvysią ir padeda siekti bendrų tikslų.

Įsipareigojimas. Sudaryti sąlygas, kad kiekvienas darbuotojas jaustųsi įtrauktas, vertinamas ir turėtų galimybes augti kartu su Direkcija, prisidedant prie strateginių tikslų įgyvendinimo.

BENDRADARBIAVIMAS SU KOMERCINIAIS PARTNERIAIS

Direkcija įsipareigoja užtikrinti alternatyvias transporto galimybes vidaus vandenų keliais ir nuosekliai informuoti visuomenę apie vykdomus darbus bei teikiamas paslaugas. Atveriami aktualūs duomenys, teikiamos ekspertinės įžvalgos ir statistinės suvestinės, stiprinamas indėlis kultūros, mokslo ir švietimo srityse.

Įtraukimo kanalai. Derybos; mokymai; kokybės kontrolės procesai; sutarčių sudarymas; apklausos; komunikacija per žiniasklaidą; apsilankymai laivų statybos ir laivybos įmonėse; planų viešinimas; nuolatinis dialogas su bendruomenėmis.

Partnerių ir visuomenės lūkesčiai. Patikima ir gerai prižiūrima vandens kelių infrastruktūra – uostai, prieplaukos ir kiti objektai; kokybiškos paslaugos; mokymai; patikimi duomenys; aiškus ženklavimas; kuro papildymo, laivų laikymo ir remonto galimybės.

Atsakas į lūkesčius. Nuosekliai gerinama paslaugų kokybė ir infrastruktūros prieinamumas; lūkesčiai laikomi svarbia veiklos planavimo dalimi.

BENDRADARBIAVIMAS SU VALSTYBĖS INSTITUCIJOMIS

Ilgalaikė projektų sėkmė priklauso nuo tvirto ir efektyvaus bendradarbiavimo su valstybės institucijomis. Direkcija įsipareigoja stiprinti institucinius ryšius ir prisidėti prie tarptautinio bendradarbiavimo. Tvarumo strategija orientuota į atsakingą, savalaikį informacijos ir deklaracijų teikimą; institucijų grįžtamasis ryšys yra neatsiejama atsakomybės politikos dalis.

Įtraukimo kanalai. Teisės aktų derinimas; oficialūs paklausimai; susitikimai; ataskaitų teikimas; objektų apžiūros; nuolatinis dialogas su savivaldybėmis.

Institucijų ir akcininkų lūkesčiai. Efektyvi vidaus vandenų kelių priežiūra ir plėtra; TEN-T kelio E41 ruožo modernizavimas; klientų aptarnavimo kokybės stiprinimas; inovacijų skatinimas; skaidrumo principų laikymasis; rizikų valdymas; socialinė atsakomybė.

Akademine ir mokslinė partnerystė. Siekiant aukščiausios kokybės ir kompetencijų stiprinimo, Direkcija bendradarbiauja su Lietuvos aukštojo mokslo bei mokslo institucijomis: Lietuvos aukštąja jūrėivystės mokykla, Kauno kolegija, Vytauto Didžiojo universitetu ir Gamtos tyrimų centru.

Atsakas į lūkesčius. Aktyvus prisidėjimas prie tvarios transporto sistemos kūrimo; vidaus laivybos skatinimas; inovatyvių sprendimų diegimas; skaidrios veiklos užtikrinimas.

BENDRADARBIAVIMAS SU VIETOS BENDRUOMENĖMIS IR VISUOMENE

Direkcija aktyviai skatina ilgalaikį bendradarbiavimą tarp viešojo sektoriaus, verslo ir visuomenės. Veiklos planavimas grindžiamas miestų ir rajonų savivaldybių pateiktais poreikiais, susijusiais su vidaus vandenų infrastruktūros eksploatavimu ir plėtra. Renkantis valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelio ruožus, vertinamas jų atitiktis visuomenės poreikiams, potencialas skatinti keleivinę laivybą bei ryšys su kultūros, gamtos ir kitais lankytiniais objektais. Taip pat siekiama prisidėti prie krovinių laivybos plėtros, analizuojant netoliese veikiančių įmonių krovinių srautus, galinčius būti perkelti į vandens transportą.

Įtraukimo kanalai. Žiniasklaida; tiesioginis dialogas; rašytinės ir žodinės užklausos; susitikimai; bendri projektai; konsultacijos ir rekomendacijos; atvirų duomenų teikimas; Direkcijos interneto svetainė; mobilioji programėlė „Wave“.

Partnerių ir bendruomenių lūkesčiai. Patikima ir tinkamai prižiūrima vandens kelių infrastruktūra; sutvarkytos pakrantės ir prieplaukos; aiški ir aktuali informacija; viešojo intereso užtikrinimas; aktyvus dalyvavimas renginiuose.

Atsakas į lūkesčius. Užtikrinama vandens kelių būklė; tvarkomos pakrantės; prižiūrimos prieplaukos; derinami bendri interesai; aktyviai populiarinama laivininkystė; visuomenė įtraukiama į vidaus vandens transporto naudotojų ir rėmėjų bendruomenę.

BENDRAUKIME:

Mūsų naujienas sekite

ATRASK VANDENS KELIUS:

Atrask vandens kelius su „Wave“

BENDRADARBIAVIMAS SU VIDAUS VANDENŲ KELIŲ NAUDOTOJAIS

Direkcija nuosekliai siekia užtikrinti patikimą ir saugią vidaus vandenų kelių infrastruktūrą, atitinkančią tiek profesionaliosios, tiek pramoginės laivybos naudotojų poreikius. Vienas iš pagrindinių veiklos principų – nuolatinis ir konstruktyvus dialogas su naudotojais, leidžiantis operatyviai identifikuoti aktualias problemas ir užtikrinti jų savalaikį sprendimą.

Įtraukimo kanalai. Tiesioginis bendravimas telefonu; rašytinės ir žodinės užklausos; konsultacijos; susitikimai; rekomendacijų teikimas; informacijos sklaida žiniasklaidoje; mobilioji programėlė „Wave“, suteikianti galimybę realiuoju laiku pranešti apie pastebėtas kliūtis ar navigacijos sąlygų pokyčius (užtikrina greitą reagavimą ir aukštą informacijos tikslumo bei aktualumo lygį); oficialūs socialinių tinklų kanalai – Facebook ir LinkedIn, leidžiantys plačiau pristatyti įstaigos veiklą, sprendimus ir užtikrinti atvirą dialogą su suinteresuotosiomis šalimis.

Tikslas. Plėtodama bendradarbiavimą su vidaus vandens kelių naudotojais, Direkcija siekia stiprinti pasitikėjimą, gerinti informacijos prieinamumą ir kurti aplinką, kurioje naudotojų įžvalgos bei poreikiai tampa svarbia infrastruktūros vystymo ir sprendimų priėmimo proceso dalimi.

KOMUNIKACIJOS KANALŲ SANTRAUKA

Direkcijos komunikacija su suinteresuotosiomis šalimis vyksta per šiuos pagrindinius kanalus:

- **Tiesioginio dialogo kanalai** – susitikimai, telefoninis bendravimas, raštinė korespondencija, oficialūs paklausimai, derybos, konsultacijos;
- **Struktūruoti vertinimo įrankiai** – darbuotojų apklausos, tyrimai, vertinimai, kokybės kontrolės procesai;
- **Skaitmeniniai kanalai** – Direkcijos interneto svetainė, mobilioji programėlė „Wave“ (realaus laiko informacija apie navigacijos sąlygas), socialiniai tinklai Facebook ir LinkedIn;
- **Vieši renginiai ir bendruomeninė veikla** – objektų apžiūros, dalyvavimas bendruomenių

ĮTRAUKIMO PROCESO REZULTATAI

Suinteresuotųjų šalių įtraukimo proceso metu surinkta informacija panaudota:

- atliekant dvejopo reikšmingumo vertinimą (žr. skyrių „Dvejopas reikšmingumas“);
- formuojant strategines Direkcijos veiklos kryptis;
- planuojant infrastruktūros plėtros prioritetus;
- identifikuojant veiklos rizikas ir galimybes;
- tobulinant paslaugų kokybę bei darbuotojų patirtį.

DVEJOPAS REIKŠMINGUMAS

VERTINIMO VALDYMAS IR DALYVIAI

Dvejopo reikšmingumo vertinimas atliktas 2026 metais, analizuojant 2025 m. ataskaitinio laikotarpio veiklos duomenis. Vertinimo procesą koordinavo nepriklausomas išorinis tvarumo konsultantas, užtikrindamas metodinį nuoseklumą, atitiktį Europos tvarumo atskaitomybės standartams (ESRS) bei objektyvų požiūrį į Bendrovės poveikių, rizikų ir galimybių analizę.

Vertinimo procese tiesiogiai dalyvavo visa Bendrovės vadovybė: generalinis direktorius, generalinio direktoriaus pavaduotojai bei visi struktūrinių padalinių vadovai – tvarumo, rizikų valdymo, finansų, teisės, žmogiškųjų išteklių, eksploatavimo, infrastruktūros, laivybos ir komercijos sričių. Vadovybės nariai aktyviai prisidėjo identifikuojant poveikius, rizikas ir galimybes (toliau – PRG), nustatant vertinimo prielaidas, peržiūrint kiekvienos temos balus bei kolektyviai priimant sprendimus dėl reikšmingumo ribų taikymo. Vertinimo etapų metu buvo organizuoti specializuoti darbiniai posėdžiai, kuriuose dalyvavo tiek visa vadovybės komanda, tiek išorinis konsultantas. Galutinį reikšmingų tvarumo temų sąrašą peržiūrėjo ir patvirtino Bendrovės valdyba.

Vertinimas atliktas vadovaujantis Europos tvarumo atskaitomybės standartais (ESRS), Įmonių tvarumo atskaitomybės direktyva (CSRD), Europos finansinės atskaitomybės patariamiosios grupės įgyvendinimo gairėmis (EFRAG IG 1: Materiality Assessment Implementation Guidance) bei Bendrovės valdybos patvirtinta vidine Dvejopo reikšmingumo nustatymo metodika.

VERTINIMO APIMTIS IR LAIKO HORIZONTAI

Dvejopo reikšmingumo vertinimas integruotas į Bendrovės strateginio planavimo, rizikų valdymo ir tvarumo valdymo procesus. Analizė apima visą Bendrovės vertės grandinę:

- **aukštyn srove (upstream)** – infrastruktūros projektavimas, statybos rangos paslaugos, techninių priemonių ir įrangos tiekimas, energijos tiekimas;
- **nuosavoje veikloje (own operations)** – vidaus vandens kelių eksploatavimas ir priežiūra, navigacijos paslaugų teikimas, hidrografiniai matavimai, valstybės sienos užtikrinimo parama, laivavedžių mokymas;
- **žemyn srove (downstream)** – krovinių ir keleivinės laivybos paslaugų teikimas, sąveika su vietos bendruomenėmis, valstybės institucijomis ir kitomis vidaus vandens kelių naudotojų grupėmis.

PRG vertinti per tris laiko horizontus, atitinkančius ESRS 1 reikalavimus:

- trumpasis – iki 1 metų, atitinka ataskaitinio laikotarpio trukmę;
- vidutinis – nuo 1 iki 5 metų;
- ilgis – daugiau kaip 5 metai.

Klimato kaitos klausimai vertinti taikant ilgesnius laiko horizontus pagal ESRS E1 standarto reikalavimus, įvertinant ilgalaikius scenarijus iki 2030 ir 2050 metų.

VERTINIMO ETAPAI

I ETAPAS: KONTEKSTO ANALIZĖ

Atlikta išsami Bendrovės verslo modelio, vertės grandinės bei veiklos aplinkos analizė. Įvertinti taikomi teisės aktai – CSRD direktyva, ESRS standartai, nacionalinis reglamentavimas, su tvarumu susijusios viešojo sektoriaus politikos. Identifikuoti sektoriaus iššūkiai, strateginiai prioritetai bei svarbiausios išorinės tendencijos: klimato kaita, biologinės įvairovės nykimas, vandens telkinių būklės pokyčiai, reguliaciniai pokyčiai ES taksonomijos srityje, perėjimas prie tvarios transporto infrastruktūros.

DVEJOPAS REIKŠMINGUMAS

II ETAPAS: SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ IDENTIFIKAVIMAS IR ĮTRAUKIMAS

Sudaryta suinteresuotųjų šalių schema, kurioje atskirai identifiкуotos paveiktosios šalys (affected stakeholders) bei tvarumo informacijos naudotojai (users of sustainability information). Bendrovė identifiкуavo šias keturias pagrindines suinteresuotųjų šalių grupes:

- (i) **Valstybės institucijos:** Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Aplinkos apsaugos agentūra, Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos, Lietuvos transporto saugos administracija, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, nacionaliniai ir regioniniai parkai, savivaldybės, Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba (LHMT), Centrinė projektų valdymo agentūra (CPVA), Valstybės sienos apsaugos tarnyba, Klaipėdos valstybinis jūrų uostas, VJ „Via Lietuva“, EPSO-G, ESO, Sodra, Užimtumo tarnyba, Valdymo koordinavimo centras, Valstybinė darbo inspekcija, Valstybinė mokesčių inspekcija, Viešųjų pirkimų tarnyba;
- (ii) **Darbuotojai:** administracijos darbuotojai, gamybos darbuotojai, laivybos darbuotojai, vadovai;
- (iii) **Komerciniai partneriai:** laivavedžiai, kapitonai, keleivių gabentojai, krovinių gabentojai ir krovinių turėtojai, laivavedžių mokymo kursų dalyviai, rangovai;
- (iv) **Bendruomenės ir visuomenės:** vietinės bendruomenės, mokslo institucijos, politikai, sporto asociacijos, žiniasklaida, žvejai, kultūrinės veiklos organizatoriai, nevyriausybinių organizacijų.

Suinteresuotųjų šalių lūkesčiai ir nuomonės surinkti per ataskaitinį laikotarpį vykusius susitikimus, struktūruotus pokalbius, partnerių ir klientų pateiktas tvarumo ataskaitas, viešus suinteresuotųjų šalių pareiškimus, dalyvavimą darbo grupėse bei reguliariuose koordinaciniuose susitikimuose. Suinteresuotųjų šalių įtraukimas vykdytas ne tik vertinimo pradžioje, bet ir per visus tolesnius etapus iki galutinio rezultatų patvirtinimo, užtikrinant nuoseklų grįžtamojo ryšio integravimą į sprendimų priėmimą.

III ETAPAS: POVEIKIŲ, RIZIKŲ IR GALIMYBIŲ IDENTIFIKAVIMAS

Vadovaujantis ESRS teminiais standartais (ESRS E1–E5, S1–S4, G1), sudarytas ilgasis PRG sąrašas. Identifikavimui naudoti šie informacijos šaltiniai:

- ESRS standartų temos ir potėmės;
- sektoriaus reikšmingumo gairės ir geroji praktika;
- Bendrovės strateginiai ir veiklos planavimo dokumentai;
- rizikų registrai ir vidaus kontrolės sistemos duomenys;
- infrastruktūros projektų dokumentacija ir aplinkosauginiai vertinimai;
- darbuotojų saugos ir veiklos duomenys;
- suinteresuotųjų šalių informacija, gauta įtraukimo proceso metu;
- ES ir nacionaliniai reguliaciniai dokumentai;
- vandens telkinių būklės monitoringo duomenys, biologinės įvairovės stebėsenos rezultatai.

Identifikuoti tiek faktiniai (jau pasireiškiantys), tiek potencialūs (galintys pasireikšti) poveikiai – teigiami ir neigiami – bei finansinės rizikos ir galimybės. Kiekvienas PRG susietas su konkrečia ESRS tema, potema bei vertės grandinės dalimi, kurioje jis pasireiškia.

IV ETAPAS: POVEIKIO REIKŠMINGUMO VERTINIMAS (IMPACT MATERIALITY)

Kiekvienas identifiкуotas poveikis įvertintas pagal žemiau pateiktoje metodikos dalyje išdėstytus kriterijus.

V ETAPAS: FINANSINIO REIKŠMINGUMO VERTINIMAS (FINANCIAL MATERIALITY)

Kiekviena identifiкуota rizika ir galimybė įvertinta pagal žemiau pateiktoje metodikos dalyje išdėstytus kriterijus.

VI ETAPAS: REIKŠMINGUMO NUSTATYMAS

Pritaikytos reikšmingumo ribos ir dvigubo reikšmingumo matrica. Suformuotas reikšmingų tvarumo temų sąrašas, kurio kiekvienai temai dokumentuotas reikšmingumo sprendimo pagrindimas.

VII ETAPAS: PATVIRTINIMAS IR DOKUMENTAVIMAS

Reikšmingų tvarumo temų sąrašą peržiūrėjo ir tvirtino Bendrovės vadovybė bei valdyba. Vertinimo metodika, prielaidos, individualūs balai, taikytos reikšmingumo ribos bei galutiniai sprendimai dokumentuoti ir saugomi audito sekai užtikrinti.

POVEIKIO REIŠMINGUMO METODIKA

Poveikio reikšmingumas atspindi, ar Bendrovės veikla turi (faktinis poveikis) arba gali turėti (potencialus poveikis) reikšmingą teigiamą ar neigiamą poveikį žmonėms, aplinkai ar visuomenei, nepriklausomai nuo to, ar šis poveikis grįžta į Bendrovės finansinius rezultatus. Vertinimas atliktas pagal du pagrindinius dėmenis – poveikio rimtumą (severity) ir tikimybę (likelihood).

Poveikio rimtumas susideda iš trijų sudedamųjų dalių:

- **Mastas (scale)** – poveikio rimtumo, žalos ar naudos lygio įvertinimas;
- **Aprėptis (scope)** – poveikio išplitimas geografiškai, organizacijoje arba tarp suinteresuotųjų šalių;
- **Neištaisomumas (irremediability)** – poveikio nepataisomumas, nepaisant pastangų ar laiko; vertinamas tik neigiamiems poveikiams (teigiamų poveikių atveju netaikomas).

Visos dedamosios vertinamos 1–4 balų skalėje. Galutinis poveikio reikšmingumo balas skaičiuojamas svertiniu būdu, taikant skirtingus dedamųjų svorius priklausomai nuo poveikio tipo:

Poveikio tipas	Mastas	Aprėptis	Neištaiso mumas	Tikimybė
1. Galimas neigiamas poveikis E, S ir G srityse (išskyrus žmogaus teisių temas, kai tikimybė maža)	17%	17%	17%	50%
2. Galimas teigiamas poveikis E, S ir G srityse	25%	25%	–	50%
3. Faktinis neigiamas poveikis E, S ir G srityse (tikimybė vertinama balu 4)	17%	17%	17%	50%
4. Faktinis teigiamas poveikis E, S ir G srityse (tikimybė vertinama balu 4)	25%	25%	–	50%
5. Galimas neigiamas poveikis socialinėje srityje, susijęs su žmogiškaisiais ištekliais, kai tikimybė maža	25%	25%	25%	25%

Galutinis svertinis balas patenka į vieną iš šešių reikšmingumo lygių:

Galutinis rėžis	Vertinimas
1,0 – 1,5	Silpnas
1,5 – 2,0	Vidutinis
2,0 – 2,5	Aktualus
2,5 – 3,0	Reikšmingas
3,0 – 3,5	Didelis
3,5 – 4,0	Kritinis

Žmogaus teisėms susijusiems poveikiams, vadovaujantis ESRS 1 standarto nuostatomis, taikomas griežtesnis vertinimas – tokie poveikiai laikomi rimtais net esant mažesnei tikimybei. Šiuo tikslu metodikoje numatytas atskiras poveikio tipas (5), kuriame tikimybės svoris sumažintas iki 25 %, o kitos rimtumo dedamosios proporcingai padidintos.

FINANSINIO REIKŠMINGUMO METODIKA

Finansinis reikšmingumas atspindi, ar su tvarumu susijęs klausimas – rizika ar galimybė – gali turėti reikšmingos įtakos Bendrovės finansinei padėčiai, veiklos rezultatams, pinigų srautams, finansavimo prieinamumui, kapitalo kainai ar verslo tęstinumui per trumpąjį, vidutinį arba ilgąjį laikotarpį. Vertinimas susideda iš dviejų dėmenų – poveikio dydžio (magnitude) ir tikimybės (likelihood).

POVEIKIO DYDIS (MAGNITUDE)

Poveikio dydis matuojamas Bendrovės bazinio asignavimų lygio atžvilgiu. 2025 m. ataskaitinio laikotarpio bazinis asignavimų lygis – 1,5 mln. EUR. Skalė pateikta lentelėje:

Balas	Vertinimas	Finansinis poveikis	Dydis EUR
1	Mažas	iki 3 % bazinio asignavimų lygio	iki 100 tūkst. EUR
2	Vidutinis	3–10 % bazinio asignavimų lygio	100–330 tūkst. EUR
3	Didelis	10–20 % bazinio asignavimų lygio	330–660 tūkst. EUR
4	Kritinis	daugiau kaip 20 % bazinio asignavimų lygio	nuo 660 tūkst. EUR

FINANSINIO REIKŠMINGUMO BALO SKAIČIAVIMAS

Finansinio reikšmingumo balas apskaičiuojamas kaip poveikio dydžio ir tikimybės dėmenų sandauga, vėliau transformuojamas į galutinį rėžį pagal tą pačią vertinimo skalę, kaip ir poveikio reikšmingumo atveju:

Sandauga	Vertinimas	Galutinis rėžis
1	Silpnas	1,0 – 1,5
2–3	Vidutinis	1,5 – 2,0
4	Aktualus	2,0 – 2,5
6–8	Reikšmingas	2,5 – 3,0
9	Didelis	3,0 – 3,5
12–16	Kritinis	3,5 – 4,0

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA 2025 TVARUMO ATASKAITA

TIKIMYBĖ (LIKELIHOOD)

Tikimybė vertinama remiantis istoriniu įvykio pasireiškimu, taikomų prevencinių priemonių efektyvumu ir sektoriaus patirtimi. Vertinimo skalė:

Balas	Aprašymas
1	Įvykis labai mažai tikėtinas – Bendrovėje iki šiol nebuvo pasireiškęs, net ypatingomis aplinkybėmis. Tokie įvykiai pasitaiko rečiau nei kartą per 8–10 metų.
2	Įvykis teoriškai galimas, bet tikimybė maža: galbūt Bendrovėje kažkada įvyko, tačiau buvo imtasi efektyvių prevencinių priemonių; arba sektoriuje yra buvę panašių atvejų; arba sąlygos galėtų sukelti įvykį ne dažniau kaip kartą per 4–7 metus.
3	Įvykis tikėtinas – jau pasikartojęs įvairiomis aplinkybėmis Bendrovės veikloje. Net taikant prevencines priemones, įvykio nepavyksta visiškai išvengti. Tikimybė – kartą per 2–3 metus.
4	Įvykis faktiškas arba beveik neabejotinas – dažnai pasitaiko Bendrovės veikloje. Nėra pakankamų veiksmingų priemonių jam išvengti arba Bendrovė tokių priemonių dar neįdiegė.

DVIGUBO REIKŠMINGUMO MATRICA IR REIKŠMINGUMO RIBOS

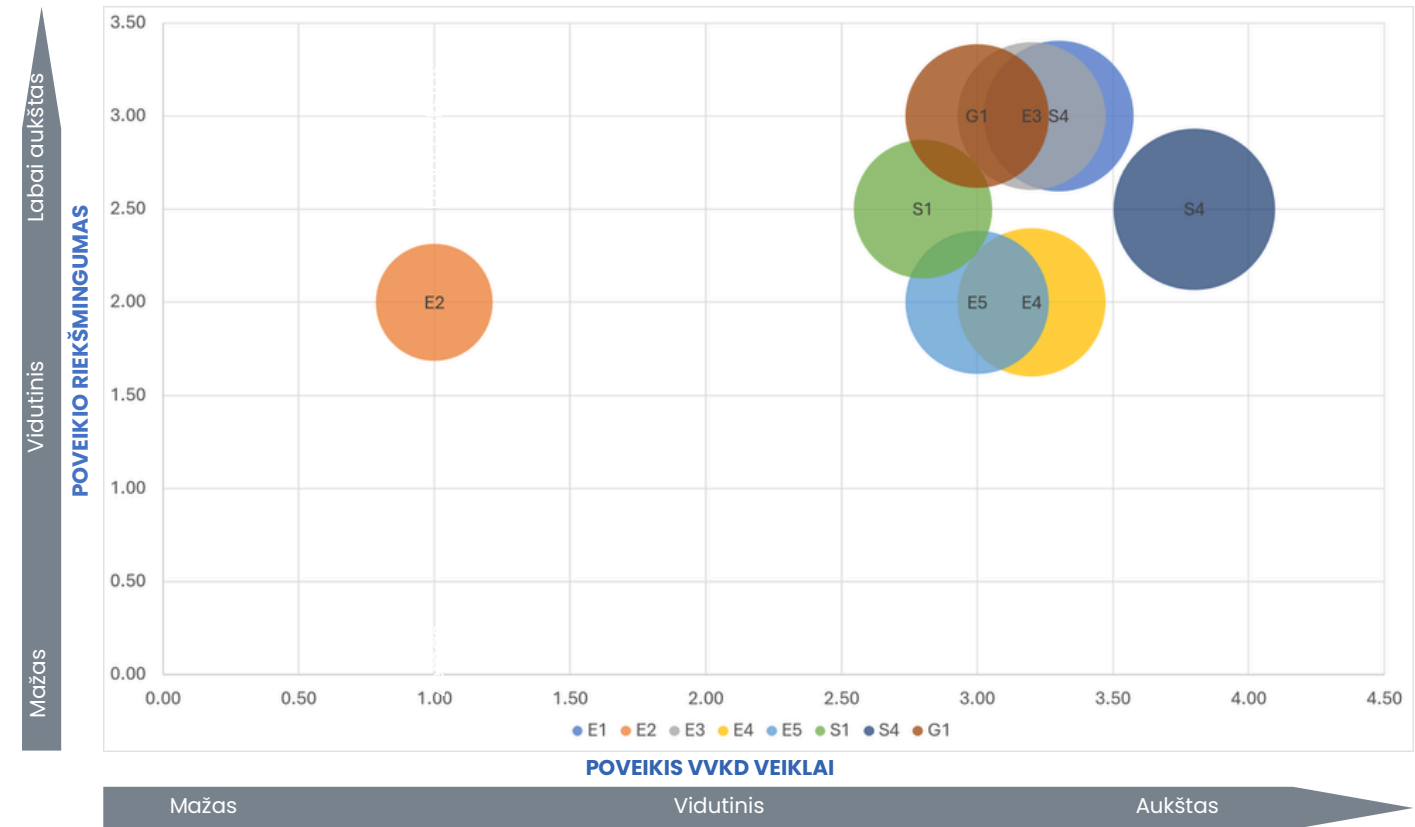
Kiekvienai tvarumo temai gauti du nepriklausomi balai – poveikio reikšmingumas (IM) ir finansinis reikšmingumas (FM). Tema laikoma reikšminga ir įtraukiama į ataskaitos atskleidimo apimtį tuomet, kai bent vienas iš šių balų yra lygus 2,5 arba didesnis.

Be to, pritaikytas papildomas mišrus reikšmingumo kriterijus, atspindintis ESRS principą, kad lygiavertis sąlyginai didelis reikšmingumas abiejose ašyse taip pat lemia temos reikšmingumą. Tema įtraukiama į reikšmingų sąrašą, jei tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

- **IM > 2,0 ir FM > 1,5;** arba
- **IM > 1,5 ir FM > 2,0.**

Toks sprendimas užtikrina, kad nebūtų atmetos temos, kurios nė vienoje ašyje nepasiekia individualios reikšmingumo ribos, tačiau bendrai vertinamos kaip reikšmingos abiejomis perspektyvomis.

DVEJOPAS REIKŠMINGUMAS

Atlikus dvejopo reikšmingumo vertinimą, Bendrovės veiklai 2025 m. ataskaitiniu laikotarpiu reikšmingomis nustatytos šios ESRS teminės sritys:

- ESRS tema**
- E1 Klimato kaita
 - E2 Tarša
 - E3 Vanduo
 - E4 Biologinė įvairovė
 - E5 Žiedinė ekonomika
 - S1 Nuosavi darbuotojai
 - S4 Galutiniai naudotojai
 - G1 Verslo elgsena

Dvejopo reikšmingumo matrica atspindi VVKD tvarumo temų reikšmingumą dviem dimensijomis:

- Horizontalioji ašis (X) – finansinis reikšmingumas: poveikis VVKD finansinei būklei, veiklos rezultatams ir veiklos tęstinumui.
 - Vertikaliąji ašis (Y) – poveikio reikšmingumas: poveikis aplinkai, visuomenei ir suinteresuotosioms šalims.
- Kiekvienas burbulas matricoje atspindi vieną ESRS temą. Burbulo dydis rodo bendrą temos reikšmingumą. Viršutiniame dešiniajame kvadrante esančios temos laikomos prioritetinėmis ir reikšmingiausiomis VVKD veiklai.

Šių temų pasirinkimą lemia Bendrovės veiklos pobūdis – glaudi sąsaja su vidaus vandens infrastruktūra, klimato kaitos poveikiu vandens telkiniams ir navigacijos sąlygoms, vandens telkinių būklės pokyčiais, biologinės įvairovės apsauga vandens ekosistemose, infrastruktūros vystymo poveikiu aplinkai, darbuotojų sauga vykdant techniškai sudėtingas operacijas vandenyje, taip pat viešojo sektoriaus skaidrumu ir atsakingu valdymu. Kiekviena reikšminga tema detalai atskleidžiama atitinkamuose šios ataskaitos skyriuose, kuriuose pateikiama informacija apie susijusius poveikius, rizikas ir galimybes, taikomas politikas, įgyvendintus veiksmus, nustatytus tikslus ir pasiektus rodiklius pagal atitinkamų ESRS standartų reikalavimus.

TVARUMO VEIKSMŲ PLANAS 2025 (1)

Tvarumo politikos veiksmų planas – pagrindinis Tvarumo politikos įgyvendinimo instrumentas, kuriame nustatomi veiksmai, terminai, atsakomybės ir tikslai, reikalingi šiai politikai įgyvendinti.

2025 m. tvarumo veiksmų planas, patvirtintas 2025-02-12 įmonės direktoriaus įsakymu Nr. 4S-10, o jo pasiekimo rodikliai pateikiami žemiau esančioje lentelėje.

Nr.	Tvaraus vystymosi taktiniai veiksmai	Siektinas rezultatas	Planuoja ma reikšmė	Faktinė reikšmė
1.	Aplinką tausojančių iniciatyvų skatinimas: Aplinkosaugos iniciatyvos – medelių sodinimas ar kt.	Per metus bent po 1 iniciatyvą		2025-07-10 VVKD darbuotojai organizavo aplinkosaugos iniciatyvą rinkdami pakrantėse ir vandenyje esančias šiukšles.
2.	Gamtos išteklių tausojimą skatinančių procesų diegimas: mažesnis gamtą žalojančių produktų vartojimas ir jų atliekų rūšiavimas ir (ar) kt.	Pasirinkti 1 – 2 veiklas aplinkosaugos srityje, kurių tęstinumą išlaikyti nuosekliai.		2025-03-18 VVKD biuro patalpose pastatyti atliekų rūšiavimo konteineriai, suorganizuota ir įgyvendinta atliekų rinkimo Nemuno pakrantėse iniciatyva.
3.	Mažinti veiklos poveikį aplinkai	Vandens transporto priemonių (neskaičiuojant žemsiurbių) CO ² emisijos mažinimas, %		Lyginant su 2024 m. CO ² emisijos padidėjo 1,29 %
4.	Besimokančios organizacijos vystymas ir palaikymas: Sudarytos sąlygos derinti darbą ir studijas; Sudarytos sąlygos kvalifikacijos kėlimui.	Besimokančios organizacijos kultūros kūrimas, sisteminis palaikymas.		Įmonėje sudarytos sąlygos esant reikalui dirbti lanksčiu darbo grafiku, specialistų kvalifikacijos kėlimas atliekamas įmonės lėšomis. Įmonė 2025 m. atliko 2 305 akademines valandas formalių mokymų.
5.	Darbuotojų motyvacijos ir lojalumo didinimas	Noro rekomenduoti organizaciją rodiklis (eNPS)	15	16
6.	Darbuotojų švietimas sveikos gyvensenos temomis bei fizinio aktyvumo skatinimas	Didinamas darbuotojų fizinis aktyvumas, skatinama sveika gyvensena. Ne mažiau kaip 2 kart./sav. vykdomi fizinio aktyvumo užsiėmimai.		Antradieniais ir ketvirtadieniais darbuotojams vyksta sportiniai užsiėmimai
7.	Darbų saugos ir sveikatos reikalavimų įgyvendinimas	Vykdomi periodiniai darbuotojų saugos mokymai ir palaikomas stabilus darbuotojų saugos ir sveikatos indeksas TRIR (≤ 1).	1	1,16
8.	Darbuotojų įtraukimas į sprendimų priėmimą susijusių su įmonės valdymu ir darbuotojų gerovės užtikrinimu.	Organizuojamas kasavaitinis susirinkimas visos administracijos darbuotojų imtyje siekiant lygiavertiškai visus darbuotojus įtraukti į sprendimų priėmimą ir užtikrinti informacijos sklaidą įmonės viduje. Susirinkimai per metus turėtų būti organizuoti ne mažiau, kaip 48 kartus.		Įmonėje organizuojami kasavaitiniai susirinkimai progresui ir problemoms aptarti

TVARUMO VEIKSMŲ PLANAS 2025 (2)

Nr.	Tvaraus vystymosi taktiniai veiksmai	Siektinas rezultatas	Planuoja ma reikšmė	Faktinė reikšmė
9.	Profesinės veiklos sklaida, aktyviai bendradarbiaujant su mokslo, švietimo įstaigomis, dalijantis informacija, profesine patirtimi.	≥2 katus per metus organizuojama bendradarbiavimo siprinimo programos: -priimamos studentų praktikos; - dalyvavimas vienijančių įvairias profesijas, susijusias su Bendrovės veikla, organizacijų veiklose; - šėšaliavimo programos vykdymas; - periodinis skirtingų moksleivių grupių supažindinimas su Bendrovės veikla.		2025 m. buvo priimtos moksleivių grupės, supažindintos su VVKD veikla, o vienas studentas atliko praktiką įmonėje. 2025 m. bendradarbiauta su Šilutės profesinio mokymo centru siekiant aptarti galimas perspektyvas ruošiant laivų remonto specialistus; VVKD ekspertai dalyvauja Vytauto Didžiojo universiteto baigiamųjų darbų gynimuose teikiant ekspertinę nuomonę ir komentarus, kaip komisijos nariai.
10.	Bendradarbiavimas su savivaldybėmis turinčiomis vidaus vandens kelius.	Teigiamos nuomonės formavimas savivaldos gyventojams; Bendradarbiavimo stiprinimas; Savivaldų įtraukimas į laivybos propagavimą. ≥2 susitikimai su savivaldybėmis per metus.		Susitikimai su Vilniaus, Šilutės, Šakių ir Jurbarko rajonų savivaldybėmis, propaguojant laivybą ir aptariant vidaus vandens kelių klausimus.
11.	Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas	Užtikrinamas teisės aktais reglamentuotas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas ir siekiama užtikrinti aplinką, kurioje korupcijos pasireiškimas nebūtų pastebimas. Numatomas 1 patikrinimas per metus.		2025-09-05 atliktas mažos vertės pirkimų rizikos vertinimas/monitoringas
12.	Pažangių technologijų skatinimas bei iniciavimas	Teikiamos iniciatyvos bei ekspertinės rekomendacijos klimato kaitos švelninimo (ŠESD mažinimo) klausimais (laivų elektrifikavimas, krovinių gabenimas vandens transportu). Įmonė vykdo ≥1 su tvarumo sritimi susijusį projektą.		2025-03-25 pasirašyta paramos sutartis projektui "Netaršių vidaus vandens transporto priemonių įsigijimas" elektrinio krano ir laivo įsigijimui
13.	Viešuosius pirkimus vykdyti tik žaliųjų pirkimų būdu	Bendrovė vykdydama viešuosius pirkimus išipareigoja užtikrinti, kad 100 proc viešųjų pirkimų bus keliama reikalavimai atitinkantys žaliųjų pirkimų įstatymą.		2025 m. 100 proc atviro pirkimo būdu vykdytų pirkimų buvo žalieji
14.	Bendrovė įsigijant naują įrangą siekia ekonominio ir aplinkosauginio efektyvumo.	Įsigijant ilgalaikį turtą siekiama rinktis inovatyvius ir aplinkai palankesnius sprendimus.		Įsigijant ilgalaikį turtą keliama reikalavimai energijos taupymui ir mažesniam taršumui.
15.	EBITDA marža	Ilgalaikis Bendrovės pelningumas, atliepantis akcininko lūkesčius	≥560	198

Tvarumo veiksmų plane nepasiekti tik du rodikliai – poveikio aplinkai mažinimas ir EBITDA marža. Trumpalaikį neigiamą poveikį aplinkos rodikliams lėmė intensyvi infrastruktūros plėtra: vykdyti statybos darbai ir naudota dar neatnaujinta technika padidino energijos sąnaudas bei emisijas. Be to, reikšmingos investicijos į vandens kelių plėtrą ir naujos transporto rūšies vystymą lėmė nuosaikesnį finansinių rezultatų augimą.

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA 2025 TVARUMO ATASKAITA

Nr.	Valdomo sritys	Rodiklis	Siekimas rezultatas
APLINKOSAUGINĖ ATSAKOMYBĖ			
1.	Klimato kaita	Navigacijos sutrikimų skaičius (vnt.)	≤ 2
2.	Klimato kaita	Navigacijos dienų skaičius	265
3.	Klimato kaita	Emisijų intensyvumas (tCO ₂ e / žemsiurbės veikla m3)	≤ 1,7
4.	Tarša	Avarių likvidavimo rodiklis (%)	100%
5.	Tarša	Sustabdytų/atidėtų projektų skaičius (dėl vandens taršos reglamentavimo) (vnt)	0
6.	Vanduo	Apribotų projektų skaičius (dėl vandens apsaugos reglamentavimo) (vnt)	0
7.	Vanduo	Išlaikytas bendras eksploatuojamų valstybinės reikšmės vidaus vandens kelių ilgis, km	500
8.	Bioįvairovė	Bioįvairovei teigiamą poveikį turinčių projektų skaičius arba tokio pobūdžio projektų testavimo palaikymas (vnt)	≥ 1
9.	Žiedinė ekonomika	ISO14001 vadybos standarto sertifikato išlaikymas	Išlaikyti
SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ			
10.	Darbuotojai	SSA (HSE) politikos įgyvendinimo užtikrinimas, incidentų skaičius (Tier 4, Tier 5) (vnt)	0
11.	Darbuotojai	Darbuotojų saugos ir sveikatos indeksas TRIR	< 1,5
12.	Darbuotojai	Darbuotojų, kuriems stiprinama aplinkosauginė ir DSS kompetencija ir atsakomybė, dalis (%)	≥ 70%
13.	Darbuotojai	Savanoriška darbuotojų kaita (%)	≤ 10%
14.	Darbuotojai	Noro rekomenduoti organizaciją rodiklis (eNPS), balai	18
15.	Galutiniai vartotojai	E kategorijos kelių, kuriuose išlaikyti nustatyti parametrai (išskyrus hidrologinės sausros atvejus), dalis, %	≥ 60%
16.	Bendruomenės	Patenkintų vidaus vandens kelių naudotojų dalis, %	85
VALDYSENOS ATSAKOMYBĖ			
17.	Atitikimas ES ar nacionaliniams reikalavimams	Įvykdytų vidinių antikorupcijos mokymų skaičius per metus (vnt)	≥ 1
18.	Atitikimas ES ar nacionaliniams reikalavimams	Atlikti anoniminę darbuotojų Tolerancijos korupcijai Bendrovėje apklausą (vnt)	1
19.	Atitikimas ES ar nacionaliniams reikalavimams	Gerosios valdysenos indekso (GVI) įvertinimas	A
20.	Skaidrus administravimas	Dalis žaliųjų pirkimų dalis (%)	100%

Atlikus dvejopo reikšmingumo vertinimą buvo nuosekliai peržiūrėtos ir išgrynintos svarbiausios Įmonės veiklos reikšmingos sritys. Remiantis šiuo vertinimu nustatyti nauji rodikliai, kurių siektinos reikšmės bus taikomos 2026 m. tvarumo veiksmų plane. Rodikliai patvirtinti 2026-04-27 Įmonės direktoriaus įsakymu Nr. 4S-57 ir pateikiami žemiau.

ĪMONĒS VEIKLA

PRAMOGINIŲ LAIVŲ LAIVAVEDŽIŲ MOKYMAI:

- Praktiniai mokymai specialiai pritaikytu laivu
- Tarptautiniai sertifikatai, leidžiantys valdyti motorinius pramoginius laivus iki 24 m ilgio vidaus vandenyse ir jūrose

VIDAUS VANDENŲ TRANSPORTO SPECIALISTŲ MOKYMAI:

- Mokymai vidaus vandenų laivų, žvejybos laivų ir plūduriuojančių įrenginių kapitonams, laivavedžiams, mechanikams, upeiviams ir motoristams

KVALIFIKACIJOS KĖLIMO PROGRAMOS:

- Kvalifikacijos kėlimas laivavedžiams, kapitonams, mechanikams, upeiviams ir motoristams

GRUNTO PATEIKIMAS

- Vykdamt seklumų šalinimo darbus pakrantėse sukaupiamas gruntas gali būti teikiamas išvežimui.
- AB Vidaus vandens kelių direkcija turi patirtį teikiant laivų, prieplaukų, plūdurių transportavimo, jų pastatymo (inkaravimo) ir nuėmimo paslaugas.

KITOS PASLAUGOS

- Vandens transporto priemonių laikymas: Sudaromos terminuotos sutartys ne ilgesniam kaip vienerių metų laikotarpiui.
- Vienkartinė slipo paslauga: Patogus būdas transporto priemonėms nuleisti ir iškelti iš vandens.
- Stovėjimo paslaugos: Lengviesiems automobiliams, autobusams ir įrangai, susijusiai su vandens transporto priemonėmis.
- Prisijungimas prie elektros kolonėlės: Elektros tiekimas uostuose ir prieplaukose.
- Gėlo geriamo vandens tiekimas: Vandens papildymo paslauga.
- Laivo fekalinio vandens surinkimas: Higieniškas ir aplinkai draugiškas sprendimas.
- Laivų, prieplaukų, plūdurių ir kitų objektų transportavimas ir pastatymas.
- Laivų statyba ir remontas
- Krovinių gabenimas

VAGOTVARKA

- Vidaus vandenų kelių valymas nuo sąnašų, gilinimas
- Upių ir kanalų vagų valymas nuo sąnašų, dugno gilinimo darbai
- Ežerų ir tvenkinių valymas nuo dumblo, dugno gilinimas
- Uostų ir prieplaukų akvatorijų, jų įplaukų išvalymas nuo sąnašų, gilinimas
- Vandens telkinių pakrančių pagerinimas vietiniu smėliniu gruntu
- Rekreacinių plotų (pliažų) įrengimas naudojant vietinį smėlinį gruntą
- Upių vagų reguliavimas grūtinėmis bunomis (naudojant vietinį gruntą, akmenis)
- Upių vagų tvarkymas tiltų poveikio zonose
- Įvairūs povandeninių kliūčių, esančių vandens telkiniuose, šalinimo darbai
- Gamtotvarkinių objektų, buveinių paukščiams įrengimas vandens telkiniuose

KAUNO ŽIEMOS VIDAUS VANDENŲ UOSTAS

Raudondvario pl. 113, Kaunas

Teritorijos plotas: 18,3845 ha

Akvatorijos plotas: 8,0317 ha

Krantinės ilgis: 317 m

Paskirtis: Uostas naudojamas įmonės laivų stovėjimui bei

gamybinei – ūkinei veiklai užtikrinti

Infrastruktūra:

- Laivų technikos priežiūros gamybinė bazė
- Vidaus vandens transporto priemonių dokavimas ir remontas
- Laivų pakėlimo įrenginys – slipas
- Slipas gali pakelti iškelia 85 m ilgio, 16 m pločio ir iki 600 t svorio laivus
- Istorija: Uosto statyba buvo suplanuota dar tarpukario Lietuvoje, jis pastatytas 1974 m.
- Uoste veikia 88 vietų pramoginių laivų prieplauka.

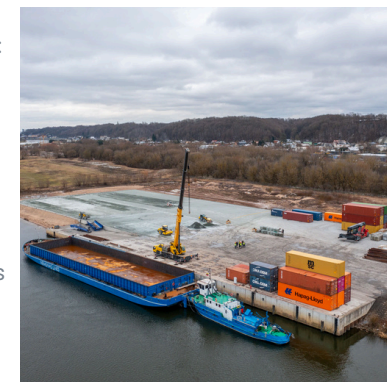

MARVELĖS KROVININĖ PRIEPLAUKA

Užnemunės g. 5, Kaunas Infrastruktūra:

Paskirtis:

- 120 m ilgio krantinė
- 0,65 ha ploto krovos aikštelė su kieta danga
- Privaziavimo keliai
- Elektros, vandens bei nuotekų ir lijinio vandens kolonėlės
- Krovininių ir kitų laivų aptarnavimas
- Krovinų laikymas

KAUNO KELEIVINĖ PRIEPLAUKA

Raudondvario pl. 107C, Kaunas

Krantinės ilgis: 104,5 m

Aikštelės plotas: 6285 m²

Infrastruktūra:

- Slipas laivų nuleidimui į vandenį ir jų iškėlimui.
- Prieplauka pritaikyta keleivinių laivų stovėjimui, keleiviams įlaipinti/išlaipinti.
- Elektros ir vandens kolonėlės
- Automobilių stovėjimo vietos

KAUNO MARIŲ PRIEPLAUKA

T.Masiulio g. 21, Kaunas

Krantinės ilgis: 110 m

Paskirtis:

Įmonės gamybinei – ūkinei veiklai užtikrinti
Žvejybos, asmeninių pramoginių, plaukiojančių priemonių, sportinių laivų aptarnavimui ir keleivinių laivų stovėjimui.

UOSTADVARIO VIDAUS VANDENS UOSTAS

Uostadvorio g. 47, Uostadvorio kaimas, Šilutės r.

Teritorijos plotas: 2.6051 ha

Akvatorijos plotas: 0.7763 ha

Krantinės ilgis: 211 m

- Naujos stacionarios krantinės ilgis: 53 m
- Mobilios prieplaukos ilgis: 60 m

Infrastruktūra:

- Naujos stacionarios ir mobilios krantinės su aikšte
- Elektros energijos ir geriamo vandens kolonėlės prie mobilios krantinės
- Slipas

Paslaugos: gamybinei – ūkinei veiklai užtikrinti bei mažųjų, žvejybos, asmeninių pramoginių, plūdriųjų plaukiojančių priemonių, sportinių laivų aptarnavimui. Uoste prie mobilios krantinės įrengtos elektros energijos ir geriamo vandens kolonėlės, slipas

NIDOS KELEIVINĖ PRIEPLAUKA

Naglių g. 16, Neringos miestas

Krantinės ilgis: 130 m (iš kurių 100 m yra šiaurinėje dalyje)

Infrastruktūra: Elektros pajungimo kolonėlės.

Paskirtis: gamybinėms ūkinėms funkcijoms vykdyti, keleiviniams laivams sustoti įlaipinti/išlaipinti keleivius.

Paslaugos: Keleivių įlaipinimas išlaipinimas sudarius sutartį su VVKD.

HIDROGRAFIJA IR ŽEMĖLAPIAI

HIDROGRAFIJA IR ŽEMĖLAPIAI

Teikiame visas batimetrines paslaugas, naudodama moderniausių įrangą ir ilgametę specialistų patirtį. Tai leidžia atlikti itin tikslus matavimus sudėtingiausiomis sąlygomis.

HIDROGRAFIJOS PASLAUGOS:

Batimetriniai matavimai:

- Uostų ir prieplaukų –akvatorijų
- Valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelių
- Kitų vandens telkinių matavimai, naudojant vienspindulinį arba daugiaspindulinį echolotą
- Vandens telkinio ar jo dalies dugno skaitmeninio 3D modelio parengimas
- Vandens gylių žemėlapių sudarymas
- Matavimo duomenų pateikimas pageidaujama formatais

Topografiniai matavimai:

- Topografinių nuotraukų parengimas

Lazerinis (LIDAR) skenavimas ir aerofotografavimas:

- Sausumos reljefo 3D modelio kūrimas, apjungiant su vandens telkinio dugno modeliu
- Priekrantės zonos itin aukštos raiškos ortofotonuotraukų sudarymas

Upės ruožų hidrodinaminis modeliavimas:

- 1D arba 2D hidrodinamikos modelių taikymas
- Maksimalių ir/ar minimalių vandens lygių nustatymas
- Vandens greičių pasiskirstymo plano sudarymas
- Charakteristikų nustatymas ties tiltais, prieplaukomis ar kitais hidrotechnikos statiniais

Potvynių hidrodinaminis modeliavimas:

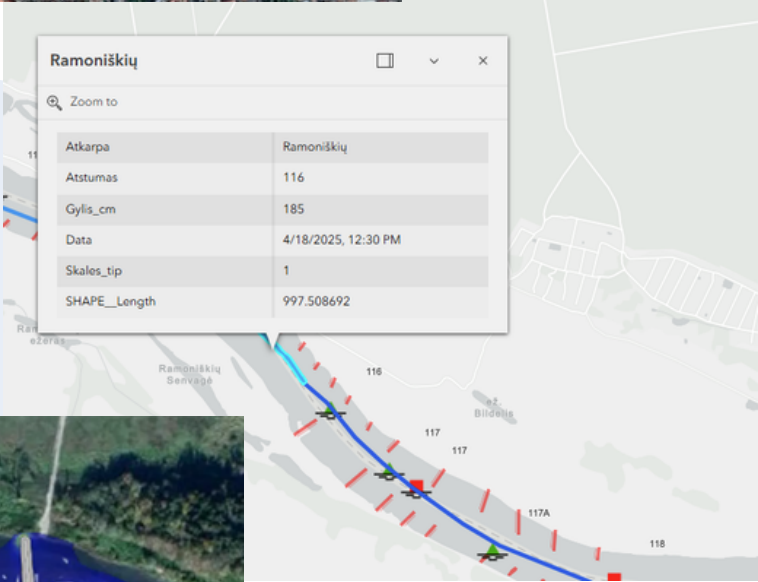
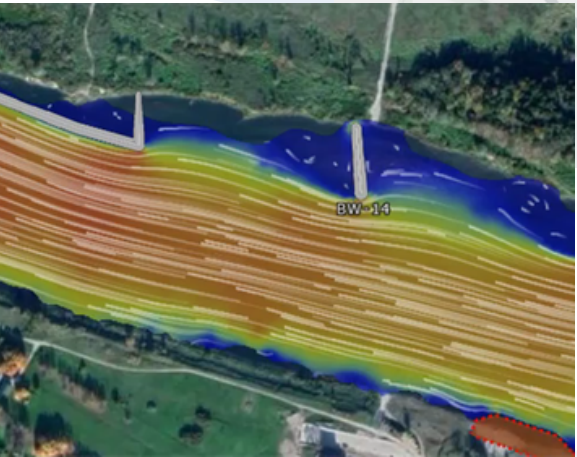
- Potvynių metu užliejamų teritorijų nustatymas

Vandens lygių perkėlimas:

- Hidrodinaminio modeliavimo taikymas vidaus vandens keliams priskirtuose Nemuno ir Neris upių ruožuose

Laivybos schemų rengimas ir publikavimas

- Vandens kelių ženklavimo schemų rengimas.
- Prieplaukų ir uostų zonavimo schemų rengimas, numatant navigacinių ženklų įrengimą.
- Navigacinių žemėlapių, schemų rengimas ir publikavimas.

AB Vidaus vandens kelių direkcija skyrė daug pastangų įrengiant degalines savo gamybos skyriaus pajėgumais ir komercinėmis lėšomis. Taip pat inicijavo teisės aktų pakeitimus, kurie riboja degalų įsigijimą vandens keliuose. 2023 buvo pakeisti net 5 energetikos ministro įsakymai, reglamentuojantys mažmeninę prekybą degalais vandens keliuose.

DEGALINĖSE PARDUOTŲ DEGALŲ KIEKIS 2025 M.:

Nida	
Benzinas	24685,61
Dyzelinas	6499,36
Svencelės uostas	
Benzinas	44202,3
Dyzelinas	6231,1
Jurbarko mažųjų laivų prielauka-uostas	
Benzinas	2975,63
Dyzelinas	683,63
Kauno marių Neptūno įlankos prielauka	
Benzinas	17092,31
Dyzelinas	3721,19

Nuo 2023 metų sezono Vidaus vandens kelių direkcija suteikė galimybę kiekvienam laivavedžiui pasipildyti degalų neišlipant į krantą ir be papildomų sutarčių, tiesiog atsiskaitant bankine kortele.

Projektas prisideda prie aplinkos tausojimo. Laivavedžiai skatinami degalus pildyti degalinėse eančiose ant vandens taip išvengiant papildomų resursų eikvojimo apsirūpinant degalų resursais iš anksto.

Degalinės suprojektuotos pagal visus reikalavimus, apsaugant nuo degalų patekimo į aplinką – pripildant degalinių stoteles ir pildant degalus į laivą.

VIETOS, KUR GALIMA RASTI VVKD DEGALINES ANT VANDENS:

- Kauno žiemos uosto pramoginių laivų prielauka: Raudondvario pl. 113, Kaunas
- Neptūno įlankos prielauka: R. Kalantos 130, Kaunas
- Nidos uostas: Naglių g. 14, Nida
- Svencelės uostas: Svencelėsg. 49A, Svencelė
- Jurbarko mažųjų laivų prielauka-uostas: Nemuno g. 8, Jurbarkas

LAIVŲ TECHNIKOS PRIEŽIŪROS BAZĖ (LTPB)

Įmonės Laivų technikos priežiūros bazėje (LTPB), esančioje Kauno žiemos vidaus vandenų uoste, atliekami laivų ir kitų plaukiojančių priemonių, vandens kelio ženklų (bujų) remontas ir statyba. LTPB yra vienintelė Lietuvoje vidaus vandenų kelių priežiūros laivų statybos ir remonto gamybinė bazė, kurioje atliekama būtent vidaus vandenų laivų priežiūra ir remontas.

Specialistai: LTPB dirba ilgametę patirtį laivų priežiūroje ir statyboje turintys kvalifikuoti specialistai

VYKDOMA VEIKLA:

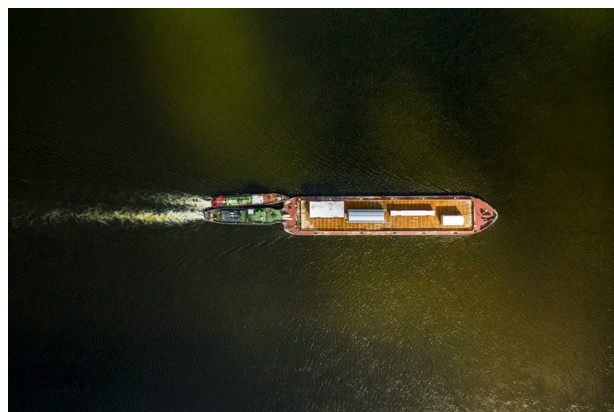
- Vidaus vandenų transporto priemonių statyba, remontas, techninė priežiūra
- Vandens kelio ženklų (bujų) gamyba ir remontas
- Laivų dažymo darbai
- Laivų dokavimo paslaugos
- Pontonų, mobilių prieplaukų statyba
- Metalų konstrukcijų gamyba ir remontas
- Metalų apdirbimo paslaugos

SLIPAS:

LTPB yra vienintelis Pabaltijo šalyse upinių laivų keltuvas (slipas), naudojamas vidaus vandenų laivų iškėlimui į sausumą.

- Techninės galimybės: Iškelia 85 m ilgio, 16 m pločio ir iki 600 t svorio laivus
- Veikimo principas: Iškėlus laivą specialiais vežimėliais ant bėgių iš vandens, kiti hidrauliniai vežimėliai skersiniais ir išilginiais bėgiais perveža laivą į remonto skirtą vietą

LTPB užtikrina aukštos kokybės paslaugas vidaus vandenų laivų priežiūroje ir remonte, naudojant modernią įrangą ir patyrusių specialistų žinias.

KROVINIŲ PERVEŽIMAI

Organizuojami krovinų pervežimai pagal klientų poreikius. Kroviniai gabenami vidaus vandenų keliais maršrutu Kaunas– Klaipėda– Kaunas.

Pervežimo paslaugų plėtros tikslai:

- Tapti pagrindiniu transporto koridoriumi krovinų gabenimui tarp Kauno ir Klaipėdos jūrų uosto.
- Aptarnauti vidurio Lietuvos regioną ir krovinų srautus į / iš Klaipėdos jūrų uosto.
- Plėtoti krovinų vežimo veiklą, įtraukiant vis daugiau vidaus vandenų kelių (Neris, Nevėžis, Nemunoupė (Kauno HE– Druskininkai)).
- Įgyvendinti tarptautinių krovinų gabenimo projektus.

PRIVALUMAI:

- Vidaus vandenų transportas yra viena ekologiškiausių transporto rūšių, sunaudojanti mažiau degalų nei kelių transportas.
- Gabenant krovinus vidaus vandens laivais CO2 emisija mažesnė beveik 5,5 karto, o pagrindinių kenksmingų medžiagų– azoto oksidų ir kietųjų dalelių– atitinkamai beveik 7 ir 9 kartus, lyginant su autotransportu.
- Vidaus vandenų transportas padeda sutaupyti dėl oro taršos, klimato kaitos, triukšmo, buveinių pažeidimų ir spūsčių.

NEGABARITINIŲ IR SPECIALIZUOTŲ KROVINŲ PERVEŽIMAI:

- Negabaritinis arba sunkiasvoris krovinys– tai krovinys, kurio tūrio ar svorio parametrai viršija maksimaliai leidžiamus bei numatytus transportavimo metodams (sausumos keliams, geležinkeliams, aviacijai).
- Vidaus vandenų transportu galima gabenti praktiškai bet kokio tūrio ar svorio krovinus, išvengiant apribojimų.
- AB Vidaus vandens kelių direkcija turi didelę patirtį organizuojant negabaritinių ir specializuotų krovinų pervežimus, įskaitant techniką, leidimus, išankstinius susitarimus ir tarptautinius reikalavimus.

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA 2025 TVARUMO ATASKAITA

VEIKLOS POVEIKIAI

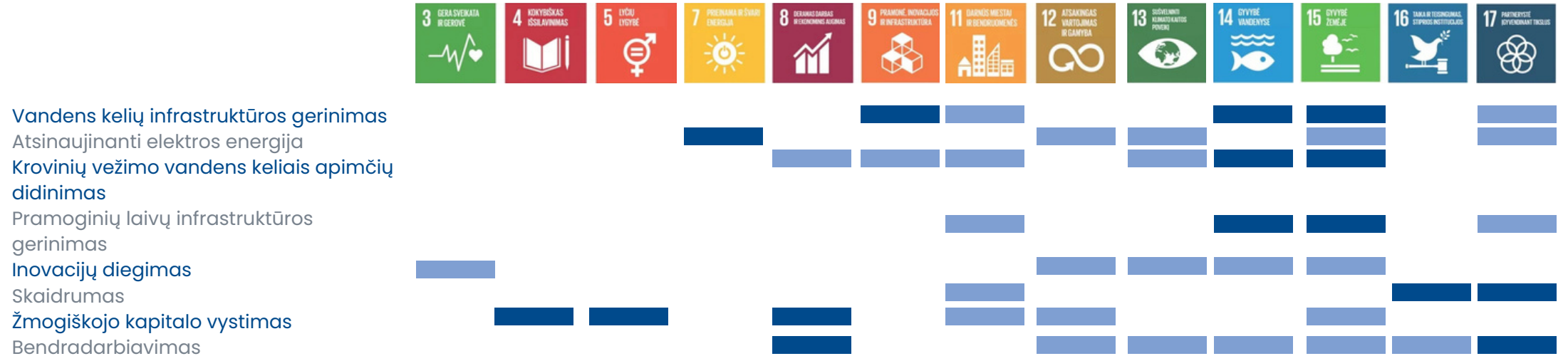
PASAULINĖ TVARUMO DIENOTVARKĖ

Tvaraus vystymosi tikslai (angl. Sustainable Development Goals, SDG) – tai 17 Jungtinių Tautų (JT) nustatytų globalių siekių, skirtų iki 2030 m. panaikinti skurdą, apsaugoti planetą ir užtikrinti taiką bei klestintį žmonių gyvenimą. Šie tikslai sudaro pasaulinį veiksmų planą, padedantį spręsti svarbiausius socialinius, ekonominius ir aplinkosaugos iššūkius. Kiekvienam tikslui priskirti konkretūs uždaviniai ir rodikliai, leidžiantys stebėti pažangą ir kryptingai siekti ilgalaikio tvarumo.

Vidaus vandenų transporto plėtra tiesiogiai prisideda prie daugelio darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo: gerina visuomenės sveikatą, stiprina švietimo kokybę, skatina inovacijas, padeda kurti tvarius miestus ir užtikrina atsakingą vartojimą. Gamtos išteklių tausojimas ir modernių technologijų diegimas mažina klimato kaitos poveikį bei saugo ekosistemas. Žmogiškojo kapitalo stiprinimas, bendradarbiavimas ir skaidrumas kuria tvirtas institucijas ir partnerystes, būtinas šiems tikslams pasiekti.

Vytauto Didžiojo universiteto tyrimas parodė, kad krovinių perkėlimas nuo sausumos kelių į vidaus vandenis maršrutu Kaunas–Klaipėda yra gerokai tvaresnis sprendimas. Gabenimas baržomis sumažintų ŠESD emisijas beveik 5,5 karto, o kitų kenksmingų medžiagų – net iki 9 kartų. Tai aiškiai atskleidžia vidaus vandens kelių potencialą mažinti poveikį aplinkai.

Vidaus vandenų transporto plėtra taip pat dera su Europos žaliojo kurso tikslais. Skatinant šią ekologišką transporto rūšį, mažinama CO₂ emisija, stiprinamos tvarios partnerystės ir prisidedama prie siekio iki 2050 m. tapti pirmuoju klimatui neutraliu žemynu. Mūsų veikla grindžiama gamtos tausojimu, inovacijomis ir atsakingu vartojimu – vertybėmis, kurios padeda įgyvendinti šiuos ambicingus tikslus.

ATSINAUJINANTI ENERGIJA

**2025 metais 200 MWh saulės
elektrinė pagaminta**

298 MWh

**atsinaujinančios energijos,
t.y. 37 proc. daugiau nei 2024
m.**

**Visa pagaminta atsinaujinanti elektros
energija panaudota įmonės reikmėms.**

VVKD bendradarbiaudama su savivaldybėmis, kryptingai ir atsakingai dirba, kad Lietuvos vidaus vandenų infrastruktūra taptų patraukli, patogi ir draugiška gamtai!

LAIVŲ ŠLIUZAS PER KAUNO HE UŽTVANKĄ

UAB „Aplan“, laimėjusi tarptautinį pirkimo konkursą, pradėjo statybos poveikio aplinkai vertinimo procedūras ir 2025 m. rengė projektinius pasiūlymus dėl laivų šliuzo įrengimo Kauno hidroelektrinės (HE) užtvangoje. Šie darbai leis tiksliai įvertinti planuojamus statybos terminus, projekto biudžetą ir būsimus techninius sprendinius.

Projektas priskiriamas valstybinės reikšmės infrastruktūros objektams ir įgyvendinamas bendradarbiaujant su Kauno miesto savivaldybe. Jis yra itin svarbus Lietuvos vidaus vandenų transporto plėtrai. Įgyvendinus projektą, būtų sudarytos sąlygos nepertraukiamai 500 km laivybai Nemunu – nuo Druskininkų, per Kauną, iki Kuršių marių. Taip būtų sujungtas Nemuno aukštupis ir žemupys, o strateginis vandens kelias taptų realybe pastačius laivybos šliuzą Kauno HE užtvangoje.

Kauno HE šliuzas

DREVERNOS ŠLIUZAS – REGULIATORIUS

Kartu su Klaipėdos rajono savivaldybe priimtas sprendimas suprojektuoti ir pastatyti naują šliuzą-reguliatorių Drevernos upės senvagėje, kuris pradėtas realizuoti 2025m. Iki fizinių darbų VVKD užsakymu atliktos poveikio aplinkai vertinimo procedūros, parengtas techninis darbo projektas dėl naujo Drevernos žliuzo įrengimo, gautas statybos leidimas. Naujas šliuzas leis praplaukti didesniems laivams ir išplės laivybos galimybes.

Per dvejus metus bus įrengtas 18 metrų ilgio ir 6 metrų pločio šliuzas reguliatorius

Drevernos šliuzas

Šliuzas Karaliaus Vilhelmo kanale

KARALIAUS VILHELMO KANALAS

Šiuo metu Karaliaus Vilhelmo kanalo ateities vizija yra susieti kanalą su Kuršių mariomis, taip atveriant naujus maršrutus pramoginei laivybai ir sukuriant potencialą verslo ir infrastruktūros plėtrai aplink kanalą.

2024 m. pradėtos veiklos siekiant Karaliaus Vilhelmo kanalą sujungti su Kuršių mariomis ties Klaipėda:

2025 m. pratęstas galimybių studijos dėl Stariškių kvartalo vystymo Klaipėdos mieste terminas. Studijoje numatyta Karaliaus Vilhelmo kanalą sujungti su Kuršių mariomis 1 km ilgio kanalu. VVKD atstovas aktyviai dalyvavo darbo grupėje teikiant pasiūlymus šio projekto įgyvendinimui.

NEMUNO AUKŠTUPYS

2023 – 2024 m. VVKD kartu su Alytaus miesto ir rajono savivaldybėmis atliko valymo darbus Nemuno aukštupyje.

Paruošus kelią saugiai laivybai 2025 m. pradėta navigacija sutvarkytose atkarpose. Atlikti darbai užtikrino galimybę saugiai judėti mažiesiems laivams, vandens motociklams ir pramoginiams kateriams.

2025 m. dėl atliktų darbų pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl galimos žalos gamtai. VVKD tyrimo metu teikia visą reikalingą informaciją ir siekia pagrįsti, kad darbai buvo atlikti laikantis visų teisės aktuose nustatytų reikalavimų. VVKD šiame tyrime nėra suteiktas joks procesinis statusas.

Vidaus vandens kelių direkcija siekia prisidėti prie tvarios ateities, įgyvendindama elektrifikacijos projektus. Ši iniciatyva apima elektrinių vidaus vandens transporto priemonių įsigijimą, kurios padės sumažinti išmetamų CO₂ kiekį ir prisidės prie Europos žaliojo kurso tikslų.

Europos žaliasis kursas yra ES augimo strategija, kuria siekiama iki 2050 m. tapti pirmuoju neutralaus poveikio klimatui žemynu. Ši strategija apima įvairias priemones, skirtas sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas, skatinti tvarią ekonomiką ir užtikrinti, kad niekas nebūtų paliktas nuošalyje. **Vidutiniu laikotarpiu, iki 2030 m., Europos Sąjungos tikslas yra sumažinti grynųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų nemažiau kaip 55%, lyginant su 1990 m. lygiu.** Vidaus vandens kelių direkcijos elektrifikacijos projektas yra svarbi šios strategijos dalis, nes padeda mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro ir skatina švarią energiją.

Darnaus ir Išmanaus Judumo Strategija Europoje

2020 m. Europos Komisija priėmė Darnaus ir išmanaus judumo strategiją, kuri numato, kad visos transporto rūšys turi tapti tvaresnės. Siekiant įgyvendinti Europos žaliąjį kursą ir Darnaus ir išmanaus judumo strategiją, buvo parengtas NAIADES III veiksmų planas, pristatytas 2021 m. birželio mėn. **Šis planas apima 35 veiksmus, siekiant padidinti krovinių pervežimą vidaus vandenų keliais ir pereiti prie nulinės emisijos baržų iki 2050 metų.**

Aplinkos tausojimas

Įsigijus ir eksploatuojant elektrinį laivą – stūmiką ir elektrinį kraną, tikimasi **reikšmingai sumažinti CO₂ emisijas**. Pavyzdžiui, elektriniai laivai ir stūmikai, palyginti su tradiciniais dyzeliniais, gali sumažinti CO₂ emisijas iki 30–50%. Elektriniai kranai taip pat prisideda prie emisijų mažinimo, nes jie naudoja švarią energiją ir yra efektyvesni energijos vartojimo atžvilgiu.

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA 2025 TVARUMO ATASKAITA

NAUJOS KARTOS
LIETUVA

Finansuoja
Europos Sąjunga
NextGenerationEU

VIDAUS VANDENS
KELIŲ DIREKCIJA

PROJEKTAS „NETARŠIŲ VIDAUS VANDENS TRANSPORTO PRIEMONIŲ ĮSIGIJIMAS“

2025-03-25 VVKD pasirašė paramos sutartį projektui **„Netaršių vidaus vandens transporto priemonių įsigijimas“** pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, kurios vertė **9.091.000** Eur.

Pagrindinės problemos, kurioms spręsti buvo inicijuotas projektas – nepakankamai išvystyta infrastruktūra ir taršus transporto parkas. VVKD pavestos valstybinės funkcijos vykdomos technologiškai pasenusiu transportu, išskirtinai dyzeline stūma, degalai iš atsinaujinančių šaltinių nenaudojami, todėl projekto veikla apima netaršių vidaus vandens transporto priemonių įsigijimą ir jų pristatymą į Marvelės uostą Kaune.

2025 m. pabaigoje pagal su UAB „Alwark“ pasirašytą viešo pirkimo-pardavimo sutartį, į Marvelės uostą jau pristatytas elektrinis kranas Matsinen 200, užtikrinantis didelį našumą, mažas eksploatacines sąnaudas bei mažesnes emisijas ir triukšmą.

2025 m. pagal su Nyderlandų bendrove Kotug Push it B.V. pasirašytą viešo pirkimo sutartį pradėti elektrinio laivo gamybos darbai.

Finansuoja
Europos Sąjunga
NextGenerationEU

NAUJOS KARTOS
LIETUVA

VIDAUS VANDENS
KELIŲ DIREKCIJA

MARVELĖS KROVININIO UOSTO PLĖTRA

2025 m. baigti Marvelės krovininio uosto plėtros darbai. Uosto plėtros darbai – 10 000 m² naujos trinkelio dangos įrengimas, lietaus vandens surinkimo sistemų ir betoninės atraminės sienelės statyba. Atlikti darbai ne tik pagerins krovinio pervežimo efektyvumą, bet ir prisidės prie uosto operacijų modernizavimo. Šis projektas atlieps didelę verslo įmonių paklausą krovinio gabenimui ir saugojimui.

Marvelės krovininio uosto plėtra – tai ilgalaikės įmonės strategijos dalis, siekiant sukurti modernią ir aplinkai draugišką infrastruktūrą. Paskelbus krovininės laivybos pradžią, Nemunu gabentas rekordinis krovinio kiekis, atliekami ir įspūdingi krovos darbai. Krovininio uosto plėtra yra vienas iš strateginių tikslų Lietuvos Respublikos bendrajame plane. Detalusis planas buvo patvirtintas dar 2011 m., atliktas poveikio aplinkai vertinimas (PAV) visam 15 ha plotui. 2025 m. gautas Aplinkos apsaugos agentūros sprendimas, kad Marvelės krovininės prieplaukos plėtra, atitinka aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos, nekilnojamojo kultūros paveldo, gaisrinės ir civilinės saugos teisės aktų reikalavimus.

Marvelėje kraunami įvairūs kroviniai: konteineriai, mediena, birios mineralinės, statybinės medžiagos, metalo gaminiai ir kita. Numatytos ir krovos bei laivų stovėjimo krantinės. Įmonės iniciatyva vykdomiems krovos darbams buvo atlikti aplinkos triukšmo matavimai (Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos), kurie parodė, jog leistinų triukšmo verčių nebuvo viršyta, tiek uoste, tiek priešingame Nemuno krante.

"Blue Supply Chains" projekto aprėptis – pasiekti klimato neutralumą laivybos sektoriuje, orientuodamasis į Baltijos jūros regioną. Šio projekto tikslas yra sumažinti CO2 emisijas per integruotą vidaus vandens kelių, trumpųjų nuotolių laivybos ir geležinkelių transporto sistemą. Uostai yra labai svarbūs pasaulinei prekybai ir klestėjimui, tačiau kartu jie prisideda prie teršalų išmetimo dėl krovinių vežimo ir uosto veiklos. Uostai gali būti svarbus veiksnys siekiant Europos ir nacionalinių klimato tikslų, be to, ateityje jiems teks svarbus vaidmuo saugant ir toliau transportuojant alternatyvius degalus. Projektas „Blue Supply Chains“ padeda uostų administracijoms ir uostų operatoriams įgyvendinti ilgalaikes priemones, kuriomis siekiama dekarbonizuoti uostus.

Projekto finansavimas: Projektas finansuojamas pagal Interreg Baltijos jūros regiono programą ir apima įvairius su uostais susijusius aspektus pagal trijų ramsčių metodą. Tai apima atsakymus į klausimus, kaip galima paremti ekologiškesnių uosto operacijų procesą (pvz., elektrifikuojant krovos įrangą), kaip galima plėsti alternatyvių degalų naudojimą (bunkeravimo ir krovos strategija) ir kaip galima palaikyti aplinką tausojančias transporto grandines bei užtikrinti geresnį jų sujungimą (naudojant kombinuotąjį transportą).

SKIRTAS FINANSAVIMAS: 4.6 mln. Eur

PROJEKTO VEIKLŲ ĮGYVENDINIMO LAIKOTARPIS: 2023-01-01–2025-12-31

PAGRINDINIAI PROJEKTO TIKSLAI:

MODALINIS POSLINKIS: Skatinti pereiti nuo kelių transporto prie ekologiškesnių transporto būdų, tokių kaip geležinkeliai ir vandens keliai.

TECHNOLOGINIAI PATOBULINIMAI: Pagerinti CO2 balansą geležinkelio ir vandens transporto srityse, įgyvendinant naujas technologijas ir kuro rūšis.

SPECIFINĖS INICIATYVOS PROJEKTE APIMA:

- Jūrų transporto be iškastinio kuro sprendimų kūrimą.
- Galimybių studijų atlikimą dėl atsinaujinančio kuro perėjimo.
- Žaliųjų technologijų įgyvendinimą uostų operacijose.
- Vietinio alternatyvių jūrinių degalų, ypač vandenilio, gamybos ir paskirstymo tyrimus.

VVKD DALYVAUJA BALTIC SUPPLY CHAINS TARPTAUTINIAME PROJEKTE

Baltic Supply Chains tarptautinis projektas jungia net 20 partnerių iš skirtingų 8 Baltijos jūros šalių. Konsorciumo nariai keičiasi turima patirtimi, kaip žalinti uostus ir tiekimo grandines, jog ateities uostai, vandens transporto priemonės ir laivybos procesai būtų ne tik efektyvūs, be ir tausojantys gamtą.

Projekto tikslas – kurti pažangią infrastruktūrą ir tobulinti krovos procesus, kurie būtini siekiant Lietuvai turėti žaliąjį vidaus vandens kelių koridorių, jungiantį Klaipėdos uostą su kitais miestais ar logistikos mazgais vandens keliais. Džiaugiamės turėdami galimybę dalyvauti aukšto lygio projekte, kurio vedantysis partneris yra Hamburgo uostas.

VVKD VAIDMUO PROJEKTE:

VVKD dalyvauja projekte "Blue Supply Chains" ir prisideda prie CO2 emisijų mažinimo bei žaliųjų technologijų diegimo vidaus vandens kelių transporto srityje. Pagrindinės VVKD atsakomybės apima:

1. Vidaus vandens kelių infrastruktūros plėtra ir modernizavimas.
2. Naujos technologijos diegimas, padedančios sumažinti CO2 emisijas.
3. Bendradarbiavimas su kitais projekto partneriais, siekiant sukurti efektyvius ir ekologiškus transporto koridorius.

Interreg
Baltic Sea Region

Co-funded by
the European Union

Blue Supply Chains

VIDAUS VANDENS
KELIŲ DIREKCIJA

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA 2025 TVARUMO ATASKAITA

2025 m. Kauno Marvelės uostas, valdomas AB Vidaus vandens kelių direkcijos, dalyvavo tarptautinio projekto „Green Inland Ports (GRIP)“ veiklose kaip vienas iš pilotinių uostų („Pilot Port“). Projekto tikslas – skatinti Europos vidaus vandens uostų tvarų vystymąsi, diegiant aplinkosaugos valdymo, poveikio vertinimo ir skaitmenizavimo priemones bei stiprinant uostų pasirengimą mažinti poveikį aplinkai. Projekto metu Marvelės uoste buvo pritaikyta GRIP aplinkosaugos ir tvarumo valdymo sistema (GRIP-ESMS), skirta įvertinti uosto aplinkosauginį ir skaitmeninį brandumą bei nustatyti tolesnes tvarumo gerinimo kryptis.

Dalyvaujant projekte buvo atliktas išsamus uosto aplinkosauginio poveikio vertinimas, apskaičiuotas veiklos šiltnamio efektą sukeliančių dujų pėdsakas, įvertintas aplinkosauginis brandumas bei skaitmenizacijos lygis. Vertinimas parodė, kad didžiausių poveikį klimato kaitai daro laivyno naudojamas dyzelinis kuras, todėl kaip viena svarbiausių ateities krypčių identifiкуotas laivyno elektrifikavimas ir nulinės emisijos technologijų diegimas. Taip pat buvo nustatyta, kad reikšmingą vaidmenį mažinant poveikį aplinkai turi atsinaujinančios energijos plėtra, energijos vartojimo efektyvumo didinimas bei darbuotojų mobilumo sprendimai.

Pagrindiniai GRIP projekto vertinimo rezultatai

Vertinimo sritis	Taikytas įrankis	Rezultatas
Aplinkosauginio poveikio vertinimas	Port Environmental Impact Calculator	Identifikuoti pagrindiniai emisijų šaltiniai ir jų poveikis aplinkai
Aplinkosauginis brandumas	Environmental Maturity Index Tool (EMIT)	4 lygis iš 5 („Extended experience in implementing actions“)
Skaitmeninis brandumas	Digital Maturity Assessment Tool	3 lygis iš 5
Tolesnės pažangos kryptys	GRIP-ESMS rekomendacijos	Emisijų mažinimas, skaitmenizacija, realaus laiko stebėseną ir „Digital Twin“ vystymas

Projekto rezultatai patvirtino, kad Kauno Marvelės uostas yra pasiekęs aukštą aplinkosaugos valdymo brandos lygį ir turi tvirtą pagrindą tolesnei skaitmeninei transformacijai. Projekto ekspertai pažymėjo, kad uostas jau dabar išsiskiria nuosekliu tvarumo tikslų integravimu į veiklą, atsinaujinančios energijos naudojimu, aplinkosauginių rodiklių stebėseną bei reguliariu tvarumo rezultatų viešinimu. Taip pat nustatyta, kad aplinkosaugos srityje uostas yra arti aukščiausio – penktojo – brandumo lygio, kuriame tvarumo principai tampa neatsiejama organizacijos strategijos ir sprendimų priėmimo dalimi.

Projektas pateikė rekomendacijas tolimesnei pažangai – stiprinti duomenimis grįstą aplinkosaugos valdymą, plėtoti realaus laiko aplinkos stebėseną, diegti daiktų interneto (IoT) sprendimus ir kurti prielaidas skaitmeninio uosto („Digital Twin“) vystymui. Šios rekomendacijos prisideda prie ilgalaikio VVKD tikslo kurti modernią, efektyvią ir aplinkai draugišką vidaus vandens transporto infrastruktūrą.

Green Inland Ports
Final Conference

thinkport VIENNA
EUROPEAN UNION

Funded by the European Union

DAY ONE

Environmental and Sustainable Management Systems

Assisting ports design their sustainability journey

thinkport VIENNA
Freudenaue Hafenstraße 18/3

26–27 November 2025

Ioanna Kourounioti
Panteia

Dr. Sotirios Theofanis
MARLOGMIND PC

Meda Dyfartaitė
LIWA / Port of Kaunas

Peter van Wijlick
Port of Venlo

Benjamin Treitler
WienCont Container Terminal GmbH

Dimo Dimov
Transport Community

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA 2025 TVARUMO ATASKAITA

Didžiausia Baltijos šalyse upinė barža, skirta vidaus laivybai, 2025 metais tęsė veiklą antrą sezoną ir vykdė krovo darbus vandens keliais. Ši barža, kurios ilgis siekia 75 metrus, o plotis – 16 metrų, turi 1300 tonų keliamosios galios ir gali talpinti iki 90 dvidešimties pėdų konteinerių. Barža yra pritaikyta sekliems vidaus vandenims ir gali gabenti įvairius krovinius.

Naudojant baržas kroviniams gabenti vidaus vandenimis, galima žymiai sumažinti kelių transporto srautą ir CO2 emisijas. Viena barža gali pakeisti apie 75 vilkikus, taip mažinant aplinkos taršą ir transporto spūstis.

Naujoji infrastruktūra ir didesnės krovininės baržos naudojimas padidina Lietuvos vidaus vandenų transporto efektyvumą. Krovininė laivyba 2025 metais demonstravo spartų augimą – pergabenta 65,361 tūkst. tonų krovinių, t. y. net 50 proc. daugiau nei ankstesniais metais.

Barža gali gabenti įvairius krovinius – grūdus, medžio skiedras, skaldą, metalo gaminius, konteinerinius bei įvairius negabaritinius krovinius. Šis projektas žymi reikšmingą Lietuvos vidaus vandenų transporto plėtros žingsnį, skatinant tvarų krovinių gabenimą ir prisidedant prie šalies ekologinių tikslų įgyvendinimo pagal Europos žaliąjį kursą.

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA 2025 TVARUMO ATASKAITA

VIDAUS VANDENS
KELIŲ DIREKCIJA

GRŪDŲ GABENIMAS NEMUNU

2025 m. rugpjūčio 20 d. į Klaipėdos uostą upine barža „Nemunas Lines“ plukdytas didžiausias iki šiol 1250 tonų grūdų krovinys, gabenamas Nemunu maršrutu Jurbarkas – Klaipėda. AB „Linus Agro“ jau antrus metus dalį grūdų gabena vandens keliu, taip mažindama kelių transporto apkrovą ir prisidedama prie tvaresnių logistikos sprendimų įgyvendinimo.

Krovinių gabenimas vidaus vandens keliais yra plačiai taikoma ir efektyvi logistikos praktika daugelyje užsienio valstybių. Vidaus vandens transportas sudaro galimybes mažinti sunkiojo transporto srautus sausumos keliuose, didinti transporto sistemos efektyvumą ir skatinti aplinkai palankesnių logistikos sprendimų plėtrą Lietuvoje.

2025 metų laivybos sezono metu iš Jurbarko į Klaipėdą buvo pergabenta 15,292 tūkst. t grūdų.

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA

2025 TVARUMO ATASKAITA

VIDAUS VANDENS
KELIŲ DIREKCIJA

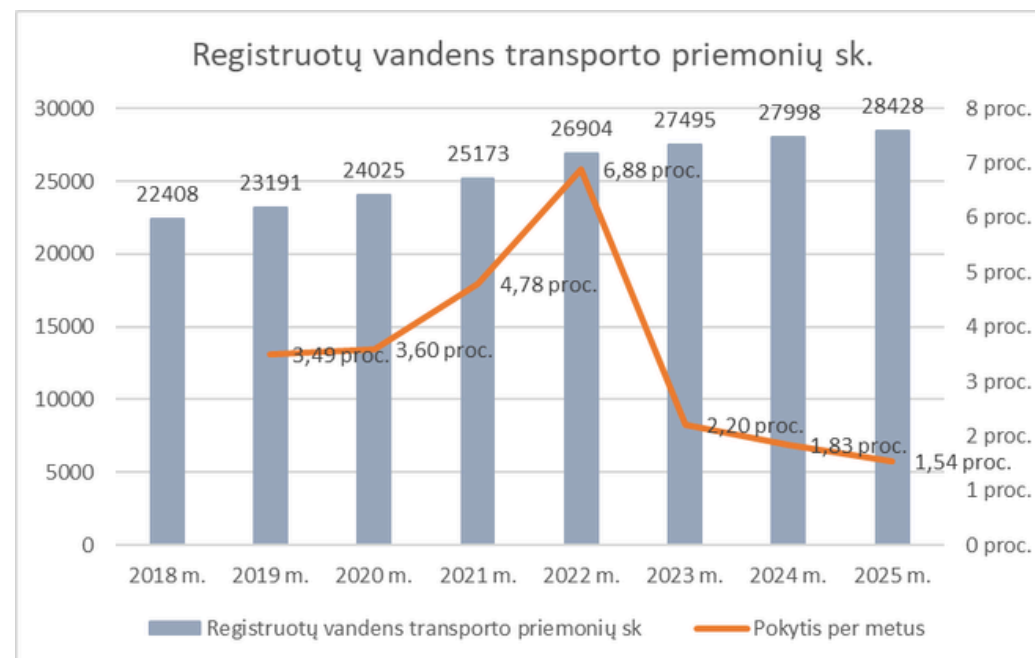
PRAMOGINĖS LAIVYBOS RENESANSAS

Įmonės vykdoma veikla bei įgyvendinti TEN-T tinklo kelio E41 modernizavimo darbai lemia registruotų vandens transporto priemonių skaičiaus augimą, kuris nuo 2018 m. iki 2025 m. padidėjo 27% arba 6 020 vienetais. Džiaugiamės didėjančia vidaus vandenų transporto bendruomene. Dalyvaujame įvairiose susitikimuose su bendruomenėmis, kad pramoginės laivybos sritis būtų matoma.

Vidaus vandens kelių direkcija nuolat ieško bendradarbiavimo galimybių su savivaldybėmis siekiant plėsti vandens kelių ilgį juos pritaikant pramoginei bei keleivinei laivybai. 2025 metais sutvarkytas 10,5 km Neries upės ruožą Vilniaus miesto savivaldybės ribose nuo Valakampių II paplūdimio iki Vingio parko. Tokie darbai reikalingi atsižvelgiant į poreikį išvystyti keleivinio vandens transporto infrastruktūrą Vilniaus mieste. Ateityje VVKD planuoja vystyti panašaus pobūdžio projektus siekiant prisidėti prie pramoginės ir keleivinės laivybos infrastruktūros plėtojimo.

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA
2025 TVARUMO ATASKAITA

E-NAVIGACIJA IR ELEKTRONINIAI NAVIGACIJOS ŽEMĖLAPIAI

2025 m. įsigytos pirmosios Lietuvoje vandens kelių navigacinės programėlės „Wave“ tobulinimo paslaugos, skirtos užtikrinti jos funkcionalumą skirtinguose įrenginiuose. Naudotojai gali stebėti navigacijos sąlygas realiu laiku ir gauti aktualią informaciją apie vandens kelių būklę tiesiogiai savo mobiliajame telefone.

Programėlėje pateikiama svarbiausia informacija apie laivakelių žymėjimus, bunų vietas, kelio gylius, uostus, prieplaukas ir kuro papildymo vietas. Žemėlapis pritaikytas naudoti tiek telefonuose, tiek planšetėse ir automatiškai prisitaiko prie naudotojo buvimo vietos.

Nauda ir funkcionalumas:

- Patogumas: Elektroninis žemėlapis leidžia laivavedžiams lengvai ir greitai gauti reikiamą informaciją navigacijai.
- Tikslumas: Naudojama moderni įranga, tokia kaip daugiaspindulinis echolotas, užtikrinantis duomenų tikslumą ir aktualumą.
- Saugumas: Laivybos sąlygos stebimos realiu laiku, o tai padeda išvengti nelaimingų atsitikimų ir užtikrinti sklandų navigavimą.

WAVE IR SUINTERESUOTOS ŠALYS

Programėlėje vartotojai turi galimybę realiu laiku esamoje laivakelio vietoje pažymėti atsiradusias kliūtis. Šis programėlės funkcionalumas padeda elektyviai bendrauti su suinteresuotomis šalimis, atliepiant jų poreikius.

APLINKOSAUGINĖ SRITIS

UPIŲ VALYMO IR PRIEŽIŪROS DARBŲ REGLAMENTAVIMAS

Teisinis reglamentavimas

Upių dugno valymo ir gilinimo darbai vidaus vandenų keliuose, uostuose ir prieplaukose yra vykdomi vadovaujantis patvirtintais Aplinkosaugos reikalavimais. Tai užtikrina, kad darbai būtų atliekami nekenkiant ekosistemoms.

Aplinkosaugos sąlygos

- Planuojant veiklas „Natura 2000“ teritorijose, privaloma atlikti planuojamos ūkinės veiklos reikšmingumo aplinkai vertinimą.
- Upinių ir mažųjų žuvėdrų perėjimo laikotarpiu (nuo gegužės 1 d. iki rugpjūčio 1 d.) iš vandens telkinio vagos šalinamas gruntas negali būti pilamas ant telkinyje esančių salų.
- Valymo darbai žuvų neršto metu gali būti vykdomi tik dienos metu – tamsiuoju paros metu jie ribojami ar draudžiami.
- Gilinimo darbai žuvų neršto laikotarpiu nevykdomi; konkretus draudimo laikotarpis priklauso nuo vandens telkinio tipo.

Dokumentacija ir priežiūra

- Prieš pradėdant darbus būtina parengti valymo arba gilinimo darbų planą, kuris turi būti suderintas su atitinkamomis institucijomis.
- Pasibaigus darbams, institucijoms turi būti pateikta ataskaita apie iškasto grunto kiekį ir jo tvarkymą.

Atsakomybė

- Asmenys, nesilaikantys reglamentuotų reikalavimų, atsako pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.
- Darbai turi būti vykdomi techniškai tvarkingomis priemonėmis, siekiant išvengti aplinkos taršos.

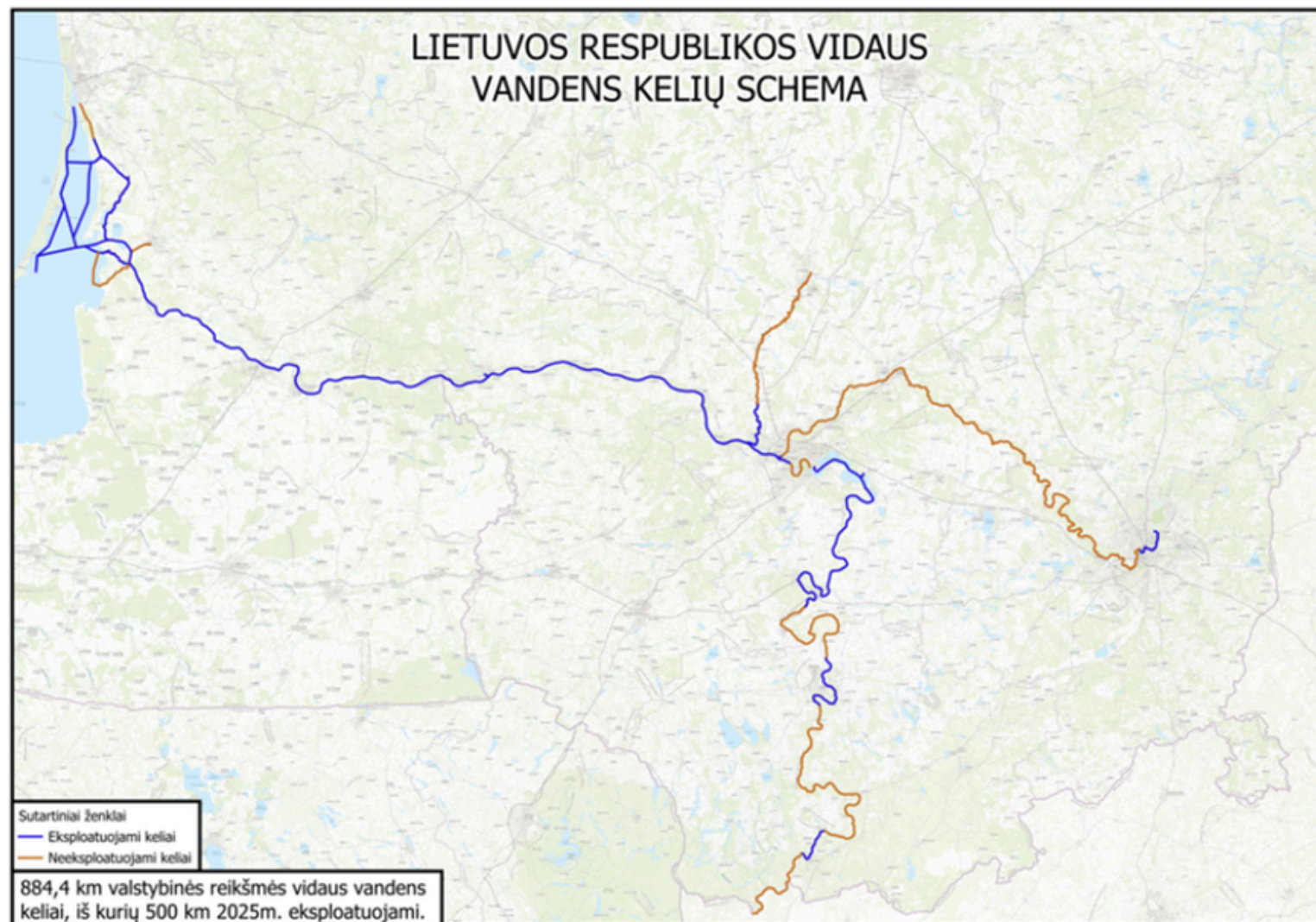

Upės svarba ekosistemai

Upės yra gyvybiškai svarbios natūralios ekosistemos, kurios atlieka daugybę funkcijų. Jos veikia kaip natūralūs vandens keliai, jungiantys įvairias vietas ir yra pagrindinis gėlo vandens šaltinis daugeliui gyvūnų ir augalų rūšių. Upės taip pat yra buveinės, kuriose gyvena įvairūs organizmai, įskaitant bakterijas, planktoną, grybus, augalus, bestuburius ir stuburinius. Be to, upės padeda reguliuoti klimato sąlygas ir palaiko biologinę įvairovę.

Bioįvairovės saugojimas ir užtikrinimas

Lietuvoje upių bioįvairovė yra reguliuojama ir saugoma pagal įvairius teisės aktus ir tarptautines konvencijas. Biologinės įvairovės apsaugos klausimus koordinuoja Aplinkos ministerija, kuri įgyvendina Biologinės įvairovės konvencijos nuostatas. Šios nuostatos integruotos į nacionalinius teisės aktus, tokius kaip Lietuvos Respublikos laukinės augalijos įstatymas, Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymas ir kiti. Taip pat yra vykdomi įvairūs veiksmų planai, skirti kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimui.

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA 2025 TVARUMO ATASKAITA

VIDAUS VANDENS
KELIŲ DIREKCIJA

VANDENS KELIAS IR SAUGOMOS TERITORIJOS**Nemunas**

Dzūkijos nacionalinis parkas: Nemunas teka per šio parko teritoriją, kur saugomi unikalūs Dzūkijos kraštovaizdžiai, miškai ir upių ekosistemos.

Nemuno kilpų regioninis parkas: Šiame parke saugomos unikalios Nemuno upės kilpos, kurios yra geologinis-hidrografinis reiškinys, unikalus ne tik Lietuvoje, bet ir Europoje.

Kauno marių regioninis aprkas: Įkurtas siekiant išsaugoti Kauno marių tvenkinio pakrančių gamtines ir kultūrinės vertybes, svarbias vandens ir pakrančių buveines bei rekreacines teritorijas.

Panemunių regioninis parkas: Įkurtas siekiant išsaugoti vertingus Nemuno slėnio kraštovaizdžius, kultūros paveldo objektus ir biologinę įvairovę.

Rambyno regioninis parkas: Saugomas išskirtinis Nemuno dešiniojo kranto kultūrinis kraštovaizdis, piliakalniai, sengirės fragmentai bei reta augalija ir gyvūnija.

Nemuno deltos regioninis parkas: Apima Nemuno deltos sritį, kur saugomos unikalios pelkės, pievos ir vandens paukščių buveinės.

Natura 2000 teritorijos: Daugiau kaip pusė Nemuno upės ilgio yra įtrauktos į Natura 2000 tinklą.

Neris

Neries regioninis parkas: Sukurtas siekiant apsaugoti Neries upės slėnio kraštovaizdį, biologinę įvairovę ir kultūros paveldą.

Šventosios ichtiologinis draustinis: Nors pavadintas pagal Šventosios upę, šis draustinis apima ir Neries upės ruožus, saugant lašišų, šlakių, upėtakių ir kiršlių nerštavietes.

Natura 2000 teritorijos: Neries upė yra įtraukta į Natura 2000 tinklą dėl savo svarbos biologinei įvairovei ir natūralioms buveinėms.

Nevėžis

Krekenavos regioninis parkas: Apima Nevėžio upės vidurupio slėnį, saugant jo kraštovaizdį, biologinę įvairovę ir kultūros paveldo objektus.

Natura 2000 teritorijos: Kai kurios Nevėžio upės dalys yra įtrauktos į Natura 2000 tinklą.

Kuršių marios

Kuršių nerijos nacionalinis parkas: Apima Kuršių neriją ir dalį Kuršių marių, saugant unikalius smėlynus, kopas ir miškus.

Kuršių marių biosferos poligonas: Sukurtas siekiant apsaugoti specifines Kuršių marių ekosistemas ir jose gyvenančias rūšis.

Natura 2000 teritorijos: Kuršių marių teritorijos yra įtrauktos į Natura 2000 tinklą.

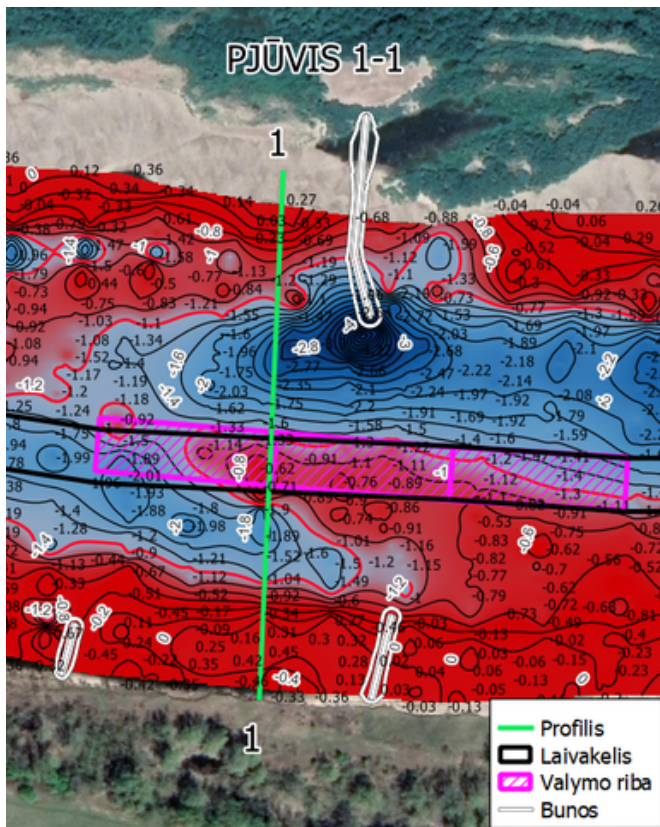
Valdomi objektai biologinei įvairovei jautriose teritorijose

Bendrovės valdomi uostai ir prieplaukos yra įsikūrę prie Nemuno upės ir Kuršių marių, kurios patenka į saugomas teritorijas ir (arba) Natura 2000 tinklą. Ataskaitiniais metais Bendrovė valdė 6 objektus, esančius saugomose ar biologinei įvairovei jautriose teritorijose arba jų artimoje aplinkoje. Bendras šių objektų užimamas plotas sudarė 37,82 ha.

Objektas	Plotas, ha
Nidos uostas	0.06
Kauno žiemos uostas	18.38
Kauno keleivinė prieplauka	0.68
Uostadvario vidaus vandens uostas	2.61
Kauno marių keleivinė prieplauka	0.39
Marvelės krovininė prieplauka	15.70
Viso	37.82

VANDENS LYGIO UŽTIKRINIMAS

Vidaus vandens kelių gylio palaikymo metodika

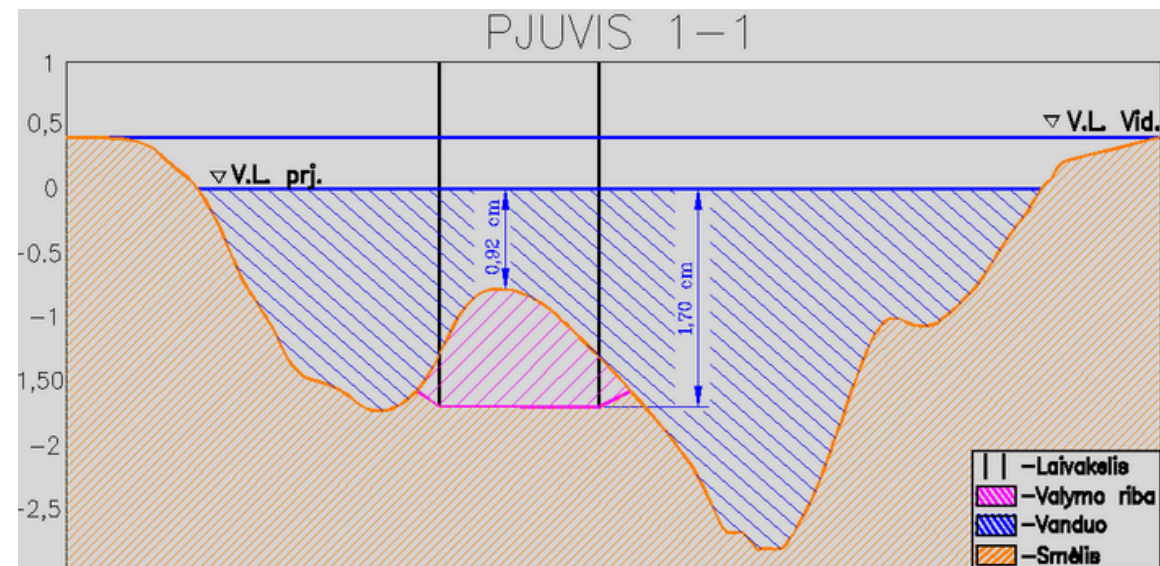
Kai kuriose upės vietose atliekant hidrologinius matavimus pastebimos probleminės vietos, kai nuo sąnašų susidaro išsikreipusi upės vaga, kuri laivybai netinkama. Dėl šios priežasties atsiranda poreikis šalinti seklumą.

2025 metais seklumų šalinimo darbai vykdyti Šyšos upėje, Marvelėje ir Kauno žiemos uoste, įplaukoje nuo vidaus vandenų kelio Dreverna – Ventė į Kintų prieplauką ir kt. seklumose. Iš viso 2025 m. pašalinta apie 123 tūkst. m³ sąnašinio grunto.

Vidaus vandens kelių direkcija nustato projektinius vandens lygius vidaus vandens keliuose remdamasi ilgalaikiais duomenimis ir statistine analize. Pirmiausia, naudojami vandens matavimo stočių (VMS) duomenys, surinkti per mažiausiai 30 metų laikotarpį, apimantys mažiausius vandens lygius navigacijos periodu. Šie duomenys yra statistiškai apdorojami, atliekant aprašomąją statistiką ir reikalingus testus, tokius kaip sekos homogeniškumo, vienarūšiškumo ir trendo tendencijos testai. Remiantis šiais testais, parenkama tinkamiausia skirstinio funkcija, pagal kurią nustatomas 95% tikimybės mažiausias vandens lygis.

Projektinis vandens lygis apskaičiuojamas kaip minimalus 95% tikimybės paros vidutinis vandens lygis, tai reiškia, kad mažesni už šį vandens lygį per navigacijos sezoną gali būti tik 5% atvejų. Vandens lygio matavimai atliekami VMS, kurios išdėstomos išilgai upės charakteringose vietose. Tarp stočių vandens lygis nustatomas naudojant interpoliaciją, hidrodinamikos modeliavimą arba GPS matavimus.

Siekiant didesnio tikslumo, planuojama tankinti VMS tinklą. Naudojami tiek Lietuvos hidrometeorologinės tarnybos duomenys, tiek papildomų VMS duomenys. Šis metodas užtikrina, kad vidaus vandens keliuose būtų palaikomi tinkami gyliai, ypač nepalankiausiu laivybai laikotarpiu – sausmečiu.

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA 2025 TVARUMO ATASKAITA

Mažųjų ir upinių žuvėdrų buveinės ir VVKD veikla

Lietuvos ornitologų draugija kartu su vienu iš projekto partnerių VVKD pasirašė dotacijos sutartį su Europos Komisija dėl paramos skyrimo upinių ir mažųjų žuvėdrų apsaugai Lietuvoje – projektui „Suinteresuotų institucijų pajėgumų pritaikymas gerinant upinių ir mažųjų žuvėdrų apsaugos būklę Lietuvoje“.

Mažosios žuvėdros yra reta ir saugoma paukščių rūšis Lietuvoje, dažniausiai aptinkama prie Nemuno, Kuršių marių, bei tam tikrose vietovėse prie upių ir ežerų. Jos pamėgusios atviras smėlėtas, durpines ar žemaūge žole apaugusias salas bei smėlėtas upių pakrantes. Deja, tokios buveinės yra labai nestabilios ir greitai apauga aukštomis žolėmis, krūmais bei medeliais, todėl tampa nebetinkamos žuvėdroms veistis. Nemuno upės pakrantės ir salos tarp Kulautuvos ir Smalininkų (3 532,00 ha) teritorijoje per 10 metų perinčių mažųjų žuvėdrų skaičius sumažėjęs nuo 150 iki 20 porų.

Pagrindinis projekto tikslas yra pagerinti upinių ir mažųjų žuvėdrų perinčių populiacijų būklę jų apsaugai skirtose teritorijose, tinkamai tvarkant jų veisimosi buveines bei taikant kitas šioms rūšims svarbias apsaugos priemones.

Siekiant projekto tikslų, buvo taikoma geriausia pasaulinė praktika formuojant naujas buveines – supilant nederlingo grunto salas, dalis jų sutvirtintos geotekstile, kartu apsaugant jas nuo apaugimo augalija, o salų supylimui panaudotos pramoninės žemsiurbės, į šiuos darbus įjungiant laivybos kelius tvarkančių Vidaus vandens kelių direkciją. Atkuriant ir tvarkant esamas salas atliktas sumedėjęsios augalijos iškirtimas ir alinantis šienavimas (2–3 kartus per metus, paskutinis vėlyvas šienavimas pasibaigus vegetacijai, o lokaliai, ir žolinės augalijos nukasimas).

Per 2024–2025 metus buvo parengti daugiamečiai vandens kelių tvarkymo darbų planai, kuriuos įvertino VSTT ir atitinkamos STD, tokiu būdu sudarytos sąlygos 5 metų perspektyvoje atlikinėti Projekto veiklų metu įrengtų salų ir plažų palaikymą, kai vykdomi darbai vandens kelyje.

Mažoji žuvėdra. © Dalios Račkauskaitės nuotrauka

Upinė žuvėdra. © Simono Minkevičiaus nuotrauka

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA 2025 TVARUMO ATASKAITA

VIDAUS VANDENS
KELIŲ DIREKCIJA

ISO 14001:2015 VADYBOS SISTEMOS ĮDIEGIMAS IR SERTIFIKAVIMAS

Siekdama sistemingai valdyti aplinkosauginius aspektus ir mažinti veiklos poveikį aplinkai, Bendrovė 2025 m. įdiegė aplinkos apsaugos vadybos sistemą pagal tarptautinio standarto ISO 14001:2015 reikalavimus.

Sistema taikoma Bendrovės vykdomai veiklai, apimančiai metalo konstrukcijų gamybą, laivų statybą ir remontą, uosto veiklą, krovinių gabenimą, vidaus vandens kelių įrengimą, valymą ir gilinimą.

ISO 14001:2015 vadybos sistema sudaro pagrindą aplinkosauginių aspektų identifikavimui, reikšmingų poveikių vertinimui, teisinių reikalavimų laikymosi užtikrinimui, aplinkosauginių rizikų valdymui bei nuolatinio veiklos gerinimo principo įgyvendinimui.

Bendrovės tvarumo politika ir metinis Tvarumo politikos įgyvendinimo veiksmų planas rengiami atsižvelgiant į ISO 14001:2015 principus. Veiksmų plane nustatomi konkretūs aplinkosauginiai tikslai, rodikliai ir priemonės, susijusios su klimato kaitos, vandens išteklių, biologinės įvairovės, taršos prevencijos ir atsakingo išteklių naudojimo sritimis.

ISO 14001:2015 vadybos sistemos principai taikomi planuojant ir įgyvendinant Bendrovės tvarumo tikslus. Sistema prisideda prie klimato kaitos, vandens išteklių, biologinės įvairovės ir žiedinės ekonomikos srityse nustatytų rodiklių pasiekimo, užtikrina nuolatinį aplinkosauginių aspektų vertinimą bei veiklos gerinimą pagal Bendrovės Tvarumo politikos įgyvendinimo planą.

VIDAUS VANDENS
KELIŲ DIREKCIJA

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA 2025 TVARUMO ATASKAITA

TIESIOGINIAI POVEIKIAI: ENERGIJOS SUNAUDOJIMAS

BENDRAS ENERGIJOS SUNAUDOJIMAS

2025 m. bendras Direkcijos energijos suvartojimas buvo 1 proc. didesnis nei 2024 m. Vertinant penkerių metų laikotarpį bendras energijos suvartojimas sumažėjo apie 40 proc. Didžiausią įtaką šiam pokyčiui turėjo sumažėjusios dyzelinio kuro sąnaudos. Nepaisant mažėjančio vartojimo, dyzelinis kuras ir toliau sudaro didžiausią energijos balanso dalį, nes yra pagrindinis energijos šaltinis eksploatuojant specializuotą techniką ir laivyną.

ENERGIJOS APSKAITOS METODIKA

Dyzelinis kuras tiekiamas Direkcijos laivams ir technikai tiesiogiai iš tiekėjų autocisternų. Nuosavų kuro saugyklų Direkcija neturi. Kuro apskaita vykdoma pagal autocisternose įrengtus skaitiklius.

Elektros energija: tinkliniu būdu matuojama skirstomųjų tinklų operatoriaus skaitikliais. Nuosavos saulės elektrinės pagamintos energijos kiekis matuojamas atskirai.

Šiluma tiekama centralizuotai iš AB „Kauno energija“; suvartojimas apskaitomas pagal tiekėjo skaitiklių rodmenis.

		2025	2024	2023	2022	2021	KONVERSIJOS FAKTORIUS	2025	2024	2023	2022	2021
Elektra	MWh	480	489	370	316	331	1	480	489	370	316	331
Šildymas	MWh	123	117	60	100	139	1	123	117	60	100	139
Gamtinės dujos	MWh	6,48	12,02	19	25	21	1	6,48	12,02	19	25	21
Dyzelinas	1000l	508,27	511,62	566,67	889	940	10 MWh/1000l	5082,7	5116,2	5666,7	8890	9400
Benzinas	1000l	22,2	13,5	8,56	4	3	8,9 MWh/1000l	197,58	120,15	76,2	35,6	26,7
Medžio granulės	t	7,35	3,15	0	4,2	2	6MWh/t	44,10	18,9	0	25,2	10
Energija viso	MWh							5 933,86	5 873,30	6 191,90	9 391,80	9 927,70

Sunaudoti energetiniai resursai, VVKD, 2021-2025

ATSINAUJINANTI IR NEATSINAUJINANTI ENERGIJA

Atsinaujinančios energijos šaltiniai Direkcijoje 2025 m. – nuosava saulės elektrinė, atsinaujinančios elektros tiekimo sutartis su UAB „Enefit“ ir medžio granulės (biomasė).

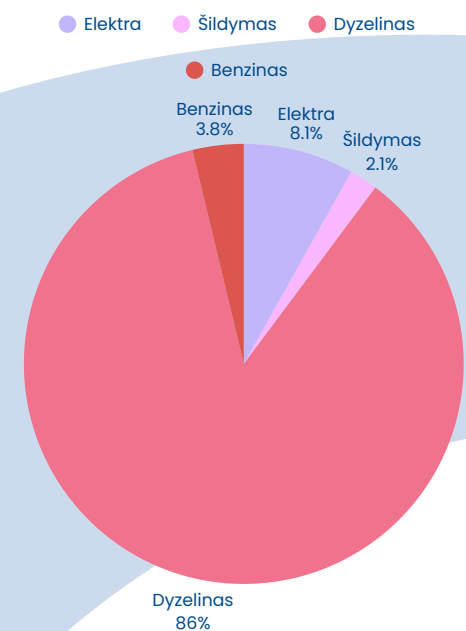
ELEKTROS ENERGIJOS SUNAUDOJIMAS

Direkcija 2024 m. pradėjo eksploatuoti nuosavą saulės elektrinę, kurios instaliuota galia 200MWh. Per ataskaitinį laikotarpį elektrinė pagamino 298 MWh elektros energijos, kurios 24 proc. suvartota savoms reikmėms ir likusi atiduota į tinklą. Inicijatyva mažina priklausomybę nuo neatsinaujinančių išteklių.

2025 m. pasirašyta elektros energijos pirkimo iš atsinaujinančių išteklių sutartis su UAB „Enefit“. Sutartis užtikrina, kad 100 % iš tinklo įsigijamos elektros energijos kilmė yra atsinaujinanti, patvirtinta atitinkamais kilmės sertifikatais.

POKYČIAI PER ATASKAITINĮ LAIKOTARPĮ

Lyginant su 2024 m., bendras energijos suvartojimas padidėjo 1 %. Mažėjo dyzelino ir gamtinių dujų vartojimas dėl efektyvesnio išteklių naudojimo, transporto optimizavimo ir perėjimo prie tvaresnių energijos šaltinių. Tuo tarpu šilumos ir medžio granulės suvartojimas didėjo dėl didesnio šildymo poreikio ir didinamos biomasės dalies šilumos gamyboje. Benzino suvartojimas padidėjo dėl išaugusios valstybės deleguotų funkcijų vykdymo apimtys, susijusios su didesnio ilgio vidaus vandens kelių eksploatavimu, batimetriniais matavimais ir kelių ženkliniu.

Energijos pasiskirstymas, VVKD, 2025

Energijos tipas	2025 m., MWh	Dalis,
Atsinaujinanti energija, iš jos:	524.1	
– nuosavos saulės elektrinės elektros energija savoms reikmėms	71	14
– tinklo elektra pagal AEI pirkimo sutartį (UAB „Enefit“)	409	78
– medžio granulės (biomasė)	44.1	8
Neatsinaujinanti energija, iš jos:	5434.47	
– centralizuota šiluma (AB „Kauno energija“)	123	2.3
– gamtinės dujos	6.48	0.1
– dyzelinas	5082.7	93.5
– benzinas	222.29	4.1

Energetinių resursų struktūra, VVKD, 2025

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA

2025 TVARUMO ATASKAITA

TIESIOGINIAI POVEIKIAI: IŠTEKLIŲ SUNAUDOJIMAS

ŽALIAVOS

Ataskaitoje pateikiama informacija apie 2025 metų eksploatacijos metu naudojamas žaliavas, jų kiekius, paskirtį bei atliekų tvarkymo praktiką. Šiame skyriuje apžvelgiamos tik tos žaliavos, kurios buvo naudojamos einamiesiems veiklos procesams. Duomenys gauti iš pirkimo dokumentų ir neapima ilgalaikių projektų (CAPEX) žaliavų. Taip pat analizuojama, ar yra galimybė taikyti žiedinės ekonomikos principus.

Bendra sunaudotų žaliavų svorio suma yra 11 394 kg. Iškastinio kuro pagrindu pagamintos žaliavos sudaro apie 20 % visos sunaudotų žaliavų masės.

- Kvarcinis smėlis – 2500 kg. Naudojamas smėliuoti paviršius prieš dažant.
- Suvirinimo medžiagos – 7271,20 kg. Naudojamos remontuoti konstrukcijas, laivus ir įrangą.
- Alyva – 1314 kg. Naudojama įrangai ir technikai tepti bei prižiūrėti.
- Bujai – 125 kg. Plastikiniai ženklai, skirti ženklinti navigacijos kanalus.
- Dažai, klijai, skiedikliai – 1113,88 kg. Naudojami paviršiams dažyti ir apsaugoti.
- Tepalų ir oro filtrai – 63,90 kg. Keičiami eksploatacijos metu; sudaryti iš popieriaus, plastiko ir metalo.
- Šlifavimo ir pjovimo diskai – 6,10 kg. Naudojami paviršiams šlifuoti ir pjauti metalą.

Naudojant šias žaliavas susidaro atliekos – daugiausia pakuotės ir nusidėvėjusios detalės, cheminių medžiagų likučiai. Atliekų tvarkymas vykdomas pagal teisės aktų reikalavimus.

Kadangi pirkimo dokumentuose nėra informacijos apie naudojamų žaliavų kilmę, neįmanoma įvertinti, ar jos gali būti laikomos perdirbtomis ar antrinėmis žaliavomis. Įvertinus žaliavų charakteristikas ir jų taikymo sritį, nenustatyta realių galimybių integruoti žiedinės ekonomikos principus šiame procese.

VANDUO

Nors Bendrovės veikla yra susijusi su vidaus vandens kelių infrastruktūros priežiūra ir plėtra, jos tiesioginis vandens vartojimas yra tik buitinio pobūdžio ir neturi reikšmingos įtakos bendram vandens suvartojimui. Bendrovė naudoja tik tiekėjų tiekiamą geriamąjį vandenį, o susidaranti buitinės nuotekos išleidžiamos į centralizuotus miestų nuotekų tinklus.

Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovė sunaudojo 610 m³ vandens, kuris visas buvo gautas iš centralizuoto vandentiekio tinklo. Vandens vartojimo mastas nėra reikšmingas Bendrovės veiklos modeliui, vertės grandinei ar strateginių sprendimų priėmimui, todėl su vandens naudojimu susijęs poveikis vertinamas kaip nereikšmingas.

KANCELIARIJA

Daugiau kaip 95 proc. Bendrovės rengiamų dokumentų – nuo oficialių raštų iki sutarčių – pasirašomi elektroniniu būdu. Nors tiesioginis popieriaus sunaudojimo mažėjimo poveikis yra ribotas, ši praktika prisideda prie atsakingo išteklių naudojimo kultūros formavimo.

Buitinės atliekos, m3	205,92
Gamtinės atliekos neturinčios asbesto deponavimas, t	14,7
Metalo atliekos perdirbimui, t	70

Atliekų kiekis, 2025 m.

Teršalų kiekių atskleidimas pagal aplinkos apsaugos teisės aktus Bendrovei nėra privalomas. Bendrovė taiko ISO 14001 aplinkos apsaugos vadybos sistemą ir vykdo veiklos poveikio aplinkai stebėseną pagal šios sistemos reikalavimus.

ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ EMISIJOS

VSME B3 – Energy and GHG emissions (emisijų dalis)

ŠESD APSKAITA

Direkcijos ŠESD apskaita vykdoma nuo 2022 m. pagal GHG Protocol reikalavimus, taikant operacinės kontrolės metodą. Apskaita apima 1, 2 ir 3 apimtis. Visi rezultatai pateikiami tonomis CO₂ ekvivalento (tCO₂e).

PIRMOSIOS APIMTIES (SCOPE 1) ŠESD EMISIJOS

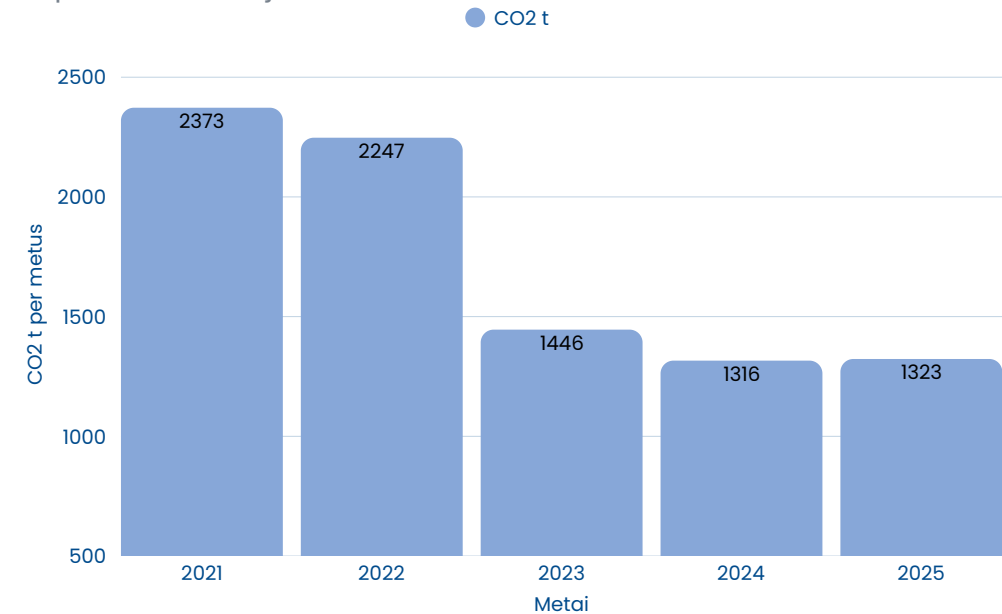
1-osios apimties šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos – tai tiesioginės emisijos, kurios išsiskiria iš įmonės veikloje naudojamų įrenginių, transporto priemonių ar vykdant pramoninius procesus. Šios emisijos yra laikomos tiesioginėmis, nes jų šaltinius įmonė tiesiogiai valdo arba kontroliuoja.

Užtikrindami tikslumą, naudojame kuro sunaudojimo metodą. Taikome DEFRA nustatytus koeficientus:

Kuras	Vienetas	kg CO ₂ e	Šaltinis
Gamtinės dujos	1 000 m ³	2 568,1	DEFRA
Benzinas (vidutinis mišinys)	litras	2,081	DEFRA
Dyzelinas	litras	2,513	DEFRA
SND	kg	2,939	DEFRA

DEFRA emisijų faktoriai 2025 m. ŠESD skaičiavimui.

Scope 1 CO2 emisijos 2021–2025 m.:

Šaltinis: Direkcijos ŠESD apskaitos duomenys, 2021–2025.

Per penkerius metus Scope 1 emisijos sumažėjo 44 %, daugiausia dėl dyzelinio kuro suvartojimo sumažėjimo 46 % per 5m. laikotarpį. Nors 2025 m. Scope 1 emisijos nežymiai padidėjo (0,5 %) lyginant su 2024 m. dėl padidėjusio benzino suvartojimo, bendra emisijų tendencija išlieka mažėjanti.

Biogeninės CO₂ emisijos iš medžio granulių (biomasės) – 12,33 t CO₂– pateikiamos atskirai ir į Scope 1 sumą neįskaitomos.

ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ EMISIJOS

ANTROSIOS APIMTIES (SCOPE 2) ŠESD EMISIJOS

VSME B3 – Energy and GHG emissions (emisijų dalis)

Netiesioginės emisijos iš įsigytos elektros energijos ir centralizuotos šilumos. Skaičiuojama dviem metodais pagal GHG Protocol Scope 2 gaires – rinkos pagrįstu (market-based) ir vietovės pagrįstu (location-based). Rinkos metodu AEI kilmės sertifikatais (UAB „Enefit“ sutartis) padengta elektros dalis skaičiuojama nuliniu emisijų faktoriumi. Taikomi naujausi AIB skelbiami faktoriai; praėjusių metų emisijos perskaiciuojamos, kai tampa prieinami nauji faktoriai.

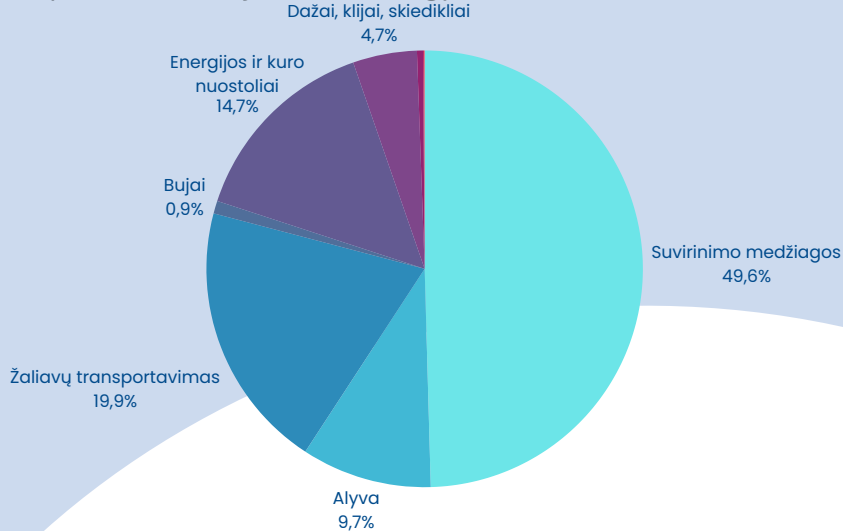
Dalis Direkcijos reikmėms sunaudojamos elektros pagaminama nuosavose saulės elektrinėse. Visa pagaminta elektra yra sunaudojama Direkcijos reikmėms: naudojama tiesiogiai arba perduodama elektros energijos tiekėjui pasaugojimui ir vėliau susigrąžinama galutiniam vartojimui.

Scope 2 CO2 emisijos 2025 m.:

Metodas	2025, tCO ₂ e
Market-based	0
Location-based	23.21

Šaltinis: Direkcijos ŠESD apskaitos duomenys, 2025.

Scope 3 CO2 emisijos 2025 m. įsigytų žaliavų struktūra:

Šaltinis: Direkcijos ŠESD apskaitos duomenys, 2025.

TREČIOSIOS APIMTIES (SCOPE 3) ŠESD EMISIJOS

Netiesioginės emisijos Direkcijos vertės grandinėje. 2025 m. bendras Scope 3 emisijų kiekis – 42,55 tCO₂e.

Įvertinus veiklos pobūdį ir duomenų pasiekiamumą, į apskaitą įtrauktos keturios reikšmingiausiomis laikytos GHG Protocol kategorijos:

Kat. Nr.	Kategorija
1	Įsigytos prekės ir paslaugos
3	Su kuru ir energija susijusi veikla (neįtraukta į 1 ir 2 apimtis)
4	Transportavimas ir paskirstymas aukštyne srityje
5	Veiklos metu susidariusios atliekos

Kitos GHG Protocol kategorijos (2, 6–15) neįtrauktos dėl: duomenų trūkumo (pvz., 7 – darbuotojų atvykimo į darbą; 11 – galutinių naudotojų elgsenos; 15 – investicijų struktūros), neaktualumo Direkcijos veiklai (8 ir 13 – nuomojamo turto nėra; 14 – franšizių nėra; 10–12 – Direkcija parduodamų gaminių negamina) arba mažos tikėtinos emisijų reikšmės palyginus su įtrauktomis kategorijomis. Vertinimas atliktas etapais, naudojant konservatyvias prielaidas.

Diagramoje pateikiama 2025 m. įsigytų pagrindinių žaliavų struktūra – kontekstas „Įsigytų prekių ir paslaugų“ kategorijai (rodo žaliavų pasiskirstymą, ne emisijų suskirstymą pagal Scope 3 kategorijas)

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA 2025 TVARUMO ATASKAITA

ŠILTAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ EMISIJOS

VSME B3 – Energy and GHG emissions (emisijų dalis)

BENDROS ŠESD EMISIJOS 2025 M.

Apimtis	tCO ₂ e
1 apimtis (Scope 1)	1 323.00
2 apimtis (Scope 2, market-based)	23.21
3 apimtis (Scope 3)	42.55
Iš viso	1 388.86

Biogeninės CO₂ emisijos atskirai:

12,33 t
CO₂

ŠESD INTENSIVUMAS TENKANTIS
EKSPLOATUOJAMAM VIDAUS VANDENS
KELIŲ ILGIUI 2025 M.
2,778 tCO₂e / km

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA
2025 TVARUMO ATASKAITA

METODIKA

VVKD taiko bioklimatinių rodiklių analizės metodiką, paremtą 19 bioclimatic kintamųjų, kurie leidžia įvertinti klimato pokyčių poveikį organizacijos veiklos vietoms (uostams, gamybinei infrastruktūrai, laivybai).

Analizė atliekama pagal keturis IPCC klimato kaitos scenarijus (SSP126, SSP245, SSP370, SSP585) ir keturis laikotarpius: 2021–2040, 2041–2060, 2061–2080, 2081–2100. Vertinama temperatūra, krituliai, drėgmė, vandens balansas, ekstremalūs reiškiniai ir kiti faktoriai, turintys įtakos infrastruktūrai, logistikai, laivybai bei darbuotojų darbo sąlygoms.

Metodika leidžia:

- identifikuoti rizikas kiekvienoje konkrečioje vietovėje (pvz., Kaune, Nidoje, Šilutėje),
- nustatyti klimato scenarijais grįstas tendencijas,
- parengti prisitaikymo ir infrastruktūros atsparumo priemones.

Kiekvienas bioklimatinis rodiklis (pvz., karščio bangos, kritulių intensyvumas, vėjo stiprumas) vertinamas pagal tikėtiną poveikį infrastruktūrai ir veiklos tęstinumui.

Klimato kaita ir laivyba tarp pagrindinių uostų

Klimato kaitos poveikis laivybai upėmis ir Kuršių mariomis Uostadvario, Kauno ir Nidos regionuose yra reikšmingas ir pasireiškia per kelis pagrindinius aspektus – vandens lygio pokyčius, temperatūros svyravimus, kritulių intensyvumą, vėjo stiprumą ir potvynių riziką.

1. Vandens lygio pokyčiai:

Uostadvaris ir Nida, esantys arčiau Kuršių marių, labiau patiria jūros lygio kilimą, kuris veikia uostų ir prieplaukų infrastruktūrą. Didėjantis kritulių intensyvumas (Bioclima 4, 12) ir stipresni vėjai (Bioclima 13) didina bangavimą ir potvynių riziką, apsunkindami laivų manevringumą. Tuo tarpu Kaune, dėl Nemuno baseino hidrologijos pokyčių, gali kisti vandens lygis, o žemą vasaros laikotarpiu kritulių kiekį gali lydėti vandens lygio mažėjimas, ribojantis laivų eismą seklumose.

2. Temperatūros ir ledo sąlygos:

Kaune dėl didesnių temperatūrų svyravimų (Bioclima 7) žiemos laikotarpiu gali atsirasti daugiau užšalimo–atšilimo ciklų (Bioclima 11), kas lemia ledo dangos formavimąsi ir laivybos sąlygų pablogėjimą. Uostadvaryje ir Nidoje jūros poveikis sušvelnina ekstremalias temperatūras, tačiau pakrančių zonose susiformuojantis ledas ir bangavimas gali sukelti navigacijos sunkumų. SSP370/585 scenarijuose prognozuojama daugiau šiltų dienų, o tai mažina ledo trukmę, tačiau padidina rūko ir audrų dažnį.

3. Krituliai ir potvyniai:

Uostadvaryje ir Nidoje pagal SSP370/585 scenarijus kritulių intensyvumas išaugs, o tai padidins Kuršių marių ir Nemuno žemupio potvynių riziką. Kaune, nors kritulių kiekis mažesnis nei pakrantėse, staigūs liūčių epizodai (Bioclima 16) gali sukelti upių vandens lygio svyravimus ir stiprias sroves, apsunkinančias laivybą. Didelis vandens lygio svyravimas gali paveikti uostų ir prieplaukų infrastruktūros saugumą, o esant ekstremaliems atvejams – laikinai nutraukti laivybą.

4. Vėjas ir bangavimas:

Nidoje ir Uostadvaryje stipresni vėjai (Bioclima 13) kels didesnę bangavimą, kas gali apsunkinti laivų švartavimąsi ir manevravimą Kuršių mariose. Kaune, nors Nemuno baseine vėjo poveikis mažesnis, intensyvios audros gali padidinti srovių greitį ir sudaryti kliūtis laivybai. Pagal SSP370/585 scenarijus, numatomas audrų ir stiprių vėjų dažnėjimas, todėl laivybos sąlygos bus sudėtingesnės, ypač pajūrio regionuose.

5. Bendra infrastruktūros rizika:

Kaune būtina stiprinti upių uostų ir prieplaukų konstrukcijas, kurios turi būti pritaikytos ekstremaliems temperatūros svyravimams ir ledų poveikiui. Uostadvaryje ir Nidoje infrastruktūra turi būti atspari pakrančių potvyniams, kritulių pertekliaus poveikiui ir intensyviui bangavimui. SSP370/585 scenarijai rodo, kad potvynių, kritulių ir audrų intensyvumas didės, todėl reikalavimai laivybos infrastruktūros atsparumui ir hidrologiniams valdymo sprendimams tampa prioritetais.

Išvada: Uostadvaryje ir Nidoje pagrindinės rizikos laivybai susijusios su potvyniais, bangavimu ir stipriais vėjais, o Kaune – su ledo sąlygų formavimusi ir vandens lygio svyravimais upėse. Klimato kaitos poveikis laivybai Kuršių mariose ir Nemune reikalauja ilgalaikio prisitaikymo plano, įskaitant infrastruktūros stiprinimą, hidrologinių sistemų modernizavimą ir prevencinių priemonių diegimą potvynių rizikai mažinti.

ELEKTRIFIKACIJA IR ATSINAUJINANTYS ŠALTINIAI

Atsinaujinančios energetikos srityje 2024 metais VVKD įrengė 200 MWh galios saulės elektrines. 2025 metais elektrinė sugeneavo 298 MWh atsinaujinančios elektros energijos. Šis rezultatas ne tik viršijo projekcinę galią, bet ir leido padengti dalį VVKD veikloje suvartojamos elektros energijos iš atsinaujinančių šaltinių.

Tokie sprendimai dera su Europos žaliojo kurso bei Darnaus ir išmanaus judumo strategijų tikslais – mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro, skatinti švarios energijos plėtrą ir kurti klimatui neutralų transporto sektorių.

2025 m. kovo 25 d. VVKD pasirašė paramos sutartį projektui „Netaršių vidaus vandens transporto priemonių įsigijimas“, įgyvendinamam pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę. Projekto tikslas – mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas diegiant alternatyvius, žemą arba nulinę emisijų užtikrinančius techninius sprendimus.

Projekto metu numatyta įsigyti tvarias technines priemones, skirtas vidaus vandens kelių priežiūrai ir infrastruktūros eksploatavimui. 2025 metais įsigytas elektrinis kranas, kuris taps svarbia žaliųjų technologijų dalimi VVKD veikloje.

Siekdama užtikrinti sklandų būsimų elektrinių priemonių eksploatavimą, VVKD Marvelės uoste įrengė didesnės galios elektros energijos kabelį. Jis užtikrins patikimą elektros tiekimą planuojamiems įkrovimo sprendimams ir sudarys sąlygas efektyviam netaršių technologijų naudojimui.

Preliminarūs vertinimai rodo, kad elektriniai laivai, palyginti su dyzelinėmis alternatyvomis, gali sumažinti CO₂ emisijas 30–50 %. Elektrinių krovos įrenginių naudojimas taip pat reikšmingai prisideda prie bendro taršos mažinimo ir tvaresnės vidaus vandenų transporto sistemos kūrimo.

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA 2025 TVARUMO ATASKAITA

NAUJOS KARTOS
LIETUVA

Finansuoja
Europos Sąjunga
NextGenerationEU

VIDAUS VANDENS
KELIŲ DIREKCIJA

INDĖLIS LIETUVOS EKONOMIKAI

Vidaus vandenų transportas suteikia galimybę pastebimai sumažinti kelių transporto intensyvumą. Kiekvienas krovinys, pasirinkęs kelių upe, o ne asfaltu, reiškia mažesnes kelių priežiūros sąnaudas, tylesnę ir švaresnę aplinką bei sklandesnį judėjimą. Toks sprendimas mažina spūstis, logistikos trikdžius ir prisideda prie CO₂ emisijų mažinimo.

Laivyba išsiskiria ir savo energetiniu efektyvumu – vandens transportas sunaudoja gerokai mažiau degalų nei sausumos pervežimai. Dėl to kroviniai, keliaujantys vandens keliais, tampa svarbia tvaros logistikos grandimi, padedančia kurti darnesnę, subalansuotą ir ateities iššūkiams pasirengusią transporto sistemą.

Pastaraisiais metais Vidaus vandens kelių direkcija išplėtė vandens kelių transporto naudojimą. 2025 metais vandens keliais buvo pergabenta **65,36 tūkstančio tonų krovinių, kas atitinka 2 723 sunkvežimius**. Šis augimas rodo nuoseklų institucijos darbą siekiant mažinti kelių infrastruktūros apkrovą ir skatinti aplinkai draugiškesnius transporto sprendimus. Vandens transportas, pasižymintis mažesnėmis emisijomis ir didesniu energetiniu efektyvumu, tampa vis svarbesne alternatyva tradiciniam kelių transportui.

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA
2025 TVARUMO ATASKAITA

BENDRADARBIAVIMAS SU VERSLU

Vis daugiau įmonių renkasi vidaus laivybą kaip efektyvią alternatyvą sausumos logistikai. 2025 m. ir toliau vykdomi krovinių krovos ir gabenimo darbai baržomis.

Baržomis galima pervežti birius krovinius (grūdus, skaldą, skiedrą), konteinerius ir įvairius negabaritinius krovinius.

Šis sprendimas prisideda prie uosto veiklos plėtros, sudaro palankesnes sąlygas vietos ūkininkams ir logistikos bendrovėms bei užtikrina efektyvesnius krovinių gabenimo sprendimus vidaus vandenų keliais.

Vietos verslai aktyviai naudojami Vidaus vandens kelių direkcijos paslaugomis, prisidedami prie regioninės ekonomikos stiprinimo.

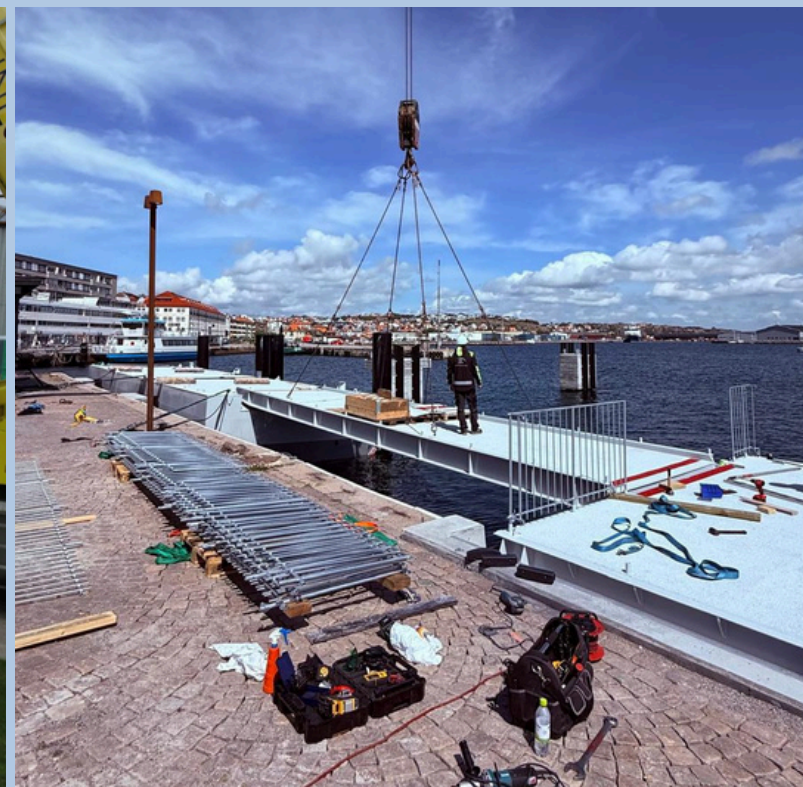
VVKD komanda pademonstravo gebėjimą operatyviai ir efektyviai valdyti nenumatytas situacijas. 2025 m. vasario mėn. Nemune ties Rusne krovinei baržai užplaukus ant ledų sangrūdos, incidentas buvo suvaldytas greitai, profesionaliai ir koordinuotai. VVKD nedelsdama ėmėsi būtinų veiksmų, užtikrindama, kad nekiltų grėsmė įgulos saugumui, kroviniui bei aplinkai. Ši situacija patvirtino komandos pasirengimą veikti sudėtingomis sąlygomis ir efektyviai reaguoti į krizines aplinkybes.

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA 2025 TVARUMO ATASKAITA

BENDRADARBIAVIMAS SU VERSLU

2025 m. Vidaus vandens kelių direkcijos Kauno žiemos uosto gamybos padalinys įgyvendino pirmąjį tarptautinį gamybos užsakymą. Pagal sutartį su bendrove „Mabrocona“ buvo pagamintos specializuotos metalo konstrukcijos – **pontonas „Linkspan“**, platforma ir rampa, skirtos Skandinavijos rinkai.

Projektas žymi VVKD gamybinės veiklos plėtrą į tarptautines rinkas. Iki šiol Kauno žiemos uosto gamybos padalinio veikla buvo orientuota į Lietuvos rinkos poreikius, vykdant laivų, baržų, pontonų ir prieplaukų statybos bei remonto darbus. Įgyvendinus šį užsakymą, VVKD pirmą kartą pagamino produkciją užsienio užsakovui.

Sėkmingai įgyvendintas pirmasis užsakymas ir jau Skandinavijoje eksploatuojami VVKD gaminiai rodo, kad Lietuvos vidaus vandens kelių specialistų žinios ir patirtis yra vertinamos tarptautinėje rinkoje.

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA
2025 TVARUMO ATASKAITA

VIDAUS VANDENS
KELIŲ DIREKCIJA

2025 m. pabaigoje LR Susisiekimo ministerija pateikė siūlymą sudaryti koordinacinę darbo grupę, skirtą koordinuoti **Lietuvos mažųjų pajūrio ir vidaus vandenų uostų plėtros strateginių gairių iki 2035 metų** ir jų įgyvendinimo veiksmų plano parengimą, kurios sudėtyje būtų ir VVKD atstovas.

Strateginės gairės būtinos siekiant nustatyti, kokio tipo mažieji uostai, kuriose vietose ir kokioms funkcijoms turi būti plėtojami, suderinti transporto, saugumo, aplinkosaugos ir turizmo interesus bei užtikrinti racionalų teritorijų planavimą. Pabrėžtas pagrindinis principas – plėtoti infrastruktūrą ten, kur yra realus poreikis, remiantis faktiniais duomenimis, laivybos maršrutais ir sistemos vientisumu, siekiant išvengti perteklinių investicijų ir kurti gyvybingas, ekonomiškai veiklias pakrančių teritorijas.

Išskirtinį dėmesį siekiama skirti Vilhelmo kanalo plėtrai ir istorinio paveldo išsaugojimui. Augant pramoginei laivybai būtina užtikrinti pakankamą vietų laivams skaičių. Plėtra turi būti vykdoma derinant infrastruktūros vystymą su gamtos išsaugojimu, vystyti ne tik uostus, bet ir prieplaukas, taip pat krovininę ir pramoginę laivybą

Mažųjų pajūrio ir vidaus vandenų uostų plėtra yra tarpsektorinė, nacionalinės reikšmės iniciatyva, svarbi ekonomikos augimui, regioninei plėtrai, transporto ir logistikos sistemos diversifikavimui, turizmo ir mėlynosios ekonomikos skatinimui, aplinkosaugos bei nacionalinio saugumo tikslų įgyvendinimui.

BENDRADARBIAVIMAS KRAŠTO APSAUGOS KLAUSIMAIS

2025 m. Vidaus vandens kelių direkcija dalyvavo karinio mobilumo pratybose, skirtose civilinės ir karinės infrastruktūros sąveikumui bei vidaus vandens transporto panaudojimo galimybių vertinimui. Direkcijos laivai buvo pasitelkti karių rengimo ir praktinių užduočių vykdymo veiklose.

Pratybų metu kariai žemsiurbėje „Nemunas II“ rengė karinio mobilumo planus, analizavo operacinius scenarijus ir vykdė praktines užduotis. Veiklos metu buvo vertinamos vidaus vandenų infrastruktūros panaudojimo galimybės karinio mobilumo užtikrinimo kontekste.

Kitame pratybų etape, pasitelkus laivą „Vitingas“, buvo vykdomas karių transportavimas ir išlaipinimas Zapyškio kryptimi. Laivas buvo naudojamas pagal pratybų planą numatytoms užduotims atlikti.

Dalyvavimas pratybose sudarė galimybę praktiškai įvertinti Vidaus vandens kelių direkcijos techninių pajėgumų ir vidaus vandenų infrastruktūros pritaikomumą karinio mobilumo poreikiams bei stiprinti bendradarbiavimą su krašto apsaugos institucijomis.

Nuotrauka Lietuvos kariuomenė

Nuotrauka Lietuvos kariuomenė

Nuotrauka Lietuvos kariuomenė

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA

2025 TVARUMO ATASKAITA

VIDAUS VANDENS
KELIŲ DIREKCIJA

BENDRADARBIAVIMAS EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ IR GELBĖJIMO KLAUSIMAIS

2025 m. kovo mėn. pabaigoje Vidaus vandens kelių direkcija dalyvavo gelbėjimo operacijoje Pabradės poligone, vykdytoje po incidento, susijusio su JAV karių vikšrine transporto priemone. Operacijoje dalyvavo Lietuvos ir sąjungininkų institucijos bei tarnybos.

VVKD operacijai skyrė hidrotechninę techniką ir specialistus. Gelbėjimo darbų metu buvo pasitelkta žemsiurbė „Nemunaitis“, kuri atliko vandens ir dumblo šalinimo bei teritorijos parengimo darbus. Taip pat buvo vykdomi vandens nusiurbimo ir nukreipimo darbai, siekiant pagerinti prieigą prie incidento vietos ir sudaryti sąlygas gelbėjimo bei sunkiosios technikos darbui.

VVKD specialistų ir technikos dalyvavimas prisidėjo prie operacijos metu vykdytų darbų pelkėtoje ir sunkiai pasiekiamoje teritorijoje.

Už dalyvavimą operacijoje ir suteiktą pagalbą VVKD darbuotojams buvo įteiktos JAV ambasados Lietuvoje, JAV kariuomenės ir Lietuvos Respublikos institucijų padėkos.

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA 2025 TVARUMO ATASKAITA

BENDRADARBIAVIMAS GYNYBOS IR INOVACIJŲ KLAUSIMAIS

2025 m. Ekonomikos ir inovacijų ministerija (toliau – EIMIN) su partneriais, tarp kurių yra VVKD, pasirašė bendradarbiavimo sutartį dėl gynybos ir saugumo inovacijų kūrimo, testavimo ir sertifikavimo centro „Vytis“ steigimo. Centro veiklą planuojama pradėti po kiek daugiau nei dvejų metų, investicijos sieks iki 20 mln. eurų.

Centras veiks Kaune kaip bendradarbiavimo platforma verslo, mokslo ir viešojo sektoriaus institucijoms, vystančioms gynybos, saugumo ir dvejopos paskirties technologijas.

Centre numatomos laboratorijos, inžinerinės dirbtuvės, darbo erdvės bei technologijų bandymų infrastruktūra ore, vandenyje ir ant žemės. Taip pat planuojama teikti gynybos ir saugumo produktų sertifikavimo paslaugas.

Centro veiklos kryptys apims bepiločių sistemų, autonominių grėsmių aptikimo technologijų, mažųjų palydovų sprendimų, karinės komunikacijos sistemų, energijos kaupimo ir rezervinio maitinimo technologijų kūrimą bei vystymą. Tarp prioritetinių sričių numatytos ir technologijos, susijusios su vandens transporto infrastruktūra, autonominėmis plaukiojimo sistemomis bei jų integravimu į nacionalinę infrastruktūrą.

VIDAUS VANDENS KELIAI, KULTŪRA IR BENDRUOMENĖS

VVKD 2025 m. prisidėjo prie kultūrinių ir bendruomeninių iniciatyvų, susijusių su vidaus vandens kelių ir vandens transporto viešinimu bei jų panaudojimo galimybių pristatymu visuomenei.

2025 m. rugsėjo 20 d. festivalio „Sveika, Neringa!“ metu VVKD barža buvo panaudota kaip koncertų erdvė Kuršių mariose. VVKD renginiui suteikė baržą ir dalyvavo veiklose, susijusiose su Neringos gamtinės aplinkos puoselėjimu. Renginys prisidėjo prie vidaus vandens kelių panaudojimo galimybių pristatymo kultūrinių ir visuomeninių veiklų kontekste.

Festivalis „Sveika, Neringa“

VVKD taip pat prisidėjo prie „Vilhelmo teatrų festivalio“, kurio metu dvi baržos buvo panaudotos teatro pasirodymams ir žiūrovų erdvėms Kuršių mariose. Festivalyje dalyvavo Lietuvos ir užsienio teatro kolektyvai, o vandens erdvės buvo integruotos į renginio programą kaip viena iš pagrindinių veiklų vietų.

Dalyvavimas šiose iniciatyvose prisidėjo prie vidaus vandens kelių ir jų infrastruktūros panaudojimo galimybių pristatymo visuomenei, bendradarbiavimo su kultūros ir bendruomenių organizacijomis stiprinimo bei vandens transporto infrastruktūros matomumo didinimo.

Vilhelmo teatrų festivalis

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA 2025 TVARUMO ATASKAITA

VIDAUS VANDENS
KELIŲ DIREKCIJA

VIDAUS VANDENS KELIAI, KULTŪRA IR BENDRUOMENĖS

Barža virto meno scena

2025 m. Vidaus vandens kelių direkcija prisidėjo prie menininko Augusto Serapino meno projekto „Sporto barža“, eksponuoto Nidoje, Kuršių mariose.

Projekto įgyvendinimui VVKD suteikė 38 metrų ilgio baržą, kuri buvo pritaikyta meninei instaliacijai. Baržoje įrengta sporto įranga tapo projekto dalimi ir buvo integruota į lankytojams skirtą ekspoziciją.

Dalyvavimas šiame projekte prisidėjo prie vidaus vandens transporto infrastruktūros panaudojimo kultūrinėms veikloms ir bendradarbiavimo su kultūros sektoriaus atstovais plėtos.

© fotografas Vidas Venslovas

VEIKLOS REGULIAVIMAS

Pagrindinis aplinkosauginis dokumentas, kuris nustato reikalavimus dėl vidaus vandens kelių eksploatavimo aplinkosauginiu požiūriu, yra Aplinkosaugos sąlygos vandens telkinių dugno valymo ir gilinimo darbams laivybos reikmėms, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. sausio 10 d. įsakymu Nr. D1-23 „Dėl aplinkosaugos sąlygų vandens telkinių dugno valymo ir gilinimo darbams laivybos reikmėms patvirtinimo“.

TEISINĖ ATSAKOMYBĖ:

VVKD turi užtikrinti, kad visos veiklos, susijusios su vandens telkinių dugno valymu ir gilinimu, būtų vykdomos griežtai laikantis nustatytų aplinkosaugos sąlygų. Bet kokie nukrypimai ar taisyklių pažeidimai gali lemti atsakomybę pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.

SEZONINIAI APRIBOJIMAI:

Darbai turi būti ribojami tam tikrais laikotarpiais, pavyzdžiui, žuvų migracijos ir neršto laikotarpiais, kad būtų apsaugota aplinka. Taip pat svarbu VVKD vykdančią veiklą Nemuno upėje bei Kuršių mariose.

PRIVALOMIEJI DOKUMENTAI:

Prieš pradėdant bet kokius gilinimo ar valymo darbus, VVKD turi parengti atitinkamus planus ir projektus, kurie privalo būti suderinti su atsakingomis institucijomis, tokiomis kaip RAAD, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba, Aplinkos apsaugos agentūra ir kt. Tik turint šių institucijų pritarimą galima pradėti darbus.

PROCEDŪROS:

VVKD privalo atlikti poveikio aplinkai vertinimo (PAV) procedūras, jei gilinimo darbai gali paveikti aplinkines „Natura 2000“ teritorijas. Jei valymo darbai nekeičiant esamų parametrų vykdomi valstybinės reikšmės vidaus vandenų keliuose, PAV procedūros nėra būtinos, tačiau vis tiek reikia pateikti Valymo darbų planą regiono aplinkos apsaugos departamentui (RAAD).

GRUNTO TVARKYMAS:

Iškastas gruntas turi būti tinkamai tvarkomas arba tikslingai panaudojamas, atsižvelgiant į jo sudėtį ir užterštumo lygį. VVKD turi užtikrinti, kad būtų laikomasi aplinkosauginių reikalavimų. Pašalinto grunto išvežimas sumažina pakartotinio vandens kelio užnešimo nešmenimis.

REIKŠMĖ MŪSŲ VEIKLAI:

- Projektų planavimas ir derinimas: VVKD turi užtikrinti, kad visi vandens telkinių valymo ir gilinimo darbai būtų kruopščiai planuojami ir derinami su atitinkamomis institucijomis, atsižvelgiant į aplinkosauginius reikalavimus.
- Aplinkosaugos kontrolė: VVKD turi būti pasirengusi vykdyti griežtą aplinkosaugos kontrolę ir atitikti visus reikalavimus, kadišvengtų galimų sankcijų.
- Komunikacija su institucijomis: VVKD turi palaikyti glaudžius ryšius su atsakingomis aplinkosaugos institucijomis, siekiant užtikrinti, kad visi dokumentai būtų tinkamai suderinti ir laiku pateikti.
- Darbų laiko planavimas: Dėl sezoninių apribojimų VVKD turi atidžiai planuoti savo darbų grafiką, kad būtų laikomasi aplinkosauginių reikalavimų ir tuo pačiu būtų pasiekti projekto tikslai.

MOKYMAI:

- 2025 m. AB „Vidaus vandens kelių direkcija“ darbuotojai aktyviai dalyvavo įvairiuose mokymuose ir seminaruose, susijusiuose su darbuotojų saugumu, antikorupcine veikla ir kibernetine apsauga: Sausio 30 d. ir kovo 7 d. išklausyti darbuotojų saugos ir sveikatos kursai.
- Vasario 12 d. – darbuotojai dalyvavo mokymuose apie kibernetinį saugumą.
- Birželio 10 d. ir spalio 16 d. – išklausyti antikorupciniai mokymai „Skaidrumo pagrindai“, kurių metu paaiškinti skaidrumo principai, sprendžiamos praktinės situacijos bei pristatyti aktualių teisės aktų pakeitimai, pateikti praktiniai patarimai.
- Rugsėjo 24 d. darbuotojai dalyvavo antikorupciniuose mokymuose „Skaitmeninė erdvė ir korupcija“. Mokymuose pristatyta aktuali informacija apie skaitmeninėje erdvėje pasireiškiančius iššūkius.
- Spalio 4 d. darbuotojai dalyvavo Valstybinės darbo inspekcijos mokymuose, kuriuose buvo supažindinti su naujausia teismų praktika darbo ginčuose

Įmonės organai privalo veikti įmonės naudai, laikytis įstatymų, kitų teisės aktų ir vadovautis šiais įstatais. Įmonės organai neturi teisės priimti sprendimų ar atlikti kitų veiksmų, kurie akivaizdžiai viršija normalią gamybinę ūkinę riziką ar yra akivaizdžiai nuostolingi.

ATLYGINIMŲ POLITIKA

Atlyginimų politika AB „Vidaus vandens kelių direkcija“ reglamentuota Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2022 m. gruodžio 1 d. įsakymu Nr. 3-538. Pagal šį įsakymą, valdybos narių metinis atlygis, įskaitant mokesčius už faktinį darbą, yra ribojamas: eilinio nario atlygis negali viršyti 1/4, o valdybos pirmininko – 1/3 viso bendrovės vadovo metinio atlygio, kurį sudaro pastovioji ir kintamoji dalys, metinė premija ir su darbo užmokesčiu susiję mokesčiai. Vadovo atlyginimas siejamas su bendrovės veiklos rezultatais, vadovaujantis LR Vyriausybės 2022 m. rugpjūčio 23 d. nutarimu Nr. 1341. Vadovo mėnesinės algos pastovioji ir kintamoji dalys nustatomos bendrovės valdybos. Kintamoji dalis negali būti didesnė nei 50% pastoviosios dalies, ir jos dydis priklauso nuo strateginių bendrovės tikslų, nurodytų strateginiame plane. Kintamoji dalis apskaičiuojama kas ketvirtį.

RIZIKŲ VALDYMAS

Pagrindiniai išoriniai veiksniai, galintys turėti didžiausios neigiamos įtakos Įmonei, yra politiniai, teisiniai, ekonominiai, aplinkos. Šie veiksniai gali neigiamai įtakoti Įmonės veiklos apimtį per tvaraus finansavimo ir investicijų skyrimo tęstinumą, bloginti veiklos rezultatą dėl išaugusių sąnaudų, ar sunkinti veiklos vykdymo sąlygas dėl nepalankių klimato sąlygų.

ASMENS DUOMENŲ APSAUGA

Įmonė, tvarkydama asmens duomenis, vadovaujasi Bendrajame duomenų apsaugos reglamente įtvirtintais, su asmens duomenų tvarkymu susijusiais principais. Visi mūsų darbuotojai, kurie turi prieigą prie darbuotojų, klientų ar kitų asmenų asmeninių ir/ar sveikatos duomenų, įstatymo numatyta tvarka rašytinai pasižada laikytis teisės aktuose numatytų reikalavimų. 2025 metais Įmonėje asmens duomenų apsaugos pažeidimų nebuvo fiksuota.

ETIKOS KODEKSAS

Kodeksas nustato elgesio normas ir profesinės etikos principus, kurių privalo laikytis AB Vidaus vandens kelių direkcijos darbuotojai darbo bei ne darbo metu.

Kodekso paskirtis – reglamentuoti darbuotojų tarpusavio santykius darbo metu, santykius su asmenimis, kurie kreipiasi į Įmonę, valstybės valdžios institucijomis ir įstaigomis, didinant teigiamą Įmonės įvaizdį ir visuomenės pasitikėjimą Įmonės veikla. Kodekso taikymo tikslas – padėti formuoti darbuotojų dorovinėms vertybėms, užtikrinti kūrybingą, geranorišką darbo aplinką, ugdyti pagarbą vienas kitam, besikreipiantiems asmenims, užkirsti kelią korupcijai.

KITOS POLITIKOS

- ✓ Apskaitos politika
- ✓ Dovanų politika
- ✓ Kibernetinio saugumo srityje patvirtintos saugos politikos
- ✓ Komunikacijos tvarkos aprašas
- ✓ Viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklės
- ✓ Darnumo politika

TIEKĖJŲ VERTINIMAS

Specifinio gamtos sauginio vertinimo netaikome.

Tiekėjai privalo atitikti Viešųjų pirkimų įstatyme nurodytus reikalavimus.

Mūsų tiekimo grandinėje reikšmingiausi yra kuro ir metalo tiekėjai. Šios sritys yra reguliuojamos valstybės, mes neturime reikšmingos galios paveikti šių industrijų aplinkosauginius standartus.

Gamtosauginiai rodikliai vertinami tik tais atvejais, kai darbai daro tiesioginį poveikį gamtai pvz, būnų statybai naudojamų uolienų tyrimai. Didelės vertės pirkimai tikrinami Nacionalinio saugumo komisijoje

ATITIKTIS: KORUPCIJOS PREVENCIJA

Įmonė, siekdama užtikrinti nulinę korupcijos toleranciją, ugdyti ir puoselėti antikorupcinę kultūrą bei aplinką, laikosi šių korupcijos prevencijos principų:

- ✓ **VIEŠŲJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ VALDYMAS:** darbuotojai deklaruoja savo interesus, o jų valdymas vykdomas pagal įmonės nustatytą tvarką.
- ✓ **INTERESŲ KONFLIKTO VENĖJIMAS:** darbuotojai vengia bet kokio interesų konflikto, kuris galėtų neigiamai paveikti nešališką ir objektyvų pareigų ar funkcijų atlikimą.
- ✓ **PIRKIMŲ SKAIDRUMO UŽTIKRINIMAS:** įmonė užtikrina, kad viešųjų pirkimų procedūros būtų vykdomos skaidriai, laikantis lygybės, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir nešališkumo principų, prekės, paslaugos ir darbai įsigijami racionaliai naudojant įmonės lėšas.
- ✓ **PERSONALO PATIKIMUMO UŽTIKRINIMAS:** prieš paskiriant asmenį į pareigas, įvertinamas jo patikimumas.
- ✓ **DOVANŲ TEIKIMO/GAVIMOREIKALAVIMŲ LAIKYMASIS:** nustatyti elgesio reikalavimai darbuotojams, teikiant ir gaunant dovanas.
- ✓ **ĮDIEGTASVIDINIS PRANEŠIMŲ KANALAS:** suteikta galimybė pranešti apie galimus korupcinius pažeidimus.
- ✓ **KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMAS:** kasmet atliekama įmonės veiklos sričių analizė ir vertinimas, kuriose gali pasireikšti korupcija; jei reikia, nustatomos korupcijos tikimybės mažinimo priemonės.
- ✓ **PREKYBOS POVEIKIU IR KYŠININKAVIMO DRAUDIMAS:** įmonėje netoleruojamos jokios prekybos poveikiu ar kyšininkavimo formos.
- ✓ **PARAMOS TEIKIMAS:** įmonė netoleruoja paramos, kuri galėtų būti suprata kaip kyšininkavimas ar dovana.
- ✓ **ŠVIETIMAS IR BENDRADARBIAVIMAS:** organizuojami antikorupciniai mokymai, bendradarbiaujama ir dalinamasi gerąja patirtimi su kitomis organizacijomis.
- ✓ **VEIKLOS VIEŠINIMAS:** įmonė viešina veiklą, susijusią su skaidrumu ir korupcijos prevencija.
- ✓ **KORUPCIJOS RIZIKA:** Viešuosiuose aukcionuose turto pardavimas turi didelę korupcijos tikimybę dėl nekontroliuojamų sprendimų.
- ✓ **ANALIZĖS METODAS:** Atlikta teisės aktų ir dokumentų sisteminė analizė, vykdyti vidiniai tyrimai ir darbuotojų apklausos.

INTERESŲ KONFLIKTAI

Darbuotojai ir valdybos nariai turi vengti situacijos, kad jų asmeniniai interesai prieštarautų ar galėtų prieštarauti įmonės interesams. Susidarius tokiai situacijai, valdybos narys ir įmonės vadovas per 10 dienų privalo apie tai raštu pranešti įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančiai institucijai.

1. Generalinis direktorius
2. Generalinio direktoriaus pavaduotojas
3. Laivybos direktorius
4. Gamybos direktorius
5. Finansų direktorius
6. Pardavimų direktorius
7. Personalo ir komunikacijos direktorius
8. Asmenys, paskirti atlikti supaprastintus pirkimus
9. Viešųjų pirkimų komisijos nariai
10. Viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujantys ekspertai
11. Viešųjų pirkimų iniciatoriai

PRANEŠIMAI APIE PAŽEIDIMUS

Nustatytos procedūros, kaip teikti ir tvarkyti informaciją apie pažeidimus įmonėje, apima šiuos pagrindinius punktus:

INFORMACIJOS TEIKIMOBŪDAI:

- Elektroninis paštas: informaciją galima siųsti nurodytu adresu.
- Tiesioginis kreipimasis: informaciją galima pateikti tiesiogiai kompetentingam subjektui.
- Įmonės svetainė: užpildant specialią formą internete.
- Paštu: siunčiant informaciją nurodytu adresu su aiškia žyma „Kompetentingam subjektui asmeniškai“.

INFORMACIJOS APDOROJIMAS:

- Konfidencialumas: visa gauta informacija apdorojama konfidencialiai.
- Sprendimų priėmimas: gauta informacija vertinama, ir priimami sprendimai dėl tolesnio informacijos nukreipimo ar procedūros nutraukimo, priklausomai nuo informacijos turinio ir atitikimo reikalavimams.

PRANEŠĖJŲ APSAUGA:

- Užtikrinamas konfidencialumas, išskyrus žinomai melagingos informacijos pateikimo atvejus.
- Teisių gynimas: pranešėjai gali konsultuotis dėl savo teisių gynimo ir, esant būtinybei, kreiptis tiesiogiai į prokuratūrą.

YPATINGOS APLINKYBĖS:

- Jeigu informacija yra labai svarbi ar skubiai reikalinga veiksnių, pranešėjas gali kreiptis tiesiogiai į kompetentingas institucijas, pavyzdžiui, prokuratūrą.
- Viešas informacijos apie pažeidimus teikimas leidžiamas tik esant ypatingai grėsmei žmonių gyvybei, sveikatai ar aplinkai.

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA

2025 TVARUMO ATASKAITA

Rodiklis	Rezultatas 2025 m.
Antikorupcijos mokymų skaičius	4
Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimas	<i>Įvykdyta</i>
Korupcijos pasireiškimo atvejai	<i>Nenustatyta</i>

Bendrovė vykdo korupcijos prevencijos priemones, apimančias darbuotojų mokymus, korupcijos rizikos vertinimą ir vidaus kontrolės procedūras. 2025 m. buvo surengti 4 antikorupciniai mokymai bei atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimas viešųjų pirkimų srityje.

Vertinimo metu nustatytoms rizikoms valdyti Bendrovė įgyvendino rekomendacijas, sustiprindama „vienintelio tiekėjo“ pagrindimo, CPO ir CVP IS sprendimų bei rinkos tyrimų dokumentavimo tvarką. Įdiegtos priemonės prisideda prie nuoseklesnio, skaidresnio ir geriau pagrįsto mažos vertės pirkimų proceso bei mažina nepagrįstų sprendimų priėmimo riziką.

Ataskaitiniais metais Bendrovėje nebuvo nustatyta korupcijos ar kyšininkavimo atvejų, nebuvo priimta apkaltinamųjų nuosprendžių ar skirtų baudų dėl korupcijos pažeidimų.

2025 metais VVKD vadovavosi 2024 m.atnaujintu išsamiau rizikų žemėlapiu. Rizikų žemėlapis sudarytas remiantis keliais pagrindiniais principais, kurie padeda identifikuoti, vertinti ir valdyti rizikas. Pagrindiniai principai pateikiami žemiau.

RIZIKŲ KLASIFIKAVIMAS PAGAL RIZIKOS RŪŠĮ

STRATEGINĖS RIZIKOS

Rizikos, susijusios su aukščiausio lygio vadovybės sprendimais, kurie gali turėti ilgalaikį poveikį organizacijos veiklai ir strateginiams tikslams. Šiai kategorijai priskiriamos rizikos dažniausiai susijusios su investicijų sprendimais, likvidumo užtikrinimu ir personalo valdymu. Iš viso identifikuotos 5 strateginės rizikos.

IŠORINĖS RIZIKOS

Išorinės rizikos kyla dėl veiksmų, kurių organizacija tiesiogiai negali kontroliuoti, tačiau kurie gali turėti reikšmingą poveikį jos veiklai. Šios rizikos apima klimato kaitos, teisinės bazės, medžiagų ir energijos kainų, makroekonominės aplinkos ir kitų išorinių veiksmų įtaką. Iš viso identifikuota 14 išorinių rizikų.

VENGTINOS RIZIKOS

Vengtinios rizikos yra susijusios su vidiniais organizacijos procesais, kuriuos galima valdyti ir minimizuoti, siekiant išvengti neigiamo poveikio. Šioje kategorijoje priskiriamos rizikos yra susijusios su veiklos procesais, projektų vykdymu, teisinės atitikties užtikrinimu ir nusikaltimų prevencija. Tai yra pati plačiausia rizikų kategorija, kurioje identifikuotos 37 vengtinios rizikos.

RIZIKŲ IDENTIFIKAVIMAS IR DETALIZAVIMAS

Kiekviena rizika identifikuojama pagal veiklos procesus, kuriems ji gali turėti poveikį. Pateikiama grėsmė arba rizika, taip pat, jei įmanoma, pateikiama šios rizikos detalizacija (pvz., vandens kelių ir laivybos vystymui nepalankios teisinės nuostatos).

RIZIKOS VERTINIMAS (POVEIKIO IR TIKIMYBĖS SKALĖ)

- **Poveikis:** Vertinamas rizikos poveikis organizacijos veiklai, naudojant 1–5 skalę (1 = mažas poveikis, 5 = didelis poveikis).
- **Tikimybė:** Vertinama rizikos realizavimosi tikimybė, taip pat naudojant 15 skalę (1 = maža tikimybė, 5 = didelė tikimybė).
- **Rizikos lygis:** Poveikio ir tikimybės reikšmės padauginamos, taip gaunamas bendras rizikos lygis. Tai padeda nustatyti prioritetą, kuriai rizikai turėtų būti skiriamas didesnis dėmesys (pvz., rizikos, kurios lygis yra nuo 8).

ATITIKTIS: RIZIKŲ VERTINIMAS

IDENTIFIKUOTOS AUKŠČIAUSIO LYGIO RIZIKOS

RIZIKOS LYGIS 9:

- Vandens kelių ir laivybos vystymui nepalanki makroekonominė aplinka
- Laivų techninių apžiūros proceso perėmimas
- Elektrinių laivų projekto įgyvendinimas EIB studijos pagrindu
- Komunikacinės rizikos

RIZIKOS LYGIS 8:

- Vandens kelių ir laivybos vystymui nepalanki klimato kaita
- Vandens kelių ir laivybos vystymui nepalanki teisinė bazė
- Vandens kelių ir laivybos vystymui nepalanki teisinė bazė (vandens kelių tvarkymo aplinkosauginiu požiūriu)
- Kibernetiniai incidentai, duomenų praradimas
- Kibernetinės atakos
- Darbų saugos teisinė neatitiktis laivybos skyriuje
- Darbų saugos teisinė neatitiktis gamybos skyriuje

RIZIKOS VALDYMO PRIEMONIŲ NUSTATYMAS

Nustatomi konkretūs veiksmai, kurie turėtų būti atlikti siekiant sumažinti rizikos tikimybę arba poveikį (pvz., finansavimo modelio parengimas, kvalifikuotų darbuotojų paieška, bendradarbiavimas su teisinėmis institucijomis).

ATSAKOMYBĖS PRISKYRIMAS

Kiekvienai rizikai priskiriamas atsakingas asmuo arba vadovybės narys, kuris yra atsakingas už rizikos valdymo priemonių įgyvendinimą (pvz., generalinis direktorius, finansų direktorius, personalo ir komunikacijos direktorius).

RIZIKOS VALDYMO STEBĖSENA

Nuolatinis rizikos valdymo priemonių efektyvumo stebėjimas ir, jei reikia, korekcijos atliekamos, kad būtų užtikrintas efektyvus rizikos valdymas.

EFEKTYVUS LĖŠŲ PANAUDOJIMAS IR AKCININKO LŪKESČIŲ ĮGYVENDINIMAS

Laivo „Luodis“ atnaujinimo darbai – darnus žingsnis link efektyvesnės eksploatacijos

2025 metais VVKD įsigijo laivo „Luodis“ atnaujinimo darbus. Tai reikšmingas žingsnis tvarumo link, nes vietoje naujos technikos įsigijimo buvo pasirinktas esamos transporto priemonės atnaujinimas ir pritaikymas tolesniam naudojimui. Tokiu būdu ne tik sumažinome poveikį aplinkai, bet ir pailginome laivo eksploatacijos laiką, prisidėdami prie žiedinės ekonomikos principų įgyvendinimo.

Buvo atlikti šie pagrindiniai darbai:

- Atlikta laivo apdaila su apšiltinimo darbais, užtikrinant šilumos izoliaciją, energijos vartojimo mažinimą, ilgaamžiškumą ir saugumą;
- Atlikta vairinės apdaila, užtikrinant saugią darbo aplinką, atsparumą drėgmei;
- Atliktas kapitalinis variklio remontas, užtikrinant efektyvų energijos vartojimą, mažesnes kuro sąnaudas ir sumažintas emisijas.

Šie atnaujinimai ženkliai padidino laivo energetinį efektyvumą, sumažino eksploatacines sąnaudas ir prisidėjo prie švaresnės aplinkos kūrimo. Projektas atspindi VVKD įsipareigojimą atsakingai valdyti turimus išteklius, mažinti poveikį aplinkai ir kurti ilgalaikę vertę akcininkams bei visuomenei.

SOCIALINĖ SRITIS

DARBUOTOJŲ DEMOGRAFIJA

2025 m. pabaigoje VVKD dirbo 74 darbuotojai, visi jie dirba ilgiau nei metus. Dukterinių įmonių ar filialų Direkcija neturi, todėl visi darbuotojai dirba Lietuvos Respublikoje. Nuo 2021 m. Direkcijoje atsisakyta terminuotų darbo sutarčių – visi darbuotojai dirba neterminuotų sutarčių pagrindu, ištikus kalendorinius metus.

DARBUOTOJŲ KAITA

Per ataskaitinius metus buvo priimti 14 darbuotojų, darbuotojų kaitos rodiklis lygus 17%. Įmonės darbuotojų kaita tiesiogiai susijusi su vykdomais projektais ir procesų efektyvumo valdymu.

LYČIŲ PASISKIRSTYMAS VALDYSENOJE

Direkcijos valdyboje 2025 m. moterys sudarė 75% vyrai – 25%; vadovaujančias pareigas užimančių darbuotojų lyčių santykis: moterys sudarė 29%, vyrai – 71%.

ATLYGIS

Darbo užmokesčio fondas 2024 metais sudarė 2.436 tūkst. EUR, o 2025 m. 2.905 tūkst. EUR. 2025 m. valdybos nariams išmokėtas 62,2 tūkst.Eur atlygis įskaitant mokesčius.

ATLYGIO POLITIKA

Siekiame, kad darbuotojams būtų mokamas sąžiningas ir skaidrus atlygis už jų darbą. Esame atsakingi prieš darbuotojus užtikrinti skaidrią, pareigybes ir atsakomybes atitinkančią atlyginimo sistemą.

Visų lygių darbuotojų bei vadovybės ir valdybos atlygis nustatomas pagal galiojančius teisės aktus (išsami informacija pateikiama skyriuje ATITIKTIS: POLITIKOS). Vadovo darbo užmokesčio kintamoji dalis priklauso nuo nustatytų veiklos rodiklių, kurie yra susieti su Bendrovės strateginių tikslų įgyvendinimu. Kintamoji dalis išmokama kartą metuose patvirtinus finansines ataskaitas.

Nuo 2021 metų visiems darbuotojams buvo sudaryta galimybė dirbti pilnus kalendorinius metus ir užtikrintas pastovus atlygis bei socialinės garantijos.

Direkcija neturi kolektyvinės sutarties, tačiau darbuotojų darbo užmokestis visada atitinka minimalius teisės aktų reikalavimus ir darbuotojams mokama bent minimali alga.

2025 m. lyčių darbo užmokesčio atotrūkis siekė 344 EUR. Bendras vidutinis darbo užmokestis vyrų grupėje 2614 EUR, moterų - 2958 EUR. Lyčių darbo užmokesčio atotrūkį daugiausia lėmė darbuotojų pareigybių struktūra. Įmonės veiklos pobūdis yra techninis ir gamybinis, todėl didžiąją dalį žemesnio darbo užmokesčio techninių pareigybių užima vyrai, o moterys dažniau dirba administracinėse funkcijose. Atotrūkis atspindi pareigybių pasiskirstymą, o ne skirtingą atlyginimą už vienodą darbą.

ŽMOGAUS TEISĖS

Mūsų etikos kodeksas aiškiai nustato, kad žmogaus teisės yra gerbiamos, o už šių principų nesilaikymą taikoma atsakomybė. Vertiname ir branginame savo darbuotojus bei visus su organizacija susijusius asmenis, todėl siekiame užtikrinti, kad mūsų veikla ir toliau vyktų be žmogaus teisių pažeidimų.

Suprantame, kad mūsų pareiga – sudaryti sąlygas, jog visi vadovaujantys darbuotojai būtų tinkamai informuoti apie žmogaus teisių užtikrinimo principus ir gebėtų juos taikyti praktikoje. Tai leidžia garantuoti, kad visų darbuotojų teisės būtų apsaugotos, o organizacijos kultūra išliktų pagarbi, atsakinga ir etiška.

2025 m. VVKD veikloje nebuvo užfiksuota reikšmingų neigiamų žmogaus teisių pažeidimų atvejų.

MŪSŲ TRADICIJOS

Įmonėje kuriamos ir puoselėjamos tradicijos:

- Einama į žygius, organizuojami bendri pietūs, į darbą galima atsivesti augintinius.
- Samdoma trenerė ir skatinama visus prisijungti prie aktyvesnio gyvenimo būdo.
- Skiriami priedai už kvalifikacijos kėlimą, mokymų programos sudaromos maksimaliai atsižvelgiant į darbuotojų poreikius.

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA

2025 TVARUMO ATASKAITA

	MOTERYS				VYRAI			
	2025	2024	2023	2022	2025	2024	2023	2022
Iki 30 metų	1	2	–	–	10	14	6	7
30–50 metų	4	1	1	1	31	15	24	12
50+ metų	2	–	–	–	26	–	8	9
iš viso	7	3	1	1	67	29	38	28

Per metus priimti darbuotojai, pagal lytį ir amžių, VVKD, 2022–2025

PARIGYBIŲ GRUPĖ	2025	2024	2023	2022
Generalinis direktorius	1	1	1	1
Skyrių vadovai	6	5	4	3
Vadovaujantys darbuotojai	9	10	7	6
Specialistai	58	78	80	85

Darbuotojų skaičius pagal užimamas pareigas, VVKD, 2022–2025

	MOTERYS				VYRAI			
	2025	2024	2023	2022	2025	2024	2023	2022
Iki 30 metų	–	2068	1243	1126	1757	1876	1215	1126
30–50 metų	2535	3343	2985	3347	1784	3110	1754	2172
50+ metų	2567	2380	663	2261	1774	1717	1290	1371
iš viso	2958	2846	2204	2614	2490	2366	1419	1556

Vidutinis mėnesinis nustatytas (paskirtasis) darbo užmokestis, VVKD, 2022–2025

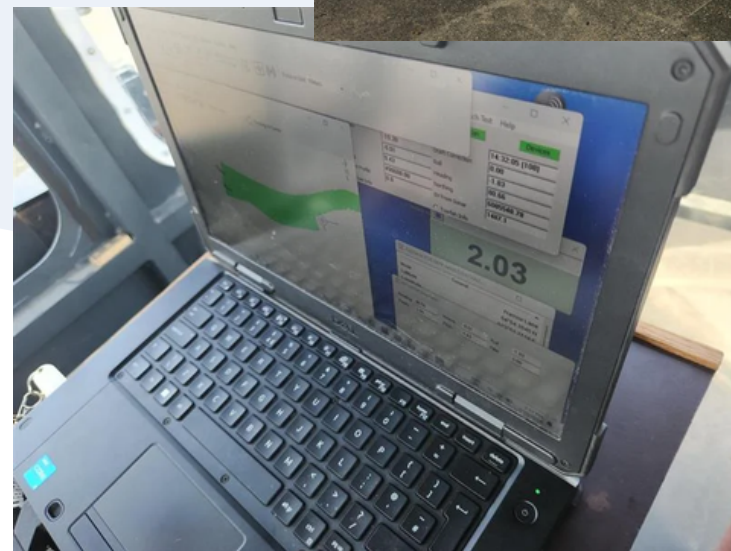
Rodiklis	Kintamoji dalis, %	2025 m.
1. Užtikrinti komercinės veiklos pajamų augimą, kaupiamasis rodiklis, %	10	≥265
2. Užtikrinti vidutinius mėnesinius gylius E41 kelyje ne mažesnius kaip nustatyti garantiniai gyiliai, proc.	10	≥265
3. Kitos veiklos pajamos, tūkst. Eur	10	≥265
4. Užtikrinti įmonės socialinės atsakomybės rodiklių augimą, eNPS	10	80
5. EBITDA, tūkst.EUR	10	≥265

Vadovui nustatyti veiklos rodikliai, VVKD 2025

2025 m. VVKD komanda aktyviai stiprino ryšius su jaunąja karta ir profesinėmis ugdymo įstaigomis, siekdama užtikrinti tvarią specialistų rengimo grandinę. Įmonės darbuotojai priėmė moksleivių grupes, supažindino jas su VVKD veikla, darbo kultūra ir realiomis karjeros galimybėmis. Be to, vienas studentas atliko praktiką įmonėje, kur jam buvo suteikta galimybė dirbti kartu su patyrusiais VVKD specialistais ir įgyti praktinių įgūdžių realioje darbo aplinkoje.

VVKD specialistai taip pat aktyviai prisideda prie akademinės bendruomenės veiklos – jie dalyvauja Vytauto Didžiojo universiteto baigiamųjų darbų gynimuose kaip komisijos nariai. Savo ekspertine nuomone ir komentarais jie padeda studentams įvertinti savo darbus iš praktinės perspektyvos, o universitetui – palaikyti aukštą studijų kokybės standartą.

Plėtojamas bendradarbiavimas su Šilutės profesinio mokymo centru, siekiant aptarti ilgalaikes perspektyvas rengiant laivų remonto specialistus. VVKD ekspertai dalijosi įžvalgomis apie rinkos poreikius, būtinus praktinius gebėjimus ir kompetencijas, kurių tikimasi iš būsimų darbuotojų. Šis dialogas padeda formuoti ugdymo programas, labiau atliepiančias realius sektoriaus iššūkius.

2 305 AKADEMINĖS VALANDOS FORMALIŲ MOKYMŲ.
VIDUTINIŠKAI 9 AKADEMINĖS VALANDOS FORMALIŲ MOKYMŲ VIENAM DARBUOTOJUI.
67 % visų formalių mokymų atliekame savo pajėgumais įmonės viduje.
2025 metais daugiausia laiko skyrėme laivavedžių mokymams ir suvirintojų mokymams, ugdydami aukštos kvalifikacijos profesionalus ir tiesiogiai užtikrindami veiklos tęstinumą. Dėl Direkcijos veiklos pobūdžio dalis mokymų natūraliai buvo orientuota į technines ir gamybinės pareigybes, kuriose daugumą darbuotojų sudaro vyrai, todėl 81 % visų formalių mokymų valandų teko vyrams, o 19 % – moterims. Toks pasiskirstymas atspindi darbuotojų ir pareigybių struktūrą, o ne nevienodas galimybes. Organizacija užtikrina lygias galimybes visiems darbuotojams, todėl mokymai ir profesinio tobulėjimo galimybės suteikiami pagal darbuotojų atliekamas funkcijas, kvalifikacijos poreikį ir pareigybei keliamus reikalavimus, nepriklausomai nuo lyties.

Lietuvoje esame vieninteliai atsakingi už vidaus valstybinės reikšmės vandens kelių infrastruktūrą. Nors esame palyginti nedidelė įmonė, mūsų darbuotojų kompetencijų spektras yra ypač platus. Siekdami užtikrinti nepertraukiamą ir patikimą paslaugų teikimą, privalome nuolat mokytis ir tobulinti savo darbuotojus.

Laivų įgulos nariai gali savanoriškai rinktis papildomas darbo valandas laivybos sezono metu. Šios viršvalandžių valandos konvertuojamos į ilgesnes atostogas ne sezono metu.

Dar 2021 metais visiškai atsisakėme terminuotų darbo sutarčių. Pagal naująją praktiką, visi darbuotojai dirba ištisus metus, taip užtikrindami nenutrūkstamą darbą mūsų žmonėms. Ši tvarka taip pat teigiamai veikia veiklos tęstinumą ir mažina darbuotojų kaitą. Ateityje siekiame, kad laivybos sezonas tęstųsi visus metus, tokiu būdu užtikrindami ne tik krovinių ir keleivių pervežimą vandens keliais, bet ir suteikdami daugiau galimybių mūsų darbuotojams.

Dėl darbo specifikos mūsų kolegos turi būti aukščiausios kvalifikacijos savo srities profesionalai. Siekiame šiuos profesionalus ugdyti ir išlaikyti įmonės viduje. Mokymai, kursai ir praktika yra itin aktualūs laivų įguloms, nes ne tik keliama kvalifikacija, bet ir suteikiamos galimybės tobulėti pareigose.

Pradėjęs dirbti laivo remonto darbininku, darbuotojas per 3-4 metus gali tapti kapitonu. Mūsų įgūdžių tobulinimo programos užtikrina nuolatinį darbuotojų profesinį augimą. Įmonė skatina ir apdovanoja darbuotojus už kvalifikacijos kėlimą. Taip pat taikomos kompensavimo sutartys dėl aukštojo mokslo išlaidų apmokėjimo.

DARBUOTOJŲ ĮSITRAUKIMAS IR MOTYVACIJA:

Pagal 2025 metais atliktą vertinimą, darbuotojų pasitenkinimas siekė 89%. Kasdien stengiamės sukurti kuo labiau priimtina, moderni ir motyvuojančią darbo aplinką, todėl tikimės, kad ateityje šis rodiklis tik kils.

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA

2025 TVARUMO ATASKAITA

Mokymai	Darbuotojų skaičius	Valandų skaičius	Bendras valandų skaičius
Išoriniai mokymai			765
ES kibernetinio saugumo direktyva	1	5	5
Krano operatoriaus mokymai	1	8	8
Xls ir chatgpt apskaitoje	2	4	8
Laivavedžių kvalifikacijos kėlimo mokymai	8	48	384
Komunikacijos aspektai	1	4,5	4,5
Elektros energetikos sektoriaus darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo kursai	1	16	16
Izoliacijos, įžeminimo energetikos darbuotojo mokymai	1	40	40
Suvirintojo sertifikavimas	2	40	80
Bendravimas su žiniasklaida	1	4,5	4,5
Tamsioji teisėsaugos pusė	1	8	8
ES žaliasis kursas	1	8	8
Komunikacijos grąža	1	8	8
Darbo rinkos apžvalga	6	2	12
Apsaugos sistemų ismtaliacija ir priežiūra	1	5	5
Geroji DSS valdymo praktika įmonėse	7	4	28
Darbo sutarties nutraukimas darbuotojo iniciatyva	1	4	4
Darbo teisė	2	4	8
Antikorupciniai mokymai	2	4	8
Transporto inovacijų forumas	2	8	16
Darbo rinkos apžvalga	6	2	12
DGK veiklos rezultatai, darbo ginčų komisijos	6	3	18
Elektrikų kvalifikacijos kėlimo mokymai	1	16	16
Suvirintojo sertifikavimas	1	40	40
Suvirinimo darbų mokymai WPQR sertifikatui	3	8	24
Vidiniai mokymai			1540
Komandos formavimo mokymai	19	40	760
DSS prevenciniai mokymai po incidento uoste	35	4	140
DSS ir gaisrinės saugos periodiniai mokymai	31	4	124
Antikorupciniai mokymai	28	3	84
Komandos formavimo mokymai ir aplinkos iniciatyva	16	16	256
Komandos formavimo mokymai	19	4	76
Sutarčių sudarymo, vykdymo principai	18	2	36
Antikorupciniai mokymai	32	2	64
Mokymai iš viso			2305

DARBŲ SAUGA IR SVEIKATA

Saugos prioritetas ir kontekstas. Direkcija nuolat siekia užtikrinti aukščiausią darbuotojų saugos ir sveikatos standartą, laikydamasi griežtų procedūrų ir nedarant jokių kompromisų šioje srityje. 2025 metais buvo užregistruotas vienas atvejis, kai darbuotojas patyrė sužalojimą darbo aplinkoje. Mūsų įmonės veiklai būdingas darbas ant vandens, todėl itin didelis dėmesys skiriamas saugumo užtikrinimui laivuose ir kitose vandens transporto priemonėse.

Prevencinės priemonės. Ypatingą reikšmę teikiame prevencinių priemonių įgyvendinimui, siekiant sumažinti su darbu susijusių nelaimingų atsitikimų skaičių ir minimizuoti paskendimo riziką, kuri yra vienas didžiausių fizinio pavojaus veiksnių mūsų darbuotojams. Įmonė taip pat investuoja į darbuotojų mokymus ir reguliarias saugos procedūrų peržiūras, kad kiekvienas asmuo jaustųsi saugiai atliekant savo pareigas. Tuo pačiu metu, mes aktyviai bendradarbiaujame su atitinkamomis reguliavimo institucijomis ir saugos ekspertais, siekiant nuolat tobulinti saugos standartus ir praktikas.

Teisės aktų laikymasis yra gyvybiškai svarbus:

- Skatiname darbuotojų aukštą sąmoningumą ir asmeninį susidomėjimą.
- Užtikriname saugias ir sveikas darbo sąlygas, kad būtų išvengta su darbu susijusių traumų ir ligų. Pavojus nustatome ir šaliname laiku.
- Kiekviena vandens transporto priemonė turi technologinę kortelę su nurodytais saugos reikalavimais.
- Visos įgulos yra kruopščiai instruktuojamos prieš eksploatacijos sezono pradžią.
- Įgyvendinama griežta blaivumo kontrolė su sistema, kuri atpažįsta darbuotojus pagal biometrinius duomenis ir automatiškai apdoroja šiuos duomenis, eliminuodama bet kokią apgaulės galimybę.
- Kontroliuojame visus rangovus, dirbančius mūsų objektuose.
- Griežtai kontroliuojame asmens apsaugos priemonių naudojimą.
- Darbuotojams, rangovams, lankytojams, tiekėjams ir praktikantams taikome Darbuotojų saugos ir sveikatos (DSS) standartus.
- Atsakingi asmenys nuolat mokomi ir laiku atestuojami.
- Prieš pradedant eksploatacijos sezoną, vykdome darbuotojų medicininę patikrą.
- Skatiname darbuotojų aktyvumą identifikuojant galimas rizikas.

Nelaimingų atsitikimų darbe rodikliai, VVKD, 2022/2025 m.

	2025	2024	2023	2022
Nelaimingų atsitikimų skaičius	1	2	0	1
Mirtinų atvejų skaičius (žūtys)	0	0	0	0
Visos valandos	172774	168960	141910	154251
TRIR	1.15	2.37	0	1.29

VIDAUS VANDENS KELIŲ DIREKCIJA 2025 TVARUMO ATASKAITA

DRUSKININKAI –
LIŠKIAVA

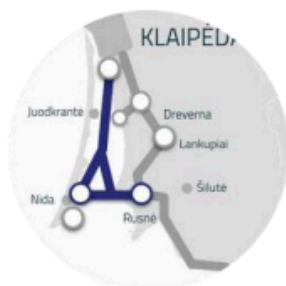
ŽEMAITKEMIS –
BIRŠTONAS

BIRŠTONAS – KAUNO HE
IR ATŠAKA | RUMIŠKĖS

KAUNO KROVINIŲ PRIEPLAUKA –
JURBARKAS IR KAUNO ŽIEMOS
VIDAUS VANDENŲ UOSTO
AKVATORIJĄ

ATMATOS UPĖS ŽIOTYS –
KLAIPĖDOS VALSTYBINIS
JŪRŲ UOSTAS IR ATŠAKA |
NIDA

JURBARKAS – ATMATOS
ŽIOTYS IR UOSTADVARIO
VIDAUS VANDENŲ UOSTO
AKVATORIJĄ

NIDOS UOSTAS –
LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS SIENA

MITUVOS KANALO ŽIOTYS –
JURBARKO KROVINIŲ
PRIEPLAUKA

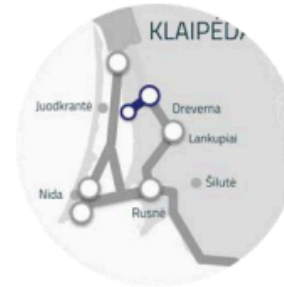
NERIES UPĖS ŽIOTYS – KAUNO
PILIS

VILNIAUS MIESTO RIBOSE NUO
160,0 KM IKI 170,5 KM

NEVĖŽIO UPĖS ŽIOTYS –
155 KM NUO ŽIOČIŲ

KARALIAUS
VILHELMO KANALAS –
DREVERNA

VIDAUS VANDENS
KELIŲ DIREKCIJA

Kauno teritorinė muitinė LTKM0000

IDENTIFIKAVIMO KODO SUTEIKIMO ASMENIUI, TEIKIANČIAM ATSTOVAVIMO
MUITINĖJE PASLAUGAS LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJOJE, LEIDIMAS (9PK)

Nr. 23LTKM0000L9PK00080
2023-11-13

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos muitinės įstatymo 24 straipsnio 2 dalimi

Leidimo/Sertifikato turėtojui:

Pavadinimas / Vardas pavardė AB Vidaus vandens kelių direkcija
Telefono numeris +37068653650
Fakso numeris
Elektroninio pašto adresas vvkd@vvkd.lt
Adresas Raudondvario pl. 113
Pašto kodas 47186
Miestas Kaunas
Šalis LT Lietuva

suteiktas asmens, teikiančio atstovavimo muitinėje paslaugas Lietuvos Respublikos
teritorijoje, identifikavimo kodas LTKLJ0147

(identifikavimo kodas)

Leidimą išdavęs pareigūnas

Muitinės direktoriaus pavaduotojas Rimantas Baronas
(pareigės, vardas ir pavardė)

1 iš 1 lapų [AUN: 23LTKM0000L9PK00080]

IDENTIFIKAVIMO KODO SUTEIKIMO ASMENIUI,
TEIKIANČIAM ATSTOVAVIMO MUITINĖJE
PASLAUGAS LIETUVOS RESPUBLIKOS
TERITORIJOJE, LEIDIMAS (9PK)

WORKSHOP APPROVAL STATEMENT
No. REC024222XN

Further the ascertainments carried out and based of the documentation submitted, RINA hereby declares that:

Description Type	Workshop Approval MANUFACTURING OF STEEL STRUCTURES HULL STRUCTURES SHIP REPAIR
Applicant	AB Vidaus vandens kelių direkcija Raudondvario pl. 113 47186 Kaunas LITHUANIA
Manufacturer Place of manufacture	AB Vidaus vandens kelių direkcija Raudondvario pl. 113 47186 Kaunas LITHUANIA
Reference standards	RINA Rules

On the basis of the proofs of the qualification level and experience, upon satisfactory outcome of the inspection carried out at the Company facilities and following the review of the relevant work procedures and instructions, the recognition as APPROVED WORKSHOP has been granted to the Company, in compliance with the RINA Rules for the Classification of Ships.

Issued in RINA Lithuania Survey Station on February 13, 2023. This Certificate is valid until February 14, 2025

This certificate consists of this page and 1 enclosure

RINA Services B.p.A.
Via Corsica, 12 - 16128 Genova
Tel +39 010 63861
Fax +39 010 6361000

WORKSHOP APPROVAL STATEMENT

Sertifikatas

GAMYBOS KONTROLĖS ATITIKTIES
SERTIFIKATAS

Nr. 2956-CPR-005

Gamintojas AB „Vidaus vandens kelių direkcija“
Gamybės vieta Raudondvario pl. 113, LT-47186 Kaunas
Standartas EN 1090-1:2009+A1:2011
Produktas Plieniniai konstrukciniai elementai ir jų rinkiniai
Atlikimo klasė: Iki EXC3 imtinai
Projektavimas: Neįtrauktas
Deklaravimo metodas: I, 3a
Suvirinimo procesas: 135
Pagrindinė medžiaga / Pieno grupė: S235, S275 ir S355 / 1.1 ir 1.2

Sis sertifikatas išduotas atlikus gamybos sąlygų kontrolės patikrinimą ir įvertinimą pagal 2011 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 305/2011 reikalavimus sistemai 2+ pagal ZA priede apibrėžtas nuostatas ir numatytus veiksmus, patvirtina, kad nurodytas produktas atitinka minėto standarto reikalavimus.

Sertifikatas pirmą kartą išduotas 2023-02-07.

Išdavimo data 2023-02-07

Direktorius
Vaidas Mugauskas

Sertifikato
tikrinimas

Sertifikato serialo ir galiojimo patikrinimas QR kodu:
Užklaus kodas GISSYB sertifikato tikrinimui internetinėje
veikiančioje: <https://certificates.rina.com/cik-portal>

Vilj „Eurostatas“ | Raudondvario pl. 168, 47172 Kaunas | Tel. +370 610 94188 | El. p.: info@eurostatas.lt | www.eurostatas.lt

GAMYBOS KONTROLĖS ATITIKTIES
SERTIFIKATAS

VIDAUS VANDENS
KELIŲ DIREKCIJA

SERTIFIKATAS

Nr. 23-3-009

Gamintojas	AB „Vidaus vandens kelių direkcija“
Gamybos vieta	Raudondvario pl. 113, LT-47186 Kaunas, Statybvietės
Standartas	LST EN ISO 3834-2:2021
Produkcija, techninė specifikacija	Plieninės konstrukcijos Pagrindinės metalo grupės (pagal CEN ISO/TR 15608): 1.1, 1.2 Suvirinimo procesai (LST EN ISO 4063): 111, 135

Šis sertifikatas galioja su sąlyga, kad įmonės suvirinimo kokybės sistemoje bus laikomasi visų minėto standarto reikalavimų. Sertifikatas pirmą kartą išduotas 2023-05-19.

Išdavimo data 2023-05-19

Galioja iki 2026-05-18

Direktorius
Vaidas Mugauskas

**Sertifikato
tikrinimas**

Sertifikato šrifts ir galiojimas pateiktas QR kode:
Unikalus kodas T7T1BWQ sertifikato tikrinimui internetinėje
sistemoje: <https://euromatas.lt/sertifikato-tikrinimas/>

ISO 3834-2-2021 SERTIFIKATAS

Certificate of Recognition

Presented with profound gratitude to the **State Enterprise Lithuanian Inland Waterways Authority** for its distinguished efforts in fostering the development of recreational boating and advancing nautical infrastructure in Lithuania.

Presented to **Mr Vladimiras Vinokurovas** (Director General of the State-Owned Inland Waterways Directorate)

P. Easthill

Philip Easthill

Secretary-General, European Boating Industry

CERTIFICATE OF RECOGNITION

Sertifikatas
Nr. 2-4.3.1/806

Šiuo sertifikatu Kiwa Latvija patvirtina, kad nurodytos organizacijos vadybos sistema buvo įvertinta ir atitinka nurodyto standarto reikalavimus

ORGANIZACIJA:

**AB VIDAUS VANDENS KELIŲ
DIREKCIJA**

Raudondvario pl. 113, LT-47186, Kaunas, Lietuva
Reg. No. 132090925

STANDARTAS:

ISO 14001:2015

„Aplinkos apsaugos vadybos sistemos. Reikalavimai ir
naudojimo gairės“

SERTIFIKATO TAIKYMO SRITIS:

Metalų konstrukcijų gamyba, laivų statyba ir remontas,
uosto veikla, krovininių gabenimas, vandens kelių
įrengimas, valymas ir gilinimas

SERTIFIKATAS IŠDUOTAS 2025.02.17
SERTIFIKATAS GALIOJA IKI 2026.02.16

Mārtiņš Maskavs
Sertifikavimo įstaigos vadovas

Sertifikatas suderintas su 1 (vieno) puslapis.
Informacija apie galiojančius sertifikatus rasite „ASIA“ „kiwa“ sertifikavimo įstaigos (Ilyga) ir Tarptautinio
akreditavimo forumo (IAF) duomenų bazėje <https://www.iaf-certsearch.org>

AS Kiwa Latvia
Dziņoties iela 54, Rīga
LV-1013, Latvija
T. +371 67 607 600
latvia@kiwa.com
www.kiwa.com/lt

ISO 14001:2015 SERTIFIKATAS

VIDAUS VANDENS
KELIŲ DIREKCIJA

FINANSINIAI RODIKLIAI

	2024 m.	2025 m.	Pokytis
Laivų stovėjimo vietų nuoma	48 632	46 989	-3.7%
Upinių sąnašų pardavimas	147 732	0	-100.0%
Laivavedžių kursai	19 174	8 595	-55.7%
Vandens transporto remonto ir gamybos paslaugos	295 069	799 054	170.8%
Keleivių vežimas	22 468	22 746	1.2%
Plūdurių, prieklaukų priežiūra	11 280	24 940	121.1%
Krovinių pervežimas	113 733	213 412	87.6%
Kitos laivybos pajamos	34 386	126 062	267%
Batimetriniai matavimai	19 971	16 500	-0.1738
Iš viso:	712 445	1 258 298	76.6%

Pajamos, VVKD, Eur, 2024/2025

Rodiklis	2025 m.	2024 m.	2023 m.
Gautos pajamos, Eur	2 344 928	1 850 556	1 657 960
Likvidumo koeficientas	0.10	0.06	0.11
Turto grąža (Grynasis pelnas (nuostoliai)/Visas turtas), %	-0.69%	0.02%	0.08%
Nuosavo kapitalo grąža (Grynasis pelnas (nuostoliai)/Nuosavas kapitalas), %	-4.44%	0.11%	0.39%
EBITDA Eur	198 257	426 846	391 650

Rodikliai, VVKD, Eur, 2025/2023

Rodiklis	2025 m.	2024 m.	2023 m.
Nepaskirstytas pelnas (nuostoliai)	-4 549 013	- 4 408 439	- 4 417 234
Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	-140 574	8 795	32 233
Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)	-4 408 439	- 4 417 234	-4 449 467

Pelnas/nuostoliai, VVKD, Eur, 2025/2023

Rodiklis	2025 m.	2024 m.	2023 m.
Ilgalaikio materialaus turto balansinė vertė	40 813 321	40 185 059	38 296 899

Ilgalaikis turtas, VVKD, Eur, 2025/2023

Rodiklis	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.
Laivų stovėjimas LR Susisiekimo ministerijos programa „Susisiekimo vandens keliais užtikrinimas	3 333 000	3 983 000	3 173 000	3 521 000	3 679 000

2025/2021 skirtos dotacijos

VSME atskleidimo reikalavimų turinys

VSME punktas	Aprašymas	Puslapiai
B1	Ataskaitos rengimo pagrindai	4, 6, 33, 58, 59
B2	Praktikos, politikos ir būsimos iniciatyvos pereinant prie tvar	13, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 52, 60, 62, 63, 64, 65-70, 77, 79, 80
B3	Energijos naudojimas ir ŠESD emisijos	13, 34, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 53, 54, 55, 56, 57, 60, 62-70
B4	Teršalai į orą, vandenį ar dirvožemį	37, 38, 39, 40, 41, 53, 54, 55, 56, 57, 60
B5	Veikla netoli biologinės įvairovės jautrių teritorijų	9, 29, 34, 35, 36, 47, 48, 49, 50, 51
B6	Vandens paėmimas ir suvartojimas	54
B7	Išteklų naudojimas, žiedinė ekonomika ir atliekų tvarkymas	37, 38, 39, 40, 41, 60
B8	Darbo jėgos charakteristikos	79, 80
B9	Sveikata ir sauga	81, 82
B10	Atlyginimas, kolektyvinės derybos ir mokymų valandos	79, 80, 81, 82
B11	Nuteisimai ar baudos už korupciją ar kyšininkavimą	72, 73, 74, 75, 76

VSME atskleidimo reikalavimų turinys

VSME punktas	Aprašymas	Puslapiai
C1	Verslo modelis ir strategija	3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 35, 36, 42–45, 50, 52, 62–70
C2	Išplėstos politikos ir valdymo atskaitomybė	7, 8, 9, 10, 11, 12, 29
C3	ŠESD mažinimo tikslai ir perėjimo planai	13, 33, 34, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 52–57, 60, 62–70
C4	Fizinės ir perėjimo klimato rizikos	58, 59
C5	Lyčių įvairovė vadovybės lygiu	79, 80
C6	Žmogaus teisių politikos ir procesai	79, 80
C7	Patvirtinti žmogaus teisių pažeidimų atvejai	79, 80
C8	Pajamos iš iškastinio kuro, tabako ar prieštaringų sektorių	4, 13
C9	Lyčių įvairovės santykis valdymo organuose	79, 80

VIDAUS VANDENS
KELIŲ DIREKCIJA

ŠESD SKAIČIAVIMO METODIKA

Parengta: 2025 m. balandžio 3 d.

Paskutinį kartą atnaujinta: 2025 m. balandžio 3 d.

TURINYS

I.	APSKAITOS PRINCIPAI	2
II.	PIRMOSIOS APIMTIES (SCOPE 1) ŠESD EMISIJOS.....	3
	Emisijų apskaičiavimo metodika:	3
	Pirmosios taikymo srities emisijų skaičiavimo metodika	4
	Kuro sunaudojimo metodas.....	4
	Kuro rūšys:	4
	Lentelė 1. Kuro ŠESD emisijų koeficientai.....	5
III.	ANTROJI TAIKYMO SRITIS (SCOPE 2).....	5
	1. EMISIJŲ APSKAIČIAVIMO PRINCIPAI.....	5
	2. METODIKA	5
	Rinkos metodas (Market-Based Approach) Naudojami du pagrindiniai faktoriai: - Residual Mix – taikomas likusiam elektros tiekimui, kai nėra garantijų kilmės.....	5
	Vietovės metodas (Location-Based Approach)	5
	Einamųjų finansinių metų emisijos	6
	Scope 2 emisijų kategorijos.....	6
	Duomenų šaltiniai	6
	Lentelė 2. AIB numatyti emisijų faktoriai.....	6
	KAS YRA AIB?	6
	Kodėl naudojami AIB emisijų faktoriai?	6
	Kokie emisijų faktoriai naudojami?.....	7
	Lentelė 3. AIB numatyti emisijų faktoriai.....	7
	AIB ataskaikos publikuojamos:.....	7
	Kodėl AIB metodas yra patikimas?	7
IV.	TREČIOJI TAIKYMO SRITIS (SCOPE 3).....	8
	Išmetamo ŠESD kiekio kategorijos	8
	Tikrinimas, siekiant nustatyti duomenų rinkimo prioritetus	9
	1 KATEGORIJA: ĮSIGYTOS PREKĖS IR PASLAUGOS	10
	2 KATEGORIJA: GAMYBOS PRIEMONĖS.....	11
	3 KATEGORIJA: SU KURU IR ENERGIJA SUSIJUSI VEIKLA (NEĮTRAUKTA Į 1 ARBA 2 TAIKYMO SRITĮ)	12
	4 KATEGORIJA: TRANSPORTAVIMAS IR PLATINIMAS PRIEŠ SROVĘ	13
	5 KATEGORIJA: OPERACIJŲ METU SUSIDARANČIOS ATLIEKOS	13
	6 KATEGORIJA: VERSLO KELIONĖS	14
	7 KATEGORIJA: DARBUOTOJŲ VAŽINĖJIMAS Į DARBĄ IR ATGAL.....	15
	8 KATEGORIJA: NUOMOJAMAS TURTAS.....	15
	9 KATEGORIJA: TOLESNIS TRANSPORTAVIMAS IR PLATINIMAS	16
	10 KATEGORIJA: PARDUOTŲ PRODUKTŲ PERDIRBIMAS	16
	11 KATEGORIJA: PARDUOTŲ PRODUKTŲ NAUDOJIMAS	16
	12 KATEGORIJA: PARDUOTŲ PRODUKTŲ APDOROJIMAS PASIBAIGUS JŲ GYVAVIMO CIKLUI	17
	13 KATEGORIJA: NUOMOJAMAS VARTOTOJŲ GRANDIES TURTAS	17
	14 KATEGORIJA: FRANŠIZĖS	17
	15 KATEGORIJA: INVESTICIJOS	18
	KAS YRA DEFRA?	18
IV.	TERMINAI	20

I. APSKAITOS PRINCIPAI

(Parengta pagal ŠESD protokolą / GHG Protocol)

ŠESD emisijų apskaita VVKD vykdoma nuo 2021-2022 finansinių metų pabaigos, vadovaujantis šiltnamio efektą sukeliančių dujų protokolo (GHG PROTOCOL) nustatytais principais.

Aktualumas

Atlikome išsamią visos VVKD vertės grandinės analizę, siekdami užtikrinti, kad ŠESD apskaita tiksliai atspindėtų visą su VVKD susijusių veiklą ir emisijas. Išsamūs šios veiklos apskaičiavimai pateikti mūsų tvarumo ataskaitoje.

Išbaigtumas

Pateikiame visų ŠESD emisijų šaltinių ataskaitą nustatytoje apskaitos ribose. Kontekstinė informacija, susijusi su atskleistais rezultatais, pateikiama visoms susijusioms emisijoms. Visos išimtys ir neįtraukimo priežastys išvardijamos.

Nuoseklumas

Mes taikome nuoseklias metodikas, kad būtų galima prasmingai palyginti ŠESD duomenis kiekvienais metais. Siekiant užtikrinti patikimumą, visi emisijų faktoriai ir atitinkami rodikliai yra kruopščiai dokumentuojami.

Skaidrumas

Visi svarbūs aspektai sprendžiami pagrįstai ir nuosekliai, remiantis atitinkamais veiklos duomenimis. Atskleidžiame apskaitos metodus ir prielaidas, pagrįstas mūsų skaičiavimais, bei vertiname rezultatų patikimumą.

Tikslumas

Galutinių rezultatų kiekybinis įvertinimas yra palyginamas, išvardijamas unifikuotais vienetais (tCO₂ ekvivalentais).

PAAIŠKINIMAI

Energijos naudojimas:

- Tiesioginės emisijos – iš kuro deginimo.
- Netiesioginės – perkant elektros, šilumos energiją.

Žaliavų gamyba:

- Žaliavos, įranga – jų gamyba sukuria „įterptąsias“ emisijas (embodied CO₂e).

Šaldymo sistemos:

- Naudojamos šaldymo medžiagos (pvz., HFC) gali ištekti iš įrangos, ypač per gedimus ar aptarnavimą.

- Lietuva

II. PIRMOSIOS APIMTIES (SCOPE 1) ŠESD EMISIJOS

1-osios apimties šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos – tai tiesioginės emisijos, kurios išsiskiria iš įmonės veikloje naudojamų įrenginių, transporto priemonių ar vykdant pramoninius procesus. Šios emisijos yra laikomos tiesioginėmis, nes jų šaltinius įmonė tiesiogiai valdo arba kontroliuoja.

1-osios apimties emisijos apima šiuos pagrindinius šaltinius:

- Kuro deginimas stacionariose deginimo įrenginiuose:**
 - Tai apima kurą naudojamą katiluose, krosnyse, generatoriuose, džiovyklose ar kituose įrenginiuose, kurie yra naudojami energijai gaminti, šildymui ar technologiniams procesams vykdyti.
 - Pagrindinės išmetamosios dujos: anglies dioksidas (CO₂), metanas (CH₄), azoto suboksidas (N₂O).
- Mobilūs šaltiniai (transporto priemonės):**
 - Tai įmonės valdomos arba kontroliuojamos transporto priemonės, kurioms naudojamas iškastinis kuras (pvz., benzinas, dyzelinas, dujos).
 - Į šią kategoriją patenka sunkvežimiai, lengvieji automobiliai, darbo technika (pvz., krautuvai), laivai, lėktuvai ir kt.
 - Pagrindinės išmetamosios dujos: CO₂, CH₄, N₂O.
- Pramoniniai procesai:**
 - Šioje kategorijoje apimamos emisijos, kurios susidaro gamybos arba pramoninių procesų metu, neįskaitant kuro deginimo.
 - Pavyzdžiui, cemento gamybos metu, kai išsiskiria CO₂ dėl kalcio karbonato (CaCO₃) terminio skaidymo, arba cheminių procesų metu susidaranti fluorintos dujos.
 - Pagrindinės išmetamosios dujos: CO₂, metano, fluoro junginiai.
- Šaltnešių ir kitų kontroliuojamų dujų nuotėkiai:**
 - Tai emisijos iš šaldymo ir oro kondicionavimo įrangos, kuriose naudojami fluorinti šiltnamio efektą sukeliančios dujos (pvz., hidrofluorangliavandeniliai (HFC), perfluorangliavandeniliai (PFC), sieros heksafluoridas (SF₆)).
 - Šios emisijos gali atsirasti dėl nuotėkių, sistemos remonto, įrangos utilizavimo ar techninio aptarnavimo.
- Biomasės deginimas:**
 - Jei įmonė degina biomasę (pvz., medieną, biokurą) ir šis deginimas nėra laikomas anglies dioksido neutraliu, jo metu išskiriamos emisijos taip pat priskiriamos 1-osios apimties emisijoms.
 - Pagrindinės išmetamosios dujos: CO₂, CH₄, N₂O.

Emisijų apskaičiavimo metodika:

1-osios apimties emisijų apskaičiavimas remiasi faktiniais degalų, žaliavų ar kitų procesų suvartojimo duomenimis ir taikomais emisijų koeficientais. Dažniausiai naudojami šie metodai:

- Kuro sąnaudų duomenys, konvertuojami į CO₂ ekvivalentą pagal emisijų koeficientus.
- Transporto priemonių degalų sąnaudos ir nuvažiuoti kilometrai.

- Cheminių procesų metu išsiskiriančių dujų kiekiai.
- Šaltnešių naudojimo ir nuotėkių duomenys.

Stacionarūs kuro degimo šaltiniai

Pirmosios taikymo srities emisijų skaičiavimo metodika

GHG protokolas leidžia naudoti kelis metodus SCOPE 1 emisijų skaičiuoti:

Kuro sunaudojimo metodas

SCOPE 1 – Stacionarus deginimas (stacionari degimo įranga):

Tai tiesioginės šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) emisijos, kurios atsiranda deginant kurą įmonės valdomuose stacionariuose įrenginiuose (pvz., katiluose, krosnyse, šildymo sistemose). Toliau pateikiami pagrindiniai kurų tipai ir jų sunaudojimo bei emisijų apskaičiavimo metodai:

1. Gamtinės dujos (metanas – CH₄, CO₂):

Panaudojimas: dažniausiai naudojamos pastatams šildyti

Sunaudojimo matavimas:

- Sunaudojimo duomenys gaunami iš dujų skaitiklio (m³) arba tiekėjo sąskaitų.
- Emisijos apskaičiuojamos pagal sunaudotą kiekį ir atitinkamą emisijos faktorių (CO₂ emisijos kg/m³).

2. Dyzelinas (dyzelinis kuras):

Panaudojimas: naudojamas stacionariose degimo sistemose.

Sunaudojimo matavimas:

- Duomenys gaunami iš kuro pirkimo sąskaitų (litrais ar tonomis), kuro bakų apskaitos arba matuoklių.
- Emisijos skaičiuojamos naudojant šiluminę vertę ir emisijos faktorių (kg CO₂/l).

Mobilūs kuro degimo šaltiniai:

Tiesiogiai mobiliuose įrenginiuose (pvz., transporto priemonėse) sudegintas kuras, priklausantis arba nuomojamas VVKD

Kuro rūšys:

Naudojami ŠESD emisijų koeficientai

	Vienetas	kg CO ₂ e	Šaltinis
Gamtinės dujos	1000 m ³	2568,16441	DEFRA
Benzinas (vidutinis mišinys)	litras	2,08440	DEFRA

Dyzelinas	litras	2,51279	DEFRA
SND	kg	2,93900	DEFRA

Lentelė 1. Kuro ŠESD emisijų koeficientai

Šaldymo ir vėsinimo emisijos

Šaldymo sistemų ir dujų nuotėkio metodas

Mūsų biurų ir transporto priemonių vėsinimui naudojami šaldymo reagentai yra perkami kaip paslauga ir neįtraukti į pirmosios taikymo srities skaičiavimus

III. ANTROJI TAIKymo SRITIS (SCOPE 2)

Ši metodika nustato SCOPE 2 emisijų skaičiavimo principus pagal GHG protokolą, atsižvelgiant į įsigytos elektros, šilumos, garo ir vėsinimo energijos vartojimą. Ji užtikrina, kad emisijos būtų skaičiuojamos vienodai ir nuosekliai, laikantis tarptautinių standartų.

SCOPE 2 emisijos kyla ne tiesiogiai organizacijos veikloje, o elektros ir kitų energijos šaltinių gamybos vietose.

1. EMISIJŲ APSKAIČIAVIMO PRINCIPAI

1. Einamųjų finansinių metų emisijos skaičiuojamos naudojant naujausius AIB (Association of Issuing Bodies) skelbiamus emisijų faktorius.
2. Praėjusių finansinių metų emisijos perskačiuojamos, kai tampa prieinami naujausi AIB faktoriai.
3. Tiek rinkos pagrįstas (market-based), tiek vietovės pagrįstas (location-based) metodai naudojami pagal GHG protokolo rekomendacijas.

2. METODIKA

Rinkos metodas (Market-Based Approach)

Naudojami du pagrindiniai faktoriai:

- Residual Mix – taikomas likusiam elektros tiekimui, kai nėra garantijų kilmės.
- Šildymo emisijos skaičiuojamos pagal miestų ir tiekėjų specifinius duomenis, nes šiluma gali būti gaminama naudojant skirtingus energijos šaltinius.

Vietovės metodas (Location-Based Approach)

Šis metodas atspindi emisijas pagal AIB Residual Mix faktorius, kurie atspindi vidutinį šalies arba regiono energijos mišinį.

Tai reiškia, kad apskaičiuojamos emisijos, kurias organizacija patirtų, jei naudotų vidutinį tinklo energijos portfeli.

Skaičiuojant naudojami:

- AIB „Market Mix“ emisijų faktoriai skirtingoms šalims.
- Šildymo emisijų faktoriai pagal miestus/tiekėjus – šilumos gamybos emisijos priklauso nuo naudojamo kuro tipo ir tiekėjo.

Einamųjų finansinių metų emisijos

SCOPE 2 einamųjų metų emisijos skaičiuojamos pagal formulę:

$$\text{SCOPE 2}_{\text{einamieji}} = \sum (E_i \times F_i)$$

kur:

- E_i – suvartotos energijos kiekis MWh;
- F_i – naujausias atitinkamos energijos rūšies emisijų faktorius (t CO₂e/MWh).

Scope 2 emisijų kategorijos

Energijos rūšis	Pavyzdys	Apskaičiavimo principas
Išgyta elektra	Naudojama biuruose, gamyklose, sandėliuose	Suvertota elektra × AIB emisijų faktorius
Išgyta šiluma	Centralizuotas šildymas (pvz., miesto šilumos tinklai)	Suvertota šiluma × šilumos emisijų faktorius

Duomenų šaltiniai

SCOPE 2 emisijų apskaičiavimui naudojami šie duomenų šaltiniai:

- Energijos suvartojimo duomenys: organizacijos vidiniai duomenys apie elektros ir šilumos suvartojimą.
- AIB skelbiami emisijų faktoriai: Industry Mix ir Residual Mix pagal kiekvieną šalį.
- Šildymo emisijų faktoriai pagal tiekėjus ir miestus: tiekėjo pateikti arba viešai prieinami duomenys apie šilumos gamybos emisijas.

Naudojant šiuos duomenis užtikrinamas skaidrus ir nuoseklus emisijų skaičiavimas.

		2023		2022	
		Residual mix	Production Mix	Residual mix	Production Mix
Lietuva	gCO ₂ /kWh	583,15	151,16	466,36	237,81

Lentelė 2. AIB numatyti emisijų faktoriai

KAS YRA AIB?

AIB (Association of Issuing Bodies) yra Europos organizacija, atsakinga už garantijų kilmės (Guarantees of Origin, GoO) sistemą, kuri užtikrina atsinaujinančios energijos sertifikavimą ir skaidrumą visoje Europoje. AIB koordinuoja tarptautinę European Energy Certificate System (EECS), kuri standartizuoja energijos sertifikatų naudojimą tarp šalių.

Pagrindinis AIB tikslas – užtikrinti, kad atsinaujinančios energijos vartotojai galėtų tiksliai žinoti savo elektros kilmę ir atitinkamai apskaičiuoti bei valdyti savo ŠESD emisijas.

Kodėl naudojami AIB emisijų faktoriai?

AIB emisijų faktoriai atspindi realią elektros kilmę pagal garantijų kilmės sistemą, o ne bendrą nacionalinio elektros tinklo vidutinę emisijų vertę. Jie laikomi patikimu būdu apskaičiuoti

organizacijos rinkos pagrindu (market-based approach) SCOPE 2 emisijas, nes:

- Atspindi tikslų įsigytos elektros ŠESD emisijas
 - Jei organizacija perka žaliąją elektrą su garantijų kilmės sertifikatais (GoO), jai priskiriamas atitinkamas nulinis arba labai mažas emisijų faktorius.
 - Jei organizacija perka elektrą be atsinaujinančios kilmės garantijų, jai taikomas AIB skelbiamas faktorius, kuris dažniausiai atspindi „neatrinktą“ elektros tiekimo portfelį.
- Padeda įmonėms atsiskaityti už jų emisijas pagal rinkos realijas
 - AIB metodika leidžia organizacijoms įvertinti, ar jų elektros tiekimo strategija mažina emisijas.
 - Skirtingai nei vidutiniai tinklo faktoriai, AIB leidžia motyvuoti atsinaujinančios energijos naudojimą ir skatinti tvarų vartojimą.
- Naudojami tarptautiniu mastu ir laikomi patikimu standartu
 - Dauguma Europos įmonių, kurios ataskaitas teikia pagal GHG protokolą ir CDP (Carbon Disclosure Project), naudoja AIB emisijų faktorius rinkos metodui.
 - AIB duomenys atitinka ES direktyvas ir yra pagrįsti oficialiais energijos tiekėjų duomenimis.

Kokie emisijų faktoriai naudojami?

AIB skelbia šiuos pagrindinius elektros energijos rinkos emisijų faktorius (kg CO₂e/kWh):

Faktoriaus tipas	Aprašymas
Garantijų kilmės (GoO) elektros emisijų faktoriai	0 kg CO ₂ e/kWh, jei įsigyta elektra yra visiškai padengta GoO sertifikatais.
Maišytos kilmės elektros emisijų faktorius (Production mix)	Jei elektra perkama su daliniu GoO padengimu, taikomas mišrus emisijų faktorius.
„Neatrinktos“ elektros emisijų faktorius (Residual Mix)	Šis faktorius taikomas organizacijoms, kurios neperka garantuotai žaliosios energijos. Paprastai yra didesnis nei nacionalinis vidurkis.

Lentelė 3. AIB numatyti emisijų faktoriai

AIB ataskaitos publikuojamos:

<https://www.aib-net.org/facts/european-residual-mix/2023>

Ataskaita už 2024 metus turėtų būti publikuota 2025 gegužės mėn.

Kodėl AIB metodas yra patikimas?

AIB užtikrina tikslumą – emisijų faktoriai grindžiami faktiniais duomenimis iš elektros rinkos dalyvių.

Tarptautinis pripažinimas – AIB metodiką naudoja dauguma Europos korporacijų, siekiančių CO₂ neutralumo.

Skaidrumas – visos šalys skelbia viešus duomenis, kuriuos galima peržiūrėti AIB svetainėje.

Motyvuoja atsinaujinančios energijos naudojimą – įmonės gauna realią naudą pereidamos prie žaliųjų sprendimų.

AIB metodika leidžia organizacijoms tiksliai įvertinti jų energijos tiekimo poveikį klimatui ir skatina rinktis mažai anglies dvideginio išskiriančius energijos šaltinius.

IV. TREČIOJI TAIKymo SRITIS (SCOPE 3)

GHG PROTOCOL - Šiltnamio efektą sukeliančių dujų protokolas (toliau tekste *ŠESD protokolas*) yra pasaulyje plačiausiai naudojamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos ir ataskaitų teikimo standartas. Jį sukūrė **Pasaulinis išteklių institutas (World Resources Institute, WRI)** ir **Pasaulio verslo taryba darniam vystymuisi (World Business Council for Sustainable Development, WBCSD)**.

ŠESD protokolas suteikia įmonėms, valstybėms ir kitoms organizacijoms struktūrizuotą metodiką, leidžiančią apskaičiuoti, valdyti ir skaidriai atskleisti savo išmetamas šiltnamio efektą sukuriančias dujas. Šis standartas padeda sukurti vieningą ir palyginamą emisijų apskaitos sistemą, užtikrinančią skaidrumą ir nuoseklumą.

Remdamiesi *ŠESD protokolu*, taikome jo nustatytą metodiką trečiosios srities (**Scope 3**) emisijų apskaičiavimui. Trečiosios srities emisijos apima visas netiesiogines emisijas, atsirandančias tiekimo grandinėje ir už įmonės operacinės kontrolės ribų. Tai gali būti tiek **su tiekėjų („upstream“)** veiklos, tokios kaip įsigytų prekių ir paslaugų gamyba, transportavimas, atliekų tvarkymas, tiek **klientų/užsakovų („downstream“)** veiklos, apimančios produktų naudojimą, gyvavimo ciklo pabaigą bei investicijas.

Naudodami šią metodiką, siekiame užtikrinti, kad emisijų apskaičiavimas būtų tikslus, nuoseklus ir palyginamas su kitų organizacijų praktika, remiantis standartizuotais skaičiavimo principais. Tai leidžia geriau suprasti tiekimo grandinės poveikį aplinkai ir nustatyti priemones, kaip mažinti anglies emisijas visoje vertės grandinėje.

Išmetamo ŠESD kiekio kategorijos

Kategorija	Kategorijos aprašymas	Minimalūs reikalavimai/ribos
1. Įsigytos prekės ir paslaugos	Išgaunamų, gaminamų ir transportuojamų prekių bei paslaugų, kurias įmonė įsigijo ataskaitiniais metais, išmetamosios šiltnamio efektą sukeliančios dujos (neįtrauktos į 2–8 kategorijas).	Visos „nuo pradžios iki vartų“ ("Cradle-to-Gate") išmetamosios medžiagos, susijusios su įsigytais prekėmis ir paslaugomis.
2. Gamybos priemonės/ilgalaikis turtas (<i>Capital goods</i>)	Turto, kurį įsigijo įmonė, išgavimas, gamyba ir transportavimas.	Visos „nuo išgavimo/lopšio iki vartų“ išmetamosios šiltnamio efektą sukeliančios dujos susijusios su kapitalo prekėmis.
3. Degalų ir energijos naudojimo veikla (neįtraukta į 1 ar 2 apimtį)	Išgavimas, gamyba ir transportavimas degalų bei energijos, kuriuos įmonė įsigijo ir kurie nėra įtraukti į 1 ar 2 apimtį.	Visos šiltnamio efektą sukeliančios dujos susijusios su įsigytų degalų ir energijos gamyba iki jų galutinio panaudojimo.
4. Žaliavų ir kitų produktų skirtų gamybai transportavimas ir paskirstymas (Upstream)	Transportavimas ir paskirstymas prekių tarp tiekėjų ir įmonės veiklos vietų transporto priemonėmis bei infrastruktūra, nepriklausančia įmonei.	1 ir 2 apimties šiltnamio efektą sukeliančios dujos, kuriuos sukelia transporto paslaugų teikėjai.

5. Veikloje susidarančios atliekų tvarkymas	Atliekų, susidarančių įmonės veikloje, šalinimas ir tvarkymas objektuose, kurie nepriklauso ar nėra kontroliuojami įmonės.	1 ir 2 šiltnamio efektą sukeliančios dujos, kurias sukelia atliekų tvarkymo įmonės ir atliekų tvarkymo procesai
6. Verslo kelionės	Darbuotojų verslo kelionės transporto priemonėmis, kurios nepriklauso įmonei bei apgyvendinimo paslaugos	1 ir 2 šiltnamio efektą sukeliančios dujos, kurias sukelia transporto paslaugų bei apgyvendinimo paslaugų teikėjai.
7. Darbuotojų kelionės į darbą ir iš jo	Darbuotojų transportavimas tarp namų ir darboviečių transporto priemonėmis, kurios nepriklauso įmonei.	1 ir 2 apimtys šiltnamio efektą sukeliančios dujos, kurias sukelia transporto paslaugų teikėjai ir darbuotojai bei darbuotojų deginamas kuras.
8. Nuomojamas turtas	Turto, kurį įmonė nuomojasi ir kuris nėra įtrauktas į 1 ar 2 apimtį, eksploatavimas.	1 ir 2 apimtys šiltnamio efektą sukeliančios dujos, susijusios su nuomojamu turtu, kurias sukelia turto nuomotojai.
9. Pagamintų ir parduotų produktų bei prekių transportavimas ir paskirstymas	Įmonės parduotų prekių transportavimas ir paskirstymas tarp įmonės veiklos vietų ir galutinio vartotojo.	1 ir 2 apimtys šiltnamio efektą sukeliančios dujos, kurias sukelia transporto paslaugų teikėjai, logistikos įmonės ir mažmenininkai.
10. Parduotų produktų tolesnis apdorojimas ir perdirbimas	Tarpinių produktų, kuriuos pardavė įmonė tolesnis apdorojimas ir perdirbimas.	1 ir 2 apimtys šiltnamio efektą sukeliančios dujos, kurias sukelia perdirbimo įmonės.
11. Parduotų produktų naudojimas	Parduotų prekių ir paslaugų galutinis naudojimas per jų gyvavimo ciklą.	Tiesioginės parduotų produktų naudojimo šiltnamio efektą sukeliančios dujos.
12. Parduotų produktų eksploatacijos pabaigos tvarkymas	Parduotų produktų atliekų šalinimas ir tvarkymas jų gyvavimo ciklo pabaigoje.	1 ir 2 apimtys šiltnamio efektą sukeliančios dujos, kurias sukelia atliekų tvarkymo įmonės bei atliekų irimo procesai.
13. Nuomojamas turtas	Turto, kurį įmonė nuomoja kitoms šalims, eksploatavimas.	1 ir 2 apimtys šiltnamio efektą sukeliančios dujos, kurias sukelia nuomininkai naudojantys įmonės turtą.
14. Franšizės	Franšizių veikla, nepriklausanti įmonei 1 ar 2 apimčiai.	1 ir 2 apimtys šiltnamio efektą sukeliančios dujos, kurias sukelia franšizių operatoriai.
15. Investicijos	Investicijų eksploatavimas (įskaitant akcijas, obligacijas ir projektų finansavimą).	Investicijų veiklos šiltnamio efektą sukeliančios dujos.

Tikrinimas, siekiant nustatyti duomenų rinkimo prioritetus

Atlikome atrankos procesą, siekdami nustatyti **3-iosios srities** kategorijas, turinčias didžiausias šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) emisijas bei geriausias jų sumažinimo galimybes.. Naudodami preliminarinius duomenis, įvertinome emisijas visose **15 3-iosios srities (Scope 3)** kategorijų, kad nustatytume prioritetines sritis tolesniam duomenų rinkimui ir tikslinimui.

Mūsų analizė išskyrė pagrindines kategorijas, kurioms reikalingas detalesnis vertinimas, siekiant pagerinti mūsų ataskaitų tikslumą ir patikimumą. Šios prioritetinės kategorijos padės mums tiksliau apskaiciuoti emisijas ir įgyvendinti tikslingas mažinimo priemones:

Pirmas žingsnis: veiklos analizė (susitikimai su visų verslo segmentų atsakingais asmenimis)

Antras žingsnis: verslo procesų analizė/preliminarus žemėlapis

Trečias žingsnis: pirminis duomenų rinkimas už 2021 fiskalinius metus

Ketvirtas žingsnis: poveikio vertinimas (kiek VVKD turi įtakos kategorijos emisijoms)

Penktas žingsnis: preliminarus įvertinimas, kiek emisijos turėtų įtakos bendram trečios srities dydžiui.

Šeštas žingsnis: kasmetinis duomenų atnaujinimas ir tikslinimas

Aukštesnės kokybės duomenų rinkimas prioritetinėms veikloms leidžia įmonėms nukreipti išteklius į reikšmingiausias ŠESD emisijas vertės grandinėje, efektyviau nustatyti mažinimo tikslus bei stebėti ir demonstruoti ŠESD mažinimą laikui bėgant. Atrankos proceso metu nusprendėme, kad be tikslesnių duomenų naudojimo didžiausias emisijas sukeliančioms veikloms, taip pat sieksime aukštesnės kokybės duomenų veikloms, kurios kelia didžiausią riziką ar suteikia didžiausias galimybes vertės grandinėje, bei toms veikloms, kurioms galima nesudėtingai gauti tikslesnius duomenis. Priešingai, galime remtis mažiau tiksliais duomenų rinkiniu veikloms, kurios, kaip tikimasi, turės nereikšmingas emisijas arba kurioms gauti tikslūs duomenis yra sudėtinga.

1 KATEGORIJA: ĮSIGYTOS PREKĖS IR PASLAUGOS

Įtrauktos emisijos

Žaliavos ir prekės naudojamos tiesioginėje veikloje: eksploatacijai. Įtraukiamos tik OPEX išlaidos

Žaliavos	Vienetas	kgCO ₂ e	
Suvirinimo elementai	kg	2,9	IEOM Society Proceedings - 2022 Australia Conference
Kvarcinis smėlis	kg	0,0087	National Stone, Sand & Gravel Association (NSSGA) 2021
Alyvos ir tepalai	l	2,76	DEFRA
Dažai, klijai, skiedikliai	kg	1,81	Surface Coating International
Plieno gaminiai (diskai)	kg	4,3	CBAM aukščiausia reikšmė
Oro ir tepalų filtrai	kg	3,0	Miksas
Bujai	kg	3,165	DEFRA

Lentelė 4. Koeficientai naudojami Trečios srities pirmos kategorijos emisijoms skaičiuoti, kitos žaliavos

2 KATEGORIJA: GAMYBOS PRIEMONĖS

Kategorija 2: apima visas aukštutinės grandinės (angl. *cradle-to-gate*) emisijas iš kapitalinių prekių gamybos, kurios buvo įsigytos arba įgytos per ataskaitinius metus. Kapitalinės prekės – tai ilgalaikio naudojimo produktai, naudojami gamybos procesuose, paslaugų teikime ar prekių saugojimui bei platinimui. Finansinės apskaitos požiūriu šios prekės traktuojamos kaip ilgalaikis turtas arba įranga, įrenginiai, nekilnojamasis turtas, transporto priemonės ir pan..

Pagrindinės priežastys, kodėl šios emisijos neįtrauktos:

1. **Skirtingas apskaitos metodas**
 - Kapitalinių prekių emisijos skaičiuojamos kitaip nei įsigytų prekių ir paslaugų emisijos. Jos apskaičiuojamos visų *cradle-to-gate* emisijų pagrindu tais metais, kai prekė buvo įsigyta. Skirtingai nei 1 kategorijos emisijos, šios nėra suskaidomos per naudojimo laikotarpį ir nėra amortizuojamos.
2. **Emisijų susikaupimas tam tikrais laikotarpiais**
 - Kadangi kapitalinių prekių įsigijimas dažnai yra nereguliarus ir vyksta didelėmis investicijomis tam tikrais laikotarpiais, šios emisijos gali labai svyruoti metai iš metų. Tai gali sukelti netolygumus emisijų apskaitoje ir reikalauti papildomo konteksto pateikimo viešuose pranešimuose.
3. **Potencialus dvigubas skaičiavimas**
 - Kapitalinių prekių emisijos gali sutapti su 1 kategorijos emisijomis, jei organizacija nėra aiškiai atskyrusi kapitalinių prekių nuo paprastų įsigytų prekių ir paslaugų. Gairėse aiškiai nurodyta, kad organizacijos turėtų remtis savo finansinės apskaitos metodais, kad išvengtų dvigubo skaičiavimo tarp 1 ir 2 kategorijos.
4. **Kapitalo prekių emisijų poveikis yra mažas, palyginti su kitomis kategorijomis**
 - Maisto gamybos, pašarų gamybos ir prekybos sektoriuose pagrindiniai emisijų šaltiniai yra žaliavų auginimas ir gamybos procesai, o ne kapitalo prekių gamyba.
 - Kapitalo prekių emisijos sudaro labai mažą bendrų emisijų dalį, todėl jų apskaita neturi reikšmingo poveikio bendrai emisijų ataskaitai.
5. **Neįtraukimas pagrįstas mažesniu tiesioginiu poveikiu gamybos procesui**
 - Kapitalinių prekių emisijos dažniausiai turi netiesioginį poveikį gamybos veiklai, nes jos susijusios su įrenginių ir įrangos gamyba. Tuo tarpu 1 kategorijos emisijos tiesiogiai susijusios su naudojamomis žaliavomis ir medžiagomis, todėl jų įtraukimas yra prioritetas.
6. **Transportavimo aspektai**
 - Kapitalinių prekių transportavimo emisijos gali būti įtrauktos į kitą kategoriją (pvz., 4 kategoriją – *transportavimas ir paskirstymas*), todėl jos nėra būtinai apskaitomos 2 kategorijoje.
7. **ŠESD protokolas leidžia neįtraukti mažareikšmių kategorijų**
 - GHG protokolas leidžia įmonėms neįtraukti tų kategorijų, kurios nesudaro reikšmingos emisijų dalies arba kurių apskaitai trūksta duomenų.
 - Kadangi kapitalo prekių emisijos yra nereikšmingos, palyginti su žaliavų ir transportavimo emisijomis, jų apskaita nėra prioritetinga.
8. **Kapitalo prekių emisijų apskaita yra sudėtinga ir nepraktiška**
 - Norint tiksliai apskaičiuoti 2 kategorijos emisijas, reikėtų gauti išsamius duomenis apie kiekvieno įsigyto įrenginio, pastato ar transporto priemonės gamybos procesą, medžiagas ir energijos sąnaudas.
 - Tai sudėtinga, nes gamintojai dažnai nesuteikia pilnos informacijos apie savo tiekimo grandinės emisijas, todėl emisijų apskaičiavimas būtų spekuliatyvus ir nepatikimas.
 - -Daugeliu atvejų emisijų duomenys pateikiami tik labai bendrais pramonės vidurkiais, kurie gali neatspindėti tikrosios situacijos.

Išvada: Kadangi kapitalinių prekių emisijos gali būti nereguliarios, sukelti dvigubą skaičiavimą ir nėra tiesiogiai susijusios su kasdienine gamybos veikla, jos nebuvo įtrauktos į organizacijos skaičiavimus. Vietoje to, dėmesys buvo sutelktas į 1 kategorijos emisijas, kurios turi didesnį poveikį įmonės veiklos poveikiui aplinkai.

3 KATEGORIJA: SU KURU IR ENERGIJA SUSIJUSI VEIKLA (NEĮTRAUKTA Į 1 ARBA 2 TAIKYMO SRITĮ)

ŠESD protokolo 3 kategorija (Fuel- and Energy-Related Activities, not included in Scope 1 or Scope 2) apima emisijas, susijusias su kuro ir energijos gamyba, transportavimu ir paskirstymu, kurios nėra tiesiogiai įtrauktos į Scope 1 ar Scope 2.

Pagrindinės veiklos, įtrauktos į 3 kategoriją:

1. Įsigyto kuro aukštesnės grandinės emisijos
 - Emisijos, susidarančios kuro gavybos, perdirbimo ir transportavimo iki jo galutinio vartojimo metu.
1. Elektros perdavimo ir paskirstymo nuostoliai
 - Elektros energijos perdavimo ir paskirstymo metu patiriami nuostoliai, kurie sukelia papildomas emisijas elektros gamybos šaltinyje.
2. Jei elektros energija keliauja per tinklus su dideliais energijos nuostoliais, tie nuostoliai generuoja papildomas emisijas, kurios priskiriamos Scope 3.
3. Įsigytos elektros gamybos emisijos, kai ji parduodama galutiniams vartotojams
 - Aktualu tik tuo atveju, jei įmonė perka elektrą ir ją perparduoda trečiosioms šalims.
 - Ši veikla nėra taikoma daugumai gamybos įmonių ar žemės ūkio veiklai.

Kodėl įsigytos elektros aukštesnės grandinės emisijos neįtrauktos?

- GHG protokolai aiškiai nurodo, kad įsigytos elektros aukštesnės grandinės emisijos (t. y. emisijos, susidarančios gaminant elektros energiją) yra įtrauktos į Scope 2.
- Tai reiškia, kad jei įmonė perka elektrą iš tinklo, visos emisijos, susijusios su elektros gamyba, jau apskaitomos Scope 2.
- 3 kategorija įtraukia tik papildomas emisijas, kurios susijusios su elektros perdavimo ir paskirstymo nuostoliais, bet ne pačią elektros gamybą.

Įtrauktos emisijos:

- Kuro išgavimo, perdirbimo ir transportavimo emisijos.
- Elektros perdavimo ir paskirstymo nuostoliai.
- Šilumos, garų ar vėsinimo gamybos emisijos, jei jie perkami iš trečiųjų šalių.

Neįtrauktos emisijos:

- Elektros gamybos emisijos (jos priklauso Scope 2).
- Vidaus kuro deginimo emisijos (jos priklauso Scope 1).
- Tiesioginės elektros naudojimo emisijos (jos jau apskaitytos Scope 2).

Kaip VVKD skaičiuoja šias emisijas:

- VVKD apskaičiuoja 3 kategorijos emisijas pagal DEFRA (UK Department for Environment, Food & Rural Affairs) metodologiją.
- Naudojami DEFRA emisijų koeficientai, kurie apima kuro išgavimo, perdirbimo ir transportavimo poveikį aplinkai.
- Elektros perdavimo ir paskirstymo nuostoliai apskaičiuojami remiantis elektros tinklų efektyvumo duomenimis.
- 3 kategorijos emisijos buvo įtrauktos į ataskaitą dėl aiškos ir tikslios apskaitos ir patikimų emisijos faktorių (DEFRA)

Šaltinis	Vienetas	tCO ₂ e	Šaltinis
Elektros skirstymo tinklo nuostoliai	Gwh	18,027957	DEFRA
„Well to tank“ (gamtinės dujos)	1 000 m ³	0,33660744	DEFRA

„Well to tank“ (dyzelinas)	1 000 l	0,62529065	DEFRA
„Well to tank“ (LPG)	1 000 kg	0,34927254	DEFRA
„Well to tank“ (benzinas)	1 000 l	0,5800445	DEFRA

Lentelė 5. Energijos perdavimo nuostolių lentelė

4 KATEGORIJA: TRANSPORTAVIMAS IR PLATINIMAS PRIEŠ SROVĘ

GHG protokolo 4 kategorija (Upstream Transportation and Distribution) apima emisijas, susijusias su įsigytų produktų transportavimu ir paskirstymu per tiekimo grandinę. Tai apima transportą tarp 1 lygio tiekėjų (tier 1 suppliers) ir įmonės operacijų, jei transportas vykdomas trečiųjų šalių transporto priemonėmis ir infrastruktūra.

Ši kategorija apima:

- Prekių transportavimą nuo tiekėjo iki įmonės gamyklų ar sandėlių.
- Logistikos paslaugas, perkamas iš trečiųjų šalių.
- Daugiarūšį transportą (pvz., kelių, geležinkelių, jūrų ar oro transportą).
- Sandėliavimą trečiųjų šalių sandėliuose ar paskirstymo centruose.

Svarbu: Emisijos iš transportavimo tarp 2 ir 1 lygio tiekėjų yra įtraukiamos į 1 kategoriją (Purchased Goods and Services), todėl jos nėra skaičiuojamos atskirai 4 kategorijoje.

Kaip apskaičiuojamos 4 kategorijos emisijos?

VVKD vertina pagal vidutinius transportavimo atstumus ir skaičiuoja tonkilometrus (tkm), naudodama DEFRA emisijų koeficientus transportavimo būdams.

Naudojami metodai:

Atstumu pagrįstas metodas (Distance-based method)

- Emisijos apskaičiuojamos pagal vežamų prekių masę ir kelionės atstumą.
- Formulė: tonos × kilometrai × emisijų faktorius pagal transporto tipą
- Šis metodas tinka, kai įmonė neturi tikslių duomenų apie sunaudotą kurą, tačiau žino transportavimo atstumus ir būdus.

VVKD įvertina 4 kategorijos emisijas vidutiniu patikimumo lygiu, nes:

- Naudojami DEFRA faktoriai užtikrina metodikos standartizavimą.
- Tonkilometrai yra pagrįsti realiais atstumais, tačiau neįvertinama kiekviena individuali kelionė.
- Neatsižvelgiama į realias transporto priemonių apkrovas, degalų sąnaudas ar grįžtančius tuščius krovinius.
- Kai kuriais atvejais transportavimo išlaidos gali neatitikti tikrų emisijų, todėl išlaidų metodas nėra prioritetinis.

Išvada: 4 kategorijos emisijos apskaičiuojamos pagal tonkilometrus, naudojant DEFRA koeficientus, tačiau šios kategorijos skaičiavimą tikimės įvesti ateityje.

5 KATEGORIJA: OPERACIJŲ METU SUSIDARANČIOS ATLIEKOS

GHG protokolo 5 kategorija (Waste Generated in Operations) apima emisijas, susijusias su įmonės veikloje susidariusių atliekų tvarkymu, jei šios atliekos yra tvarkomos trečiųjų šalių. Tai gali apimti: kietąsias atliekas, nuotekas, atliekų šalinimą ar perdirbimą (sąvartynai, atliekų deginimas, perdirbimas ar kompostavimas).

Tik atliekų tvarkymas trečiųjų šalių įmonėse įtraukiamas į Scope 3. Atliekų, kurios yra tvarkomos įmonės valdomose patalpose ar įrenginiuose, emisijos yra priskiriamos Scope 1 arba Scope 2 kategorijoms.

Kaip apskaičiuojamos 5 kategorijos emisijos?

VVKD įtraukia šias emisijas, nes gali įvertinti atliekų kiekius ir naudoja DEFRA faktorius emisijų apskaičiavimui.

Galimi trys metodai emisijų apskaičiavimui:

1. Tiekėjo specifinis metodas (Supplier-specific method)

- Paremta konkrečių atliekų tvarkymo įmonių pateiktais Scope 1 ir Scope 2 emisijų duomenimis.
- Tinka, jei atliekų tvarkymo tiekėjai gali pateikti tikslų duomenų rinkinį apie emisijas.

2. Atliekų tipo metodas (Waste-type-specific method)

- Naudojami emisijų faktoriai, pritaikyti skirtingoms atliekų rūšims ir tvarkymo būdams (pvz., deginimas, sąvartynas, perdirbimas).
- Įmonė priskiria atliekas tam tikroms kategorijoms ir pritaiko atitinkamus emisijų faktorius.

3. Vidutinių duomenų metodas (Average-data method)

- Jei nėra išsamių duomenų, apskaičiuojamos emisijos pagal bendrą atliekų kiekį ir vidutinius emisijų faktorius.
- Tai mažiau tikslus metodas, bet suteikia pakankamai gerą įvertinimą, kai nėra detalių duomenų.

Patikimumas yra vidutinis, nes:

- Įmonė gali įvertinti bendrus atliekų kiekius, todėl turi pakankamai patikimą pradinę informaciją.
- DEFRA faktoriai yra plačiai pripažįstami ir naudojami daugelyje organizacijų.
- Tačiau metodas neatsižvelgia į individualius atliekų srautus ar specifines tvarkymo sąlygas, todėl gali būti nukrypimų nuo realios situacijos.

Išvada: 5 kategorijos emisijos buvo įtrauktos, nes VVKD gali įvertinti atliekų kiekius ir apskaičiuoti emisijas pagal DEFRA koeficientus. Ši metodika užtikrina pakankamai tikslų emisijų vertinimą, tačiau tikslesniems skaičiavimams reikėtų tobulinti atliekų srautų stebėseną.

6 KATEGORIJA: VERSLO KELIONĖS

GHG protokolo 6 kategorija (Business Travel) apima emisijas, susijusias su darbuotojų verslo kelionėmis naudojant trečiųjų šalių transporto paslaugas. Tai gali būti skrydžiai, traukiniai, nuomotų automobiliai, autobusai ar kiti transporto būdai. Be to, emisijos iš viešbučių nakvynių taip pat gali būti įtrauktos kaip papildoma pasirinktis.

Ši kategorija nebuvo įtraukta į Scope 3 apskaitą dėl šių priežasčių:

1. Maža emisijų reikšmė bendrame kontekste
 - Verslo kelionių emisijos paprastai sudaro nereikšmingą dalį bendrų Scope 3 emisijų, palyginti su gamybos, tiekimo grandinės ar energijos naudojimo emisijomis.
 - Prioritetas teikiamas reikšmingesniems emisijų šaltiniams, pvz., transportavimui, gamybai ar žaliavų tiekimui.
2. Sudėtinga tiksliai apskaityti kelionių emisijas
 - Norint tiksliai įvertinti emisijas, reikėtų surinkti duomenis apie kiekvieną darbuotojų kelionę, jos atstumą, transporto rūšį ir sunaudotą kurą.
 - Dažnai tokie duomenys yra neišsamūs arba netikslūs, nes kelionės gali būti vykdomos įvairiais būdais, rezervuojamos skirtingais kanalais ar net neapskaitomos centralizuotai.

3. Viešbučių emisijos nėra pagrindinis šaltinis
 4. Dalis emisijų jau apskaitoma Scope 1 arba Scope 2
 - Jei verslo kelionės vykdomos įmonės valdomais automobiliais, jų kuro sąnaudos jau įtrauktos į Scope 1 emisijas.
 - Jei kelionėse naudojamos elektrinės transporto priemonės, jų suvartota elektros energija gali būti įtraukta į Scope 2 emisijas.
 5. Mažas duomenų patikimumas ir administracinė našta
 - Verslo kelionės dažnai vykdomos decentralizuotai, todėl gali būti sudėtinga centralizuotai surinkti duomenis apie visas keliones.
 - Daugelyje atvejų kelionių emisijos apskaičiuojamos naudojant vidutinius koeficientus, kurie gali būti netikslūs.
- Išvada:* Dėl šių priežasčių 6 kategorija neįtraukiama į Scope 3 apskaitą.

7 KATEGORIJA: DARBUOTOJŲ VAŽINĖJIMAS Į DARBĄ IR ATGAL

GHG protokolo 7 kategorija (Employee Commuting) apima emisijas, susijusias su darbuotojų kelionėmis į darbą ir iš jo, naudojant ne įmonės transporto priemones. Tai apima emisijas iš asmeninių automobilių, viešojo transporto, dalijimosi transportu ir dviračių naudojimo.

Ši kategorija yra ypač aktuali didelėms įmonėms, biurams ir miesto vietovėse veikiančioms organizacijoms, nes ji apskaičiuoja emisijas, susijusias su darbuotojų mobilumu. Tačiau dėl praktinių apribojimų ši kategorija nėra įtraukta į VVKD emisijų apskaitą. Priežastys, kodėl 7 kategorija neįtraukiama:

- Dideli duomenų surinkimo iššūkiai
Kadangi įmonėje dirba daug darbuotojų, tiksliai stebėti jų individualius kelionių į darbą įpročius nėra praktiška. Norint gauti patikimus duomenis apie transporto rūšis, kelionių atstumus ir dažnumą, reikėtų vykdyti išsamią darbuotojų apklausą arba naudoti stebėsenos sistemas. Tokie metodai kelia iššūkių dėl duomenų nuoseklumo ir darbuotojų dalyvavimo.
- Urbanistinė aplinka ir mažos emisijos iš darbuotojų kelionių
Įmonės veikla vykdoma apgyvendintose vietovėse, kur dauguma darbuotojų gyvena vietinėse bendruomenėse. Dėl šios priežasties ši kategorija turi mažą reikšmę bendrai įmonės emisijų apskaitai.

Išvada: Atsižvelgiant į reikšmingus duomenų trūkumo iššūkius ir ribotą šios kategorijos poveikį bendrai emisijų apimčiai, 7 kategorija nėra įtraukiama į mūsų GHG emisijų vertinimą

8 KATEGORIJA: NUOMOJAMAS TURTAS

ŠESD protokolo 8 kategorija (Upstream Leased Assets) apima emisijas, susijusias su įmonės nuomojamu turtu, kai jis nėra įtrauktas į Scope 1 ar Scope 2. Tai gali būti biurai, sandėliai, gamybos patalpos ar kita įranga, kurie nėra įmonės nuosavybė, tačiau naudojami jos veikloje. Priežastys, kodėl 8 kategorija neįtraukiama:

1. Emisijos jau įtrauktos į Scope 1 idar Scope 2
Tiesioginės emisijos iš nuomojamo turto, pavyzdžiui, kuro deginimas šildymui ar elektros naudojimas, jau apskaitomos įmonės Scope 1 ir Scope 2 emisijose. Kadangi GHG protokolas reikalauja vengti dvigubo skaičiavimo, šios emisijos nėra atskirai įtraukiamos į Scope 3.
2. Nuomojamo turto valdymas priklauso savininkams
Daugeliu atvejų nuomojamų patalpų emisijų kontrolė yra nuomotojo atsakomybė. Todėl šios emisijos gali būti jau įtrauktos į pastato savininko ar operatoriaus Scope 1 arba Scope 2 emisijų apskaitą, o įmonei jų apskaityti papildomai nereikia.

Išvada: Kadangi neturime nuomojamo turto 8 kategorija nėra įtraukiama į mūsų ŠESD emisijų vertinimą

9 KATEGORIJA: TOLESNIS TRANSPORTAVIMAS IR PLATINIMAS

GHG protokolo 9 kategorija (Downstream Transportation and Distribution) apima emisijas, susijusias su įmonės produktų transportavimu ir paskirstymu iki galutinio vartotojo ar pardavimo vietos. Tai apima transportą nuo įmonės sandėlių ar gamyklų iki mažmenininkų, platintojų ar tiesiogiai pas vartotojus, jei transportavimas vykdomas trečiųjų šalių transporto priemonėmis ir infrastruktūra.

Ši kategorija apima:

- Gatavų produktų transportavimą iš įmonės gamyklų ar sandėlių į mažmenininkus ar galutinius klientus.
- Logistikos paslaugas, perkamas iš trečiųjų šalių.
- Įvairiarūšį transportą (pvz., kelių, geležinkelių, jūrų ar oro transportą).
- Sandėliavimą trečiųjų šalių paskirstymo centruose ar mažmenininkų sandėliuose.

Išvada: 9 kategorijos emisijos neįtraukiamos į trečios srities skaičiavimus dėl VVKD veiklos specifikos.

10 KATEGORIJA: PARDUOTŲ PRODUKTŲ PERDIRBIMAS

Pagal **GHG protokolą**, ši kategorija apima emisijas, susidarančias, kai įmonės parduoti produktai yra perdirbami prieš patekdami galutiniam vartotojui. Tai taikoma produktams, kuriems būtinas papildomas perdirbimas ar transformacija, pavyzdžiui:

- **Maisto produktai**, tokie kaip grūdai, kurie sumalami į miltus, rapsai, kurie perdirbami į aliejų, arba žaliavinis pienas, kuris gaminamas į sūrį ar jogurtą.
- **Žemės ūkio žaliavos**, kurios yra dalis sudėtingų tiekimo grandinių ir patiria kelis perdirbimo etapus iki galutinio produkto sukūrimo.
- **Pramonės tiekėjams parduodami komponentai**, kurie yra naudojami gaminant gatavus produktus, tačiau prieš tai reikalauja papildomo apdorojimo.

Kategorija 10 nėra įtraukta į organizacijos Scope 3 emisijų skaičiavimus. Vietoje to, dėmesys buvo sutelktas į reikšmingesnes kategorijas, tokias kaip įsigytų prekių ir paslaugų emisijos (kategorija 1) bei transportavimo emisijos (kategorijos 4 ir 9).

11 KATEGORIJA: PARDUOTŲ PRODUKTŲ NAUDOJIMAS

Kategorija 11 apima emisijas, kurios susidaro dėl parduotų produktų naudojimo per visą jų eksploataavimo laikotarpį. Šiai kategorijai priskiriamos:

- Energiją vartojančios prekės, tokios kaip transporto priemonės, elektros prietaisai, degalai ar baterijos.
- Produktai, kurių naudojimas sukelia šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) emisijas, pavyzdžiui, cheminės medžiagos, aušinimo agentai ar dujos, kurios per tam tikrą laiką išgaruoja ir patenka į atmosferą.
- Produktai, kurie netiesiogiai didina energijos sunaudojimą, pavyzdžiui, pastatų izoliacinės medžiagos arba pakavimo medžiagos, kurioms reikalingos specifinės laikymo sąlygos.
- Pagal GHG protokolą, maisto produktų naudojimo metu susidaranti emisijos gali būti įtrauktos į kategoriją 11, tačiau jų apskaita yra neprivaloma (optional). Tuo tarpu energiją naudojančių produktų, tokių kaip transporto priemonės, emisijos turėtų būti įtrauktos.

Kategorija 11 nėra įtraukta į organizacijos Scope 3 emisijų skaičiavimus. Vietoje to, dėmesys buvo sutelktas į reikšmingesnes kategorijas.

12 KATEGORIJA: PARDUOTŲ PRODUKTŲ APDOROJIMAS PASIBAIGUS JŲ GYVAVIMO CIKLUI

Kategorija 12 apima visas emisijas, kurios atsiranda parduotų produktų atliekų tvarkymo etape po jų naudojimo pabaigos. Šios emisijos gali būti susijusios su:

- Produktų šalinimu sąvartynuose, kur organinės atliekos gali sukelti metano (CH₄) emisijas.
- Atliekų deginimu, kuris gali išskirti CO₂, CH₄ ir kitus teršalus.
- Perdirbimu ar kompostavimu, kai gali būti sunaudojama energija ir susidaryti tam tikros emisijos.

Pagal GHG protokolą, kategorija 12 taikoma įmonėms, kurios parduoda produktus, po kurių naudojimo atsiranda reikšmingų atliekų tvarkymo emisijų. Šios emisijos nėra įtrauktos VVKD Scope 3 apskaitą, nes mūsų tiesioginė veikla nėra susijusi su

13 KATEGORIJA: NUOMOJAMAS VARTOTOJŲ GRANDIES TURTAS

GHG protokolo 13 kategorija (Downstream Leased Assets) apima emisijas, susijusias su įmonės nuomojamu turtu, kuris yra išnuomotas kitoms organizacijoms ir nėra įtrauktas į Scope 1 ar Scope 2 apskaitą.

Ši kategorija nebuvo įtraukta į Scope 3 apskaitą

Išvada: ši kategorija yra neaktuali.

14 KATEGORIJA: FRANŠIZĖS

ŠESD protokolo 14 kategorija (Franchises) apima emisijas, susijusias su įmonės franšizinių verslų veikla. Tai reiškia emisijas, susidarantiąs franšizės gavėjų operacijose, kurios gali būti susijusios su energijos naudojimu, gamybos procesais ar transportavimu.

Kadangi VVKD nevykdo franšizavimo veiklos ir neturi franšizės gavėjų, ši kategorija nėra aktuali emisijų apskaitai.

15 KATEGORIJA: INVESTICIJOS

Pagal *ŠESD protokolą*, 3-iosios srities (Scope 3) emisijos apima šiltnamio efektą sukeliančias dujas, susijusias su finansinių institucijų – įskaitant bankus, draudimo bendroves ir turto valdytojus – investicijomis. Tai apima finansuojamas emisijas iš paskolų, nuosavybės investicijų, projektų finansavimo ir valdomo turto.

Ši kategorija yra ypač svarbi privačioms ir viešosioms finansinėms institucijoms, nes ji atspindi jų finansinių portfelių poveikį klimatui, o ne tiesiogines operacines veiklas. 15-oji kategorija pirmiausia skirta privačioms finansinėms institucijoms (pvz., komerciniams bankams), tačiau ji taip pat taikoma viešosioms finansinėms institucijoms.

Lyginant su tiesioginėmis veiklomis, ši kategorija nėra įtraukiama į mūsų trečiosios srities emisijų skaičiavimą

KAS YRA DEFRA?

DEFRA – tai **Didžiosios Britanijos Aplinkos, maisto ir kaimo reikalų departamentas** (*Department for Environment, Food and Rural Affairs*). Anksčiau DEFRA buvo atsakinga už šiltnamio efektą sukeliančių dujų (GHG – *Greenhouse Gas*) konversijos faktorius, tačiau dabar ši funkcija yra perkelta į **JK Energetinio saugumo ir grynojo nulio departamentą** (*Department for Energy Security and Net Zero – DESNZ*).

DEFRA tradiciškai prižiūrėjo metodiką, naudojamą apskaičiuojant GHG emisijų konversijos faktorius, kurie leidžia organizacijoms ir asmenims apskaičiuoti savo veiklos poveikį aplinkai (pvz., transporto, energijos naudojimo, atliekų tvarkymo srityse). Šie faktoriai yra **plačiai naudojami Scope 3 emisijų vertinime**, kuris apima netiesiogines emisijas, susijusias su tiekimo grandine, energijos gamyba, transportu ir atliekų tvarkymu.

Kaip nustatomi emisijų faktoriai?

2024 m. **JK vyriausybės šiltnamio dujų konversijos faktoriai** yra pagrįsti šiais metodais:

1. **Tiesioginių emisijų matavimai** – šaltinyje matuojama emisija naudojant nuolatinio stebėjimo sistemas arba atliekant tiesioginius matavimus.
2. **Veiklos duomenys ir konversijos faktoriai** – nustatoma, kiek emisijų kyla iš tam tikrų veiklų (pvz., kuro deginimo, elektros gamybos, transporto naudojimo). Šie duomenys naudojami kartu su GHG konversijos faktoriais, kurie leidžia apskaičiuoti bendrą išmetamų dujų kiekį.
3. **Gyvavimo ciklo analizė (Life Cycle Assessment – LCA)** – įvertinamos ne tik tiesioginės emisijos, bet ir netiesioginės emisijos, susijusios su degalų gavyba, transportavimu ir perdirbimu. Tai vadinama **Well-To-Tank (WTT)** metodu ir yra itin svarbi **Scope 3 emisijų skaičiavimuose**.
4. **Atskirų veiklos sričių modeliavimas** – naudojami įvairūs duomenų šaltiniai, įskaitant:
 - Nacionalinė oro taršos emisijų inventorizacija (NAEI)
 - JK Šiltnamio efektą sukeliančių dujų inventorizacija (GHGI)
 - JK Transporto departamento (DfT) statistika
 - Tarptautinė elektros ir kuro rinkų duomenų bazė (DUKES)
5. **Globalinio atšilimo potencialo (GWP) koregavimas** – emisijos duomenys yra pateikiami kaip **CO₂ ekvivalentai (CO₂e)**, naudojant **IPCC (Tarpvyriausybės klimato kaitos tarybos) ataskaitose** pateiktus globalinio atšilimo potencialo koeficientus (pvz., metanas – CH₄ = 28, azoto suboksidas – N₂O = 265).

DEFRA faktorių naudojimas Scope 3 emisijų vertinime

Svarbu pažymėti, kad mūsų skaičiavimuose DEFRA konversijos faktoriai yra naudojami būtent Scope 3 emisijų vertinimui.

Scope 3 emisijos – tai netiesioginės emisijos, kurios atsiranda tiekimo grandinėje arba dėl organizacijos veiklos, tačiau nėra tiesiogiai valdomos. Pavyzdžiui:

Tiekimo grandinės emisijos – gamybos medžiagų, žaliavų gavybos ir transportavimo poveikis.
Transporto emisijos – verslo kelionių ir darbuotojų kelionių į darbą išmetami teršalai.
Atliekų tvarkymas – perdirbimas, šalinimas ir kitų procesų sukelta tarša.
Energijos gamybos emisijos (WTT – Well-To-Tank) – emisijos, atsirandančios gaminant ir transportuojant kurą ar elektrą prieš jų naudojimą.

DEFRA metodikoje šios emisijos yra įtrauktos kaip **konversijos faktoriai Scope 3 kategorijai**, kurie padeda apskaičiuoti organizacijos **visišką anglies pėdsaką**. Mūsų vertinimuose šie faktoriai yra pagrindinis rodiklis, leidžiantis užtikrinti, kad emisijų skaičiavimai apimtų **visą tiekimo grandinę**, o ne tik tiesioginius išmetimus.

Pagrindinės emisijų kategorijos pagal DEFRA metodiką

GHG emisijos yra skirstomos į tris pagrindines kategorijas (pagal **GHG protokolą**):

- **Scope 1 (tiesioginės emisijos)** – iš įmonių valdomų įrenginių, transporto priemonių ar pramoninių procesų.
- **Scope 2 (netiesioginės emisijos)** – dėl elektros, šilumos ar garų naudojimo.
- **Scope 3 (kitos netiesioginės emisijos)** – susijusios su tiekimo grandine, transportu, atliekų tvarkymu, nuotoliniu darbu ir pan.

Būtent **Scope 3 emisijos yra sudėtingiausios apskaičiuoti**, nes jos apima įvairius tiekimo grandinės ir veiklos aspektus. DEFRA konversijos faktoriai leidžia tiksliai įvertinti šias emisijas ir pateikti organizacijai aiškų supratimą apie jos **bendrą aplinkosauginį poveikį**.

IV. TERMINAI

Terminas	Aprašymas
AIB	AIB (Association of Issuing Bodies) – Europos organizacija, atsakinga už garantijų kilmės (GoO) sistemą, užtikrinančią atsinaujinančios energijos sertifikavimą ir skaidrumą visoje Europoje.
Aktualumas	Emisijų duomenys turi atspindėti realią veiklą.
Annual mean temperature (metinė vidutinė temperatūra)	Vidutinė metinė temperatūra, kuri turi įtakos dirvožemio mikrobinei veiklai ir kitoms agroekosistemos savybėms.
Annual rainfall (metiniai krituliai)	Duomenys apie metinius kritulius, kurie turi įtakos aplinkosaugos ir žemės ūkio rodikliams, tokiems kaip nitratų išplovimas.
Benzinas	Kitas naftos produktas, naudojamas kaip kuras, taip pat vertinamas pagal išskiriamus šiltnamio efektą sukeliančius dujas.
CO ₂ ekvivalentas	CO ₂ ekvivalentas – vienetas, naudojamas išreiškiant įvairių šiltnamio efektą sukeliančių dujų poveikį klimatui, pavyzdžiui, metanas (CH ₄) ir azoto suboksidas (N ₂ O) konvertuojami į CO ₂ ekvivalentus.
Darbuotojų kelionės į darbą ir iš jo	Darbuotojų transportavimas tarp namų ir darboviečių transporto priemonėmis, kurios nepriklauso įmonei.
DEFRA	DEFRA (Department for Environment, Food & Rural Affairs) – Jungtinės Karalystės vyriausybinių institucijų, atsakinga už aplinkos, maisto ir kaimo reikalų politiką, taip pat už emisijų apskaitą ir ataskaitas.
Degalų ir energijos naudojimo veikla (neįtraukta į 1 ar 2 apimtį)	Išgavimas, gamyba ir transportavimas degalų bei energijos, kuriuos įmonė įsigijo ir kurie nėra įtraukti į 1 ar 2 apimtį.
Dyzelinas	Naftos produktas, naudojamas kaip kuras, kurio emisijų koeficientai įvertinti pagal išmetamą CO ₂ , CH ₄ ir N ₂ O kiekį.
Emisijų šaltiniai pagal veiklą	Pateikiami visi emisijų šaltiniai pagal veiklos sritis, pvz., dirvožemio valdymas, gyvulininkystė, energijos naudojimas, šaldymo įranga.
Energijos naudojimas	Išskastinis kuras → CO ₂ .
Gamtinės dujos	Tai gamtos išskastos dujos, dažnai naudojamos energijai gaminti ir apibūdinamos pagal jų išskiriamus šiltnamio efektą sukeliančius dujų koeficientus (CO ₂ , CH ₄ , N ₂ O).
Gamybos priemonės/ilgalaikis turtas (<i>Capital goods</i>)	Turto, kurį įsigijo įmonė, išgavimas, gamyba ir transportavimas.
Geografinė ir administracinė informacija	Duomenys apie geografinį ir administracinį padalinimą, įskaitant regionus, jų kodus ir klasifikavimo lygį.
Geografinė taikymo sritis	Ši sritis apima Lietuvą, Latviją ir Estiją, kur taikoma šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) skaičiavimo metodika.

GHG protokolas (Greenhouse Gas Protocol)	Tarptautinis standartas, pagal kurį apskaitomos šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos.
GWP (Global Warming Potential)	Visuotinio atšilimo potencialo (GWP) rodiklis, naudojamas palyginti įvairių šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) poveikį klimatui. Jis parodo, kiek šilumos tam tikra dujos kiekis sulaiko atmosferoje per nustatytą laikotarpį (dažniausiai 100 metų), palyginti su anglies dioksidu (CO ₂), kurio GWP vertė yra 1.
HFC (fluorintos dujos)	Naudojamos šaldymo įrangoje – pratekėjimo atveju prisideda prie ŠESD emisijų.
Investicijos	Investicijų eksploatavimas (įskaitant akcijas, obligacijas ir projektų finansavimą).
IPCC	IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) – Tarptautinis Klimato kaitos ekspertų komitetas, kurio tikslas yra įvertinti mokslo duomenis apie klimato kaitą, jos pasekmes ir strategijas jų mažinimui.
Išbaigtumas	Pateikiami visi emisijų šaltiniai.
Įsigytos prekės ir paslaugos	Išgaunamų, gaminamų ir transportuojamų prekių bei paslaugų, kurias įmonė įsigijo ataskaitiniais metais, išmetamosios šiltnamio efektą sukeliančios dujos (neįtrauktos į 2–8 kategorijas).
Klimato duomenys	Duomenys apie metinius kritulius, temperatūrą, bei kitus klimato rodiklius, pateikiami įvairiuose lygmenyse. Dažnai nurodoma, kad kai kurie duomenys nėra prieinami (pvz., „no data“).
Konversijos koeficientai (GWP – Global Warming Potential)	Koeficientai, naudojami skirtingų dujų poveikiui klimatui išreikšti CO ₂ ekvivalentu (IPCC 2007 duomenys).
Lokacijos požiūris antrosios ŠESD taikymo srities skaičiavime	Lokacijos požiūris antrosios ŠESD taikymo srities skaičiavime – emisijų skaičiavimas pagal vidutinį energijos mišinį, naudojamą konkrečioje vietovėje ar regione (location-based).
MJ	MJ (megadžaulis) – energijos vienetas, naudojamas matuoti energijos kiekiui, dažnai taikomas apibrėžiant kuro energiją ar kitus energijos šaltinius.
Netiesioginės emisijos	Azoto pridėjimas į dirvožemį sukelia emisijas tiesioginiais ir netiesioginiais keliais.
NH ₃ (amoniakas)	Šaldymo medžiaga, plačiai naudojama pramoninėse šaldymo sistemose, mažinanti aplinkos poveikį, tačiau yra toksiška.
Nuomojamas turtas	Turto, kurį įmonė nuomojasi ir kuris nėra įtrauktas į 1 ar 2 apimtį, eksploatavimas.
Nuomojamas turtas	Turto, kurį įmonė nuomoja kitoms šalims, eksploatavimas.
Nuoseklumas	Naudojamos pastovios metodikos.
Pagamintų ir parduotų produktų bei prekių transportavimas ir paskirstymas	Įmonės parduotų prekių transportavimas ir paskirstymas tarp įmonės veiklos vietų ir galutinio vartotojo.
PET (Polyethylene Terephthalate)	Polietileno tereftalatas – plastikas, plačiai naudojamas plastikiniuose buteliuose, drabužiuose ir kitose pakuotėse. Jis yra tvirtas, atsparus tempimui ir puikiai tinka maisto produktų bei gėrimų pakuotėms dėl savo barjero savybių, apsaugančių nuo drėgmės ir oro. PET taip pat lengvai perdirbamas.

PP (Polypropylene)	Polipropilenas – plastikas, pasižymintis aukštu atsparumu chemikalams ir temperatūrai, todėl dažnai naudojamas pakuotėms, indams, tekstilės gaminiams ir automobilių detalėms. Jis taip pat yra lengvas ir tvirtas, todėl itin tinkamas daugeliui gaminių, kuriems reikia didelio mechaninio atsparumo.
PS (Polystyrene)	Polistirenas – plastikas, naudojamas pakuotėms, indui, izoliacijai ir kartais vienkartiniais indams gaminti. Jis gali būti kietas arba putų pavidalu, ir dažnai naudojamas maisto pakuotėms, kaip lėkštės ir puodeliai. Polistirenas yra lengvai formuojamas, tačiau nėra labai atsparus mechaniniam poveikiui.
PVC (Polyvinyl Chloride)	Polivinilchloridas – plastikas, plačiai naudojamas statybose, medicinoje, elektros pramonėje ir pakuotėse. Jis yra tvirtas, atsparus oro poveikiui ir cheminėms medžiagoms. PVC dažnai naudojamas gaminant vamzdžius, langų rėmus, izoliacines medžiagas ir įvairius produktus, kuriems reikalinga ilgaamžiškumas ir atsparumas drėgmei.
Rinkos požiūris antrosios ŠESD taikymo srities skaičiavime	Rinkos požiūris antrosios ŠESD taikymo srities skaičiavime – emisijų skaičiavimas pagal energijos tiekimo sutartis, įsigytas iš atsinaujinančių ar neatsinaujinančių šaltinių (market-based).
ŠESD (Šiltnamio efektą sukeliančios dujos)	Tai įvairios dujos, kurios sukelia šiltnamio efektą ir prisideda prie klimato kaitos, įskaitant CO ₂ , CH ₄ ir N ₂ O.
ŠESD sekvestracija	ŠESD sekvestracija – anglies dioksido ar kitų šiltnamio efektą sukeliančių dujų pašalinimas iš atmosferos ir jų kaupimas gamtoje, pavyzdžiui, dirvožemiuose ar augalijoje.
Skaidrumas	Atskleidžiami visi skaičiavimo metodai ir prielaidos.
SND (suslėgtos gamtinės dujos)	Gamtinės dujos, naudojamos įvairiose pramonės srityse ir aprašytos kaip šaltinis, kuris išskiria šiltnamio efektą sukeliančias dujas.
Stacionarūs šaltiniai	Tai energijos ir šilumos gamybos įrenginiai, naudojami įvairių žemės ūkio ir pramonės sektorių šaltinių, kaip grūdų saugyklos ir paukštininkystės įmonės.
STAT_LEVL	Regiono statistinio klasifikavimo lygis, nurodantis duomenų detalumą (kategorinis 1–3 lygiai).
tCO ₂ e (Tonų anglies dioksido ekvivalentas)	Bendras vienetas, kuriuo išreiškiamos visos emisijos konvertavus jas į CO ₂ atitikmenį: 1 t CO ₂ = 1 tCO ₂ e; 1 t CH ₄ = 25 tCO ₂ e; 1 t N ₂ O = 298 tCO ₂ e.
tCO ₂ e (Tonų anglies dioksido ekvivalentas)	Bendras vienetas, kuriuo išreiškiamos visos emisijos konvertavus jas į CO ₂ atitikmenį: 1 t CO ₂ = 1 tCO ₂ e, 1 t CH ₄ = 25 tCO ₂ e, 1 t N ₂ O = 298 tCO ₂ e.
Tikslumas	Kiekybiniai įverčiai pateikiami tCO ₂ e vienetais.
Tonkilometris	Tonkilometris – vieno tono krovinio pervežimas vienu kilometru. Tai yra matavimo vienetas, naudojamas vertinant transportavimo poveikį aplinkai ir emisijas.
Veikloje susidaranti atliekų tvarkymas	Atliekų, susidarantių įmonės veikloje, šalinimas ir tvarkymas objektuose, kurie nepriklauso ar nėra kontroliuojami įmonės.
Verslo kelionės	Darbuotojų verslo kelionės transporto priemonėmis, kurios nepriklauso įmonei bei apgyvendinimo paslaugos

Žaliavų ir kitų produktų skirtų gamybai transportavimas ir paskirstymas (Upstream)	Transportavimas ir paskirstymas prekių tarp tiekėjų ir įmonės veiklos vietų transporto priemonėmis bei infrastruktūra, nepriklausančia įmonei.

DVEJOPAS REIKŠMINGUMAS

Vertinimo valdymas ir dalyviai

Dvejopo reikšmingumo vertinimas atliktas 2026 metais, analizuojant 2025 m. ataskaitinio laikotarpio veiklos duomenis. Vertinimo procesą koordinavo nepriklausomas išorinis tvarumo konsultantas, užtikrindamas metodinį nuoseklumą, atitiktį Europos tvarumo atskaitomybės standartams (ESRS) bei objektyvų požiūrį į Bendrovės poveikių, rizikų ir galimybių analizę.

Vertinimo procese tiesiogiai dalyvavo visa Bendrovės vadovybė: generalinis direktorius, generalinio direktoriaus pavaduotojai bei visi struktūrinių padalinių vadovai – tvarumo, rizikų valdymo, finansų, teisės, žmogiškųjų išteklių, eksploatavimo, infrastruktūros, laivybos ir komercijos sričių. Vadovybės nariai aktyviai prisidėjo identifikuojant poveikius, rizikas ir galimybes (toliau – PRG), nustatant vertinimo prielaidas, peržiūrint kiekvienos temos balus bei kolektyviai priimant sprendimus dėl reikšmingumo ribų taikymo. Vertinimo etapų metu buvo organizuoti specializuoti darbiniai posėdžiai, kuriuose dalyvavo tiek visa vadovybės komanda, tiek išorinis konsultantas. Galutinį reikšmingų tvarumo temų sąrašą peržiūrėjo ir patvirtino Bendrovės valdyba.

Vertinimas atliktas vadovaujantis Europos tvarumo atskaitomybės standartais (ESRS), Įmonių tvarumo atskaitomybės direktyva (CSRD), Europos finansinės atskaitomybės patariamąsios grupės įgyvendinimo gairėmis (EFRAG IG 1: Materiality Assessment Implementation Guidance) bei Bendrovės valdybos patvirtinta vidine Dvejopo reikšmingumo nustatymo metodika.

Vertinimo apimtis ir laiko horizontai

Dvejopo reikšmingumo vertinimas integruotas į Bendrovės strateginio planavimo, rizikų valdymo ir tvarumo valdymo procesus. Analizė apima visą Bendrovės vertės grandinę:

- **aukštyl srove (upstream)** – infrastruktūros projektavimas, statybos rangos paslaugos, techninių priemonių ir įrangos tiekimas, energijos tiekimas;
- **nuosavoje veikloje (own operations)** – vidaus vandens kelių eksploatavimas ir priežiūra, navigacijos paslaugų teikimas, hidrografiniai matavimai, valstybės sienos užtikrinimo parama, laivavedžių mokymas;
- **žemyn srove (downstream)** – krovinių ir keleivinių laivybos paslaugų teikimas, sąveika su vietos bendruomenėmis, valstybės institucijomis ir kitomis vidaus vandens kelių naudotojų grupėmis.

PRG vertinti per tris laiko horizontus, atitinkančius ESRS 1 reikalavimus:

- trumpasis – iki 1 metų, atitinka ataskaitinio laikotarpio trukmę;
- vidutinis – nuo 1 iki 5 metų;
- ilgis – daugiau kaip 5 metai.

Klimato kaitos klausimai vertinti taikant ilgesnius laiko horizontus pagal ESRS E1 standarto reikalavimus, įvertinant ilgalaikius scenarijus iki 2030 ir 2050 metų.

Vertinimo etapai

1 etapas. Konteksto analizė

Atlikta išsami Bendrovės verslo modelio, vertės grandinės bei veiklos aplinkos analizė. Įvertinti taikomi teisės aktai – CSRD direktyva, ESRS standartai, nacionalinis reglamentavimas, su tvarumu susijusios viešojo sektoriaus politikos. Identifikuoti sektoriaus iššūkiai, strateginiai prioritetai bei svarbiausios išorinės tendencijos: klimato kaita, biologinės įvairovės nykimas, vandens telkinių būklės pokyčiai, reguliaciniai pokyčiai ES taksonomijos srityje, perėjimas prie tvarios transporto infrastruktūros.

2 etapas. Suinteresuotųjų šalių identifikavimas ir įtraukimas

Sudaryta suinteresuotųjų šalių schema, kurioje atskirai identifikuotos paveiktosios šalys (affected stakeholders) bei tvarumo informacijos naudotojai (users of sustainability information). Bendrovė identifikavo šias keturias pagrindines suinteresuotųjų šalių grupes:

- **(i) Valstybės institucijos:** Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Aplinkos apsaugos agentūra, Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos, Lietuvos transporto saugos administracija, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, nacionaliniai ir regioniniai parkai, savivaldybės, Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba (LHMT), Centrinė projektų valdymo agentūra (CPVA), Valstybės sienos apsaugos tarnyba, Klaipėdos valstybinis jūrų uostas, VĮ „Via Lietuva“, EPSO-G, ESO, Sodra, Užimtumo tarnyba, Valdymo koordinavimo centras, Valstybinė darbo inspekcija, Valstybinė mokesčių inspekcija, Viešųjų pirkimų tarnyba;
- **(ii) Darbuotojai:** administracijos darbuotojai, gamybos darbuotojai, laivybos darbuotojai, vadovai;
- **(iii) Komerciniai partneriai:** laivavedžiai, kapitonai, keleivių gabentojai, krovinių gabentojai ir krovinių turėtojai, laivavedžių mokymo kursų dalyviai, rangovai;
- **(iv) Bendruomenės ir visuomenė:** vietinės bendruomenės, mokslo institucijos, politikai, sporto asociacijos, žiniasklaida, žvejai, kultūrinės veiklos organizatoriai, nevyriausybines organizacijos.

Suinteresuotųjų šalių lūkesčiai ir nuomonės surinkti per ataskaitinį laikotarpį vykusius susitikimus, struktūruotus pokalbius, partnerių ir klientų pateiktas tvarumo ataskaitas, viešus suinteresuotųjų šalių pareiškimus, dalyvavimą darbo grupėse bei reguliariuose koordinaciniuose susitikimuose. Suinteresuotųjų šalių įtraukimas vykdytas ne tik vertinimo pradžioje, bet ir per visus tolesnius etapus iki galutinio rezultatų patvirtinimo, užtikrinant nuoseklų grįžtamojo ryšio integravimą į sprendimų priėmimą.

3 etapas. Poveikių, rizikų ir galimybių identifikavimas

Vadovaujantis ESRS teminiais standartais (ESRS E1–E5, S1–S4, G1), sudarytas ilgasis PRG sąrašas. Identifikavimui naudoti šie informacijos šaltiniai:

- ESRS standartų temos ir potemės;
- sektoriaus reikšmingumo gairės ir geroji praktika;

- Bendrovės strateginiai ir veiklos planavimo dokumentai;
- rizikų registrai ir vidaus kontrolės sistemos duomenys;
- infrastruktūros projektų dokumentacija ir aplinkosauginiai vertinimai;
- darbuotojų saugos ir veiklos duomenys;
- suinteresuotųjų šalių informacija, gauta įtraukimo proceso metu;
- ES ir nacionaliniai reguliaciniai dokumentai;
- vandens telkinių būklės monitoringo duomenys, biologinės įvairovės stebėsenos rezultatai.

Identifikuoti tiek faktiniai (jau pasireiškiantys), tiek potencialūs (galintys pasireikšti) poveikiai – teigiami ir neigiami – bei finansinės rizikos ir galimybės. Kiekvienas PRG susietas su konkrečia ESRS tema, potema bei vertės grandinės dalimi, kurioje jis pasireiškia.

4 etapas. Poveikio reikšmingumo vertinimas (Impact Materiality)

Kiekvienas identifikuotas poveikis įvertintas pagal žemiau pateiktoje metodikos dalyje išdėstytus kriterijus.

5 etapas. Finansinio reikšmingumo vertinimas (Financial Materiality)

Kiekviena identifikuota rizika ir galimybė įvertinta pagal žemiau pateiktoje metodikos dalyje išdėstytus kriterijus.

6 etapas. Reikšmingumo nustatymas

Pritaikytos reikšmingumo ribos ir dvigubo reikšmingumo matrica. Suformuotas reikšmingų tvarumo temų sąrašas, kurio kiekvienai temai dokumentuotas reikšmingumo sprendimo pagrindimas.

7 etapas. Patvirtinimas ir dokumentavimas

Reikšmingų tvarumo temų sąrašą peržiūrėjo ir tvirtino Bendrovės vadovybė bei valdyba. Vertinimo metodika, prielaidos, individualūs balai, taikytos reikšmingumo ribos bei galutiniai sprendimai dokumentuoti ir saugomi audito sekai užtikrinti.

Poveikio reikšmingumo metodika

Poveikio reikšmingumas atspindi, ar Bendrovės veikla turi (faktinis poveikis) arba gali turėti (potencialus poveikis) reikšmingą teigiamą ar neigiamą poveikį žmonėms, aplinkai ar visuomenei, nepriklausomai nuo to, ar šis poveikis grįžta į Bendrovės finansinius rezultatus. Vertinimas atliktas pagal du pagrindinius dėmenis – poveikio rimtumą (severity) ir tikimybę (likelihood).

Poveikio rimtumas susideda iš trijų sudedamųjų dalių:

- **Mastas (scale)** – poveikio rimtumo, žalos ar naudos lygio įvertinimas;
- **Aprėptis (scope)** – poveikio išplitimas geografiškai, organizacijoje arba tarp suinteresuotųjų šalių;
- **Neištaisomumas (irremediability)** – poveikio nepataisomumas, nepaisant pastangų ar laiko; vertinamas tik neigiamiems poveikiams (teigiamų poveikių atveju netaikomas).

Visos dedamosios vertinamos 1–4 balų skalėje. Galutinis poveikio reikšmingumo balas skaičiuojamas svertiniu būdu, taikant skirtingus dedamųjų svorius priklausomai nuo poveikio tipo:

Poveikio tipas	Mastas	Aprėptis	Neįstaisomumas	Tikimybė
1. Galimas neigiamas poveikis E, S ir G srityse (išskyrus žmogaus teisių temas, kai tikimybė maža)	17 %	17 %	17 %	50 %
2. Galimas teigiamas poveikis E, S ir G srityse	25 %	25 %	–	50 %
3. Faktinis neigiamas poveikis E, S ir G srityse (tikimybė vertinama balu 4)	17 %	17 %	17 %	50 %
4. Faktinis teigiamas poveikis E, S ir G srityse (tikimybė vertinama balu 4)	25 %	25 %	–	50 %
5. Galimas neigiamas poveikis socialinėje srityje, susijęs su žmogiškaisiais ištekliais, kai tikimybė maža	25 %	25 %	25 %	25 %

Galutinis svertinis balas patenka į vieną iš šešių reikšmingumo lygių:

Galutinis rėžis	Vertinimas
1,0 – 1,5	Silpnas
1,5 – 2,0	Vidutinis
2,0 – 2,5	Aktualus
2,5 – 3,0	Reikšmingas
3,0 – 3,5	Didelis
3,5 – 4,0	Kritinis

Žmogaus teisėms susijusiems poveikiams, vadovaujantis ESRS 1 standarto nuostatomis, taikomas griežtesnis vertinimas – tokie poveikiai laikomi rimtais net esant mažesnei tikimybei. Šiuo tikslu metodikoje numatytas atskiras poveikio tipas (5), kuriame tikimybės svoris sumažintas iki 25 %, o kitos rimtumo dedamosios proporcingai padidintos.

Finansinio reikšmingumo metodika

Finansinis reikšmingumas atspindi, ar su tvarumu susijęs klausimas – rizika ar galimybė – gali turėti reikšmingos įtakos Bendrovės finansinei padėčiai, veiklos rezultatams, pinigų srautams, finansavimo prieinamumui, kapitalo kainai ar verslo tęstinumui per trumpąjį, vidutinį arba ilgąjį laikotarpį. Vertinimas susideda iš dviejų dėmenų – poveikio dydžio (magnitude) ir tikimybės (likelihood).

Poveikio dydis (Magnitude)

Poveikio dydis matuojamas Bendrovės bazinio asignavimų lygio atžvilgiu. 2025 m. ataskaitinio laikotarpio bazinis asignavimų lygis – 1,5 mln. EUR. Skalė pateikta lentelėje:

Balas	Vertinimas	Finansinis poveikis	Dydis EUR
1	Mažas	iki 3 % bazinio asignavimų lygio	iki 100 tūkst. EUR
2	Vidutinis	3–10 % bazinio asignavimų lygio	100–330 tūkst. EUR
3	Didelis	10–20 % bazinio asignavimų lygio	330–660 tūkst. EUR
4	Kritinis	daugiau kaip 20 % bazinio asignavimų lygio	nuo 660 tūkst. EUR

Tikimybė (Likelihood)

Tikimybė vertinama remiantis istoriniu įvykio pasireiškimu, taikomų prevencinių priemonių efektyvumu ir sektoriaus patirtimi. Vertinimo skalė:

Balas	Aprašymas
1	Įvykis labai mažai tikėtinas – Bendrovėje iki šiol nebuvo pasireiškęs, net ypatingomis aplinkybėmis. Tokie įvykiai pasitaiko rečiau nei kartą per 8–10 metų.
2	Įvykis teoriškai galimas, bet tikimybė maža: galbūt Bendrovėje kažkada įvyko, tačiau buvo imtasi efektyvių prevencinių priemonių; arba sektoriuje yra buvę panašių atvejų; arba sąlygos galėtų sukelti įvykį ne dažniau kaip kartą per 4–7 metus.
3	Įvykis tikėtinas – jau pasikartojęs įvairiomis aplinkybėmis Bendrovės veikloje. Net taikant prevencines priemones, įvykio nepavyksta visiškai išvengti. Tikimybė – kartą per 2–3 metus.
4	Įvykis faktiškas arba beveik neabejotinas – dažnai pasitaiko Bendrovės veikloje. Nėra pakankamų veiksmingų priemonių jam išvengti arba Bendrovė tokių priemonių dar neįdiegė.

Finansinio reikšmingumo balo skaičiavimas

Finansinio reikšmingumo balas apskaičiuojamas kaip poveikio dydžio ir tikimybės dėmenų sandauga, vėliau transformuojamas į galutinį rėžį pagal tą pačią vertinimo skalę, kaip ir poveikio reikšmingumo atveju:

Sandauga	Vertinimas	Galutinis rėžis
1	Silpnas	1,0 – 1,5
2–3	Vidutinis	1,5 – 2,0
4	Aktualus	2,0 – 2,5
6–8	Reikšmingas	2,5 – 3,0

Sandauga	Vertinimas	Galutinis rėžis
9	Didelis	3,0 – 3,5
12–16	Kritinis	3,5 – 4,0

Dvigubo reikšmingumo matrica ir reikšmingumo ribos

Kiekvienai tvarumo temai gauti du nepriklausomi balai – poveikio reikšmingumas (IM) ir finansinis reikšmingumas (FM). Tema laikoma reikšminga ir įtraukiama į ataskaitos atskleidimo apimtį tuomet, kai bent vienas iš šių balų yra lygus 2,5 arba didesnis.

Be to, pritaikytas papildomas mišrus reikšmingumo kriterijus, atspindintis ESRS principą, kad lygiavertis sąlyginai didelis reikšmingumas abiejose ašyse taip pat lemia temos reikšmingumą. Tema įtraukiama į reikšmingų sąrašą, jei tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

- **IM > 2,0 ir FM > 1,5;** arba
- **IM > 1,5 ir FM > 2,0.**

Toks sprendimas užtikrina, kad nebūtų atmetos temos, kurios nė vienoje ašyje nepasiekia individualios reikšmingumo ribos, tačiau bendrai vertinamos kaip reikšmingos abiejomis perspektyvomis.

Reikšmingos tvarumo temos

Atlikus dviejopo reikšmingumo vertinimą, Bendrovės veiklai 2025 m. ataskaitiniu laikotarpiu reikšmingomis nustatytos šios ESRS teminės sritys:

- **ESRS E1 – Klimato kaita;**
- **ESRS E3 – Vanduo ir jūrų ištekliai;**
- **ESRS E4 – Biologinė įvairovė ir ekosistemos;**
- **ESRS E5 – Išteklių naudojimas ir žiedinė ekonomika;**
- **ESRS S1 – Nuosavi darbuotojai;**
- **ESRS S4 – Galutiniai naudotojai;**
- **ESRS G1 – Verslo elgsena.**

Šių temų pasirinkimą lemia Bendrovės veiklos pobūdis – glaudi sąsaja su vidaus vandens infrastruktūra, klimato kaitos poveikiu vandens telkiniams ir navigacijos sąlygoms, vandens telkinių būklės pokyčiais, biologinės įvairovės apsauga vandens ekosistemose, infrastruktūros vystymo poveikiu aplinkai, darbuotojų sauga vykdant techniškai sudėtingas operacijas vandenyje, taip pat viešojo sektoriaus skaidrumu ir atsakingu valdymu. Kiekviena reikšminga tema detalai atskleidžiama atitinkamuose šios ataskaitos skyriuose, kuriuose pateikiama informacija apie susijusius poveikius, rizikas ir galimybes, taikomas politikas, įgyvendintus veiksmus, nustatytus tikslus ir pasiektus rodiklius pagal atitinkamų ESRS standartų reikalavimus.

1. Valdymas

Vidaus vandens kelių direkcija (VVKD) yra atsakinga už klimato rizikos stebėseną ir valdymą. Klimato kaitos poveikio vertinimas atliekamas remiantis bioclimatic kintamaisiais, kurie leidžia identifikuoti temperatūros, kritulių, drėgmės ir kitų parametų pokyčius specifinėse veikimo vietose.

Atsakingi asmenys:

- Klimato rizikų stebėseną koordinuoja Techninis direktorius.
- Kasmetinė klimato rizikų ataskaita.

2. Strategija ir Metodika

Metodika

Analizė atlikta remiantis 19 bioclimatic kintamųjų, kurie yra klimato rodikliai, padedantys identifikuoti temperatūros, kritulių, drėgmės ir kitų klimato parametų pokyčius. Kiekvienas kintamasis vertinamas pagal keturis klimato kaitos scenarijus (SSP126, SSP245, SSP370, SSP585) ir keturis laikotarpius: 2021–2040, 2041–2060, 2061–2080, 2081–2100.

Bioclimatic kintamieji:

1. Vidutinė temperatūra
2. Minimalios temperatūros
3. Maksimalios temperatūros
4. Kritulių kiekis
5. Maksimali dienos temperatūra
6. Temperatūros anomalijos
7. Dienos–nakties temperatūrų svyravimas
8. Garavimas
9. Dirvožemio drėgmė
10. Šiluminis kaupimasis
11. Užšalimo–atšilimo ciklai
12. Kritulių intensyvumas
13. Vėjo stiprumas
14. Saulėtų dienų skaičius
15. Karščio bangos
16. Ekstremalūs lietūs
17. Vegetacijos sezonas
18. Vandens balansas
19. Energijos balansas

Veikimo vietos

Analizė apima fizines vietas (gamybinės patalpos, uostai ir kita infrastruktūra) kuriose buvo atlikti bioclimatic kintamųjų matavimai. Šios vietos yra išdėstytos geografinėje zonoje, kurioje VVKD vykdo savo veiklą. Analizė atliekama kiekvienai vietai atskirai, siekiant nustatyti, kuriose vietose klimato kintamieji turi didžiausią poveikį laivybos sezonui.

Duomenų analizė pagal scenarijus ir laikotarpius

Analizė atlikta pagal kiekvieną klimato kaitos scenarijų (SSP126, SSP245, SSP370, SSP585) ir kiekvieną laikotarpį (2021–2040, 2041–2060, 2061–2080, 2081–2100). Kiekvienam scenarijui pateikiama analizė pagal šiuos kintamuosius:

- Maksimali dienos temperatūra (Bioclimate 5)
- Karščio bangų dažnis (Bioclimate 15)
- Ekstremalūs lietūs (Bioclimate 16)
- Kritulių intensyvumas (Bioclimate 12)
- Vandens balansas (Bioclimate 18)
- Sausros laikotarpiai (Bioclimate 9)

SSP126 – Žemas poveikis (1.5–2°C)

- **2021–2040:** Maksimali dienos temperatūra siekia 29.3°C, karščio bangų skaičius – 4 dienos per metus, ekstremalūs lietūs – 12 mm/dieną.
- **2041–2060:** Maksimali dienos temperatūra kyla iki 30.1°C, sausros dienų skaičius – 6 dienos, kritulių intensyvumas didėja iki 5%.
- **2061–2080:** Karščio bangų skaičius siekia 5 dienas per metus, ekstremalūs lietūs – 14 mm/dieną.
- **2081–2100:** Temperatūra stabilizuojasi ties 30.5°C, kritulių intensyvumas siekia 7%.

SSP245 – Vidutinis poveikis (2.5°C)

- **2021–2040:** Temperatūra siekia 30.7°C, kritulių intensyvumas – 10%, ekstremalūs lietūs – 16 mm/dieną.
- **2041–2060:** Maksimali dienos temperatūra kyla iki 32.5°C, sausros dienų skaičius padidėja iki 10 dienų per metus.
- **2061–2080:** Kritulių intensyvumas siekia 15%, vandens balansas tampa neigiamas, mažėja iki -3%.
- **2081–2100:** Karščio bangų skaičius didėja iki 8 dienų per metus, ekstremalūs lietūs – 18 mm/dieną.

SSP370 – Aukštas poveikis (3.5°C)

- **2021–2040:** Karščio bangų skaičius – 7 dienų per metus, sausros laikotarpiai – 15 dienų per metus.
- **2041–2060:** Ekstremalūs lietūs padidėja iki 22 mm/dieną, kritulių intensyvumas – 20%.
- **2061–2080:** Vandens balanso svyravimai – -5%, kritulių intensyvumas – 25%.
- **2081–2100:** Maksimali dienos temperatūra siekia 34.7°C, karščio bangų skaičius – 12 dienų per metus.

SSP585 – Labai aukštas poveikis (4°C ar daugiau)

- **2021–2040:** Maksimali dienos temperatūra – 32.2°C, sausros dienų skaičius – 20 dienų per metus.
- **2041–2060:** Ekstremalūs lietūs didėja iki 30 mm/dieną, karščio bangų skaičius – 14 dienų per metus.
- **2061–2080:** Temperatūra kyla iki 35.5°C, vandens balansas tampa neigiamas -8%.
- **2081–2100:** Sausros laikotarpiai siekia 25 dienų per metus, ekstremalūs lietūs – 35 mm/dieną. bus integruoti į kiekvieną scenarijų ir laikotarpį.

Pagrindinės išvados:

- Kaune, Šilutėje ir Nidoje klimato sąlygos skiriasi pagal kelis pagrindinius veiksnius ir scenarijus (SSP370, SSP585), todėl infrastruktūros prisitaikymo priemonės turi būti pritaikytos vietos specifikai.
- **Temperatūros intensyvumas ir pokyčiai.**
Visuose trijuose taškuose vidutinės (Bioclimate 1) ir maksimalių (Bioclimate 3) temperatūrų prognozės pagal SSP370 ir SSP585 scenarijus yra panašios, tačiau Nidoje pajūrio jūros efektas šiek tiek sušvelnina ekstremalias vertes. Kita vertus, Kaune stebimi didžiausi temperatūrų svyravimai (Bioclimate 7), todėl pastatai ir inžinerinės konstrukcijos turi būti atsparios tiek staigiems atšilimo, tiek atšalimo periodams. Nidoje maksimali temperatūra visais scenarijais yra aukštesnė nei Kaune, kas didina karščio bangų (Bioclimate 15) intensyvumą ir reikalauja geresnių aušinimo sprendimų pakrančių teritorijose.
- **Drėgmė, krituliai ir potvynių rizika.**
Pakrantėse ir Nidoje ir Šilutėje – kritulių intensyvumas (Bioclimate 4, Bioclimate 12) bei dirvožemio drėgmė (Bioclimate 9) yra didesnė nei Kaune, ypač pagal SSP585 scenarijų. Tai kelia didesnę drenažo sistemų perkrovos ir potvynių riziką, o ypač Šilutėje – dėl didesnių kritulių nei Kaune, bet mažesnių nei Nidoje. Šio regiono uostų infrastruktūra turi būti stiprinama nuo korozijos, o drėgmės kontrolės sistemos – nuolat prižiūrimos.
- **Ekstremalūs reiškiniai ir konstrukcijų atsparumas.**
Kaune daug didesnė krušos ir stiprių vėjų (Bioclimate 16, Bioclimate 13) rizika gamybos sektoriui, tuo tarpu pajūrio zonose vėją lemia nuolatinis jūros vėjuotumas, o kruša – mažesnė. Šilutėje užšalimo–atšilimo ciklai (Bioclimate 11) yra mažesni nei Kaune, bet intensyvių lietus (Bioclimate 16) ir vandens balanso svyravimai (Bioclimate 18) reikalauja tvirtesnių konstrukcijų ir patikimesnių nuotekų sistemų. Nidoje ekstremalūs lietūs ir potvyniai – didžiausi iš visų trijų vietovių, dėl to būtini specialūs pakrančių apsaugos ir drenažo sprendimai.
- **Energetinis poreikis ir balansas.**
Karščio bangų poveikis ir energetinis balansas (Bioclimate 19) labiausiai išryškėja Kaune SSP370/585 scenarijuose: ten reikia intensyvesnių aušinimo sprendimų nei pakrantėse. Nidoje irgi pastebimas padidėjęs energijos suvartojimas vėsinimui, tačiau dėl vėsnio jūros oro efektas šiek tiek sumažina šią naštą.
- **Darbuotojų sąlygos.**
Pakrantės uostų darbuotojai labiau patiria drėgmės ir vėjo poveikį (Bioclimate 9, Bioclimate 7), tuo tarpu Kaune – stipraus karščio bangų intensyvumą (Bioclimate 15). Abi sąlygos reikalauja atitinkamų darbo

aplinkos šildymo, vėdinimo ar vėsinimo sistemų ir tinkamos apsaugos nuo kenksmingų atmosferos veiksnių.

- **Išvada.**
 - Kaune vyrauja aukšta temperatūrų kaita, intensyvios karščio bangos ir didelis energetinis poreikis. Infrastruktūra turi būti atspari temperatūros svyravimams ir aprūpinta efektyviomis aušinimo bei šildymo sistemomis.
 - Šilutėje dominuoja didesnė drėgmė, intensyvūs krituliai bei vidutinio lygio karščio bangos. Pirmumo tvarka – drenažo, nuotekų kontrolės ir korozijos prevencijos priemonės.

Klimato rizikų vertinimas:

Apibrėžimai:

- **Maža rizika:** Klimato veiksniai turi minimalų poveikį infrastruktūrai arba poveikis yra valdomas be papildomų priemonių.
- **Vidutinė rizika:** Klimato veiksniai daro pastebimą poveikį, reikalauja adaptacinių priemonių.
- **Didelė rizika:** Klimato veiksniai smarkiai veikia infrastruktūrą, rizikuoja veiklos tęstinumu.

SSP Scenarijai: SSP126 (mažos emisijos), SSP245 (vidutinės), SSP370 (didelės), SSP585 (ekstremalios emisijos).

Laikotarpiai: 2024–2030 (trumpasis), 2030–2040 (vidutinis), 2040–2100 (ilgasis).

1 grupė: Gamybos infrastruktūra, prieplaukos ir uostai (Kaunas)

Kategorija	Scenarijus	Kintamieji	Rizikos lygis	Konkretūs poveikiai	Veiklos rizikos	Strateginės galimybės
Stogai ir pastato atsparumas	SSP245–585	Bioclima12, 16	Didelė	Audros, kruša, lietaus intensyvumas	Pažeidimai, nutekėjimai, atsargų praradimas	Tvirtesnė danga, krušos apsauga
Elektronika gamybos linijose	SSP370–585	Bioclima1, 3, 5, 7	Didelė	Perkaitimas, sensorių klaidos	Netikslus kalibravimas, stabdymai	Zoninis vėdinimas, ekranavimas
Energijos ir aušinimo poreikis	SSP370–585	Bioclima1, 5, 10	Didelė	Tinklo apkrova, A/C pajėgumo ribos	Pertrūkiai, sumažėjęs našumas	Saulės energija, apkrovų valdymas
Klijų / medžiagų jautrumas	SSP245–585	Bioclima7, 14	Vidutinė	Temperatūrų ciklai veikia sukibimą	Įtrūkimai, brokas	Atsparios medžiagos

Nidos ir Uostadavio Uostų infrastruktūra ir sistemos

Kategorija	Scenarijus	Kintamieji	Rizikos lygis	Konkretūs poveikiai	Veiklos rizikos	Strateginės galimybės
Dokų ir krantinių atsparumas	SSP245–585	Bioclima12, 16,13	Didelė	Potvynių lygio šuoliai; audros intensyvumas	Krantų erozija; infrastruktūros pažeidimai	Kranto apsaugos įrengimas; pontoniniai pylimai
Vandens lygio svyravimai	SSP370–585	Bioclima18, 9	Didelė	Staigūs vandens lygio svyravimai	Laivybos trikdžiai; saugos rizikos	Siurblinės modernizavimas; krantų reguliavimas

2 grupė: Laikymas ir logistika (Bendrai)

Kategorija	Scenarijus	Kintamieji	Rizikos lygis	Konkrečūs poveikiai	Veiklos rizikos	Strateginės galimybės
Komponentų laikymas	SSP37 0–585	Bioclima 5,14,8	Didelė	Medžiagų degradacija; sandarių pažeidimai	Brokų dalys; papildomos sąnaudos	Pavėsinės; ventiliacija
Krušų ir kritulių poveikis	SSP24 5–585	Bioclima 16,12	Didelė	Stiklo ir kėbulo pažeidimai	Draudimo žalos; klientų skundas	Modulinės krušos apsaugos sistemos
Tiekimo trikdžiai	SSP37 0–585	Bioclima 12,18	Didelė	Kelių užtvindymas; transporto vėlavimai	Tiekimo spragos; gamybos prastovos	Diversifikuoti tiekėjai; buferinis sandėlis

3 grupė: Darbuotojų sąlygos

Kategorija	Scenarijus	Kintamieji	Rizikos lygis	Konkrečūs poveikiai	Strateginės galimybės
Šiluminė apkrova darbuotojams	SSP245–585	Bioclima5,1,10	Didelė	>28°C temperatūra, nuovargis	Grafikai, aušinimo zonos
Šaltos diagnostikos problemos	SSP126–370	Bioclima6,11	Vidutinė	Sensorių klaidos šaltyje	Bandymai šiltesnėmis valandomis
Našumo kritimas	SSP585	Bioclima1	Didelė	Nuovargis, pravaikštos	HR stebėsenos ir adaptavimas

Klimato rizikos matrica (bendrai)

Kategorija	SSP126	SSP245	SSP370	SSP585
Stogų atsparumas	Žema	Vidutinė	Didelė	Didelė
Gamybos elektronika	Žema	Vidutinė	Didelė	Didelė
Logistikos tiekimas	Žema	Vidutinė	Didelė	Didelė
Medžiagų laikymas	Žema	Vidutinė	Vidutinė	Didelė
Darbuotojų karščio poveikis	Žema	Vidutinė	Didelė	Didelė
Energijos ir aušinimo poreikis	Žema	Vidutinė	Didelė	Didelė

Klimato kaita ir laivyba tarp pagrindinių uostų:

Klimato kaitos poveikis laivybai upėmis ir Kuršių mariomis Uostadvario, Kauno ir Nidos regionuose yra reikšmingas ir pasireiškia per kelis pagrindinius aspektus – vandens lygio pokyčius, temperatūros svyravimus, kritulių intensyvumą, vėjo stiprumą ir potvynių riziką.

1. Vandens lygio pokyčiai:
Uostadvaris ir Nida, esantys arčiau Kuršių marių, labiau patiria jūros lygio kilimą, kuris veikia uostų ir prieplaukų infrastruktūrą. Didėjantis kritulių intensyvumas (Bioclima 4, 12) ir stipresni vėjai (Bioclima 13) didina bangavimą ir potvynių riziką, apsunkindami laivų manevringumą. Tuo tarpu Kaune, dėl Nemuno baseino hidrologijos pokyčių, gali kisti vandens lygis, o žemą vasaros laikotarpiu kritulių kiekį gali lydėti vandens lygio mažėjimas, ribojantis laivų eismą seklumose.

2. Temperatūros ir ledo sąlygos:
Kaune dėl didesnių temperatūrų svyravimų (Bioclima 7) žiemos laikotarpiu gali atsirasti daugiau užšalimo–atšilimo ciklų (Bioclima 11), kas lemia ledo dangos formavimąsi ir laivybos sąlygų pablogėjimą. Uostadvaryje ir Nidoje jūros poveikis sušvelnina ekstremalias temperatūras, tačiau pakrančių zonose susiformuojantis ledas ir bangavimas gali sukelti navigacijos sunkumų. SSP370/585 scenarijuose prognozuojama daugiau šiltų dienų, o tai mažina ledo trukmę, tačiau padidina rūko ir audrų dažnį.

3. Krituliai ir potvyniai:
Uostadvaryje ir Nidoje pagal SSP370/585 scenarijus kritulių intensyvumas išaugs, o tai padidins Kuršių marių ir Nemuno žemupio potvynių riziką. Kaune, nors kritulių kiekis mažesnis nei pakrantėse, staigūs liūčių epizodai (Bioclima 16) gali sukelti upių vandens lygio svyravimus ir stiprias sroves, apsunkinančias laivybą. Didelis vandens lygio svyravimas gali paveikti uostų ir prieplaukų infrastruktūros saugumą, o esant ekstremaliems atvejams – laikinai nutraukti laivybą.

4. Vėjas ir bangavimas:
Nidoje ir Uostadvaryje stipresni vėjai (Bioclima 13) kels didesnę bangavimą, kas gali apsunkinti laivų švartavimąsi ir manevravimą Kuršių mariose. Kaune, nors Nemuno baseine vėjo poveikis mažesnis, intensyvios audros gali padidinti srovių greitį ir sudaryti kliūtis laivybai. Pagal SSP370/585 scenarijus, numatomas audrų ir stiprių vėjų dažnėjimas, todėl laivybos sąlygos bus sudėtingesnės, ypač pajūrio regionuose.

5. Bendra infrastruktūros rizika:
Kaune būtina stiprinti upių uostų ir prieplaukų konstrukcijas, kurios turi būti pritaikytos ekstremaliems temperatūros svyravimams ir ledų poveikiui. Uostadvaryje ir Nidoje infrastruktūra turi būti atspari pakrančių potvyniams, kritulių pertekliaus poveikiui ir intensyviui bangavimui. SSP370/585 scenarijai rodo, kad potvynių, kritulių ir audrų intensyvumas didės, todėl reikalavimai laivybos infrastruktūros atsparumui ir hidrologiniams valdymo sprendimams tampa prioritetiniai.

Išvada: Uostadvaryje ir Nidoje pagrindinės rizikos laivybai susijusios su potvyniais, bangavimu ir stipriais vėjais, o Kaune – su ledo sąlygų formavimusi ir vandens lygio svyravimais upėse. Klimato kaitos poveikis laivybai Kuršių mariose ir Nemune reikalauja ilgalaikio prisitaikymo plano, įskaitant infrastruktūros stiprinimą, hidrologinių sistemų modernizavimą ir prevencinių priemonių diegimą potvynių rizikai mažinti.

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Vidaus vandens kelių direkcija, AB
Dokumento pavadinimas (antraštė)	2025 m. TVARUMO ATASKAITA
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-08-05 Nr. 4S-83
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Gediminas Vasiliauskas Generalinis direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-08-05 15:25
Parašo formatas	Ilgalaikio galiojimo (XAdES-XL)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2026-08-05 15:25
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2023-11-16 18:39 - 2026-11-16 18:39
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Martyna Kopytina Administratore
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-08-05 15:28
Parašo formatas	Ilgalaikio galiojimo (XAdES-XL)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2026-08-05 15:29
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2024-07-15 14:32 - 2027-07-15 14:32
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20260730.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2026-08-17)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2026-08-17 nuorašą suformavo Meda Dyfartaitė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2026-08-17 Dokumentų valdymo sistema „Deka Office“